Poštnina plačana v gotovini.

Leto XV., štev. 23

Ljubljana, torek 30. januarja 1934

Cena 2.— Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—, Za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Poljsko-nemški pakt

Poročilo, da sta Nemčija in Poljska podpisali pakt o prijateljstvu in nenapadanju na deset let, je prineslo pravo senzacijo v mednarodni politični svet. Senzacionalnost je resnična, ne le navidezna, zakaj s katerekoli strani pogledamo novico, vedno nam ostanejo na njej v obilni meri značilnosti presenečenja.

Kar se tiče vsebine nove pogodbe, je njeno bistvo v izjavi, da se obe državi odrečeta sredstvu vojne, in sicer v vsakem primeru, pa naj se pojavijo med njima še taka nesporazumljenja. Pogodba pa se izrecno naslanja na dosedanje sličnе pakte, pred vsem na Briand-Kelloggov pakt iz l. 1928. Obenem tudi izrecno pravi, da ne zadeva obvez in pogodb, ki jih že imata pogodbenici z drugimi državami ali jih bosta imeli.

Presenetljivost nemško-poljskega pakta je v dveh pogledih. Prvič je znano, da je nemška vnanja politika vsa povojna leta kazala na nemško-poljsko mejo kot na veliko krivico, kot na ono zlo, s katerim se Nemčija nikdar ne bo mogla, niti hotela sprijazniti. Tako imenovani »koridor«, pa Zgornja Šlezija, potem še Gdanska in končno tudi Poznanj, to so oni kamni spodtike, ki se zaradi njih berlinska politika ni nehala pritoževati, izrabljajoč jih bodisi v Ženevi za svoje pritožbe glede zaščite narodnih manjšin, bodisi za svojo široko razpredeno propagando, ki je uspevala zlasti v Angliji in Ameriki. Domala vse nemške povojne vlade z ministri od socialnih demokratov do skrajne desnice so porabile sleherno priliko za protipoljske enunciacije v navedenem smislu. Narodno socialistična stranka pa je že celo vso svojo vnanjepolitično ideologijo zgradila na načelu najbrezobzirnejše protipoljske ekspanzivnosti. Med Nemčijo in Poljsko traja že nekaj let v gospodarskih stikih nesoglasje in napetost, ki se da najtočneje označiti kot gospodarska vojna; motivi tega nenormalnega, sovražnega stanja prav gotovo niso toliko v ekonomskem kakor v političnem območju.

Ali glej! Ravno Hitler gre in ponudi Varšavi roko sprave, dočim se je splošno pričakovalo, da bo napetost ravno po popolnem zavladanju Hitlerja dosegla svoj višek. Že razgovori, ki jih je imel berlinski poljski poslanik v novembru s Hitlerjem, so senzacionalno pokazali na ta preokret, ki se je dovršil s sedanjim paktom tudi v formalnem pogledu.

Pri podrobni analizi pa se senzacionalnost brž precej skrči. Zakaj v Berlinu in po vsej Nemčiji hiti časopisje zagotavljat, da se Nemci z novim paktom nikakor niso odrekli svojim zahtevam po spremembi poljske meje, marveč so se le odrekli vojni kot sredstvu za dosego svojih zahtev. Pristaviti smemo in moramo: za dobo desetih let. Že s tem se stvar prav znatno spremeni, in če smo pozorni na enodušnost, s katero daje nemško časopisje tak komentar k sklenjenemu paktu, je videti, kakor bi se nova pogodba sistematično porabila za staro propagando glede »koridorja« in Šlezije. Nemčija potemtakem ni nič žrtvovala; če se slovesno odreka sredstvu vojne, ni storila s tem bistveno drugega, nego da porablja mednarodno običajen način diplomatskega izražanja. Saj se tudi najbojevitejša država skrbno ogiba, da bi kdaj povedala, da misli te ali druge svoje cilje doseči z vojno. Tudi v tem pogledu ni dal Berlin nikake žrtve. Prav gotovo pa se mu je kljub temu posrečilo, dokumentirati spravljivost in miroljubnost, zakaj nihče ne more zanikati, da zveni nemško-poljski pakt popolnoma miroljubno in da se mora ta miroljubnost po vseh formalnih pravilih resno vzeti na znanje.

Težko more biti dvoma, da nam je ravno v tem gledati poglavitni namen in pomen pakta. Berlin hoče pokazati, da je v zagotavljanju mirovnih nagibov vsem drugim kos in hoče s tako dokumentirano miroljubnostjo dosegati nove uspehe v raznih smereh. Zakaj da je iniciativa za pakt izšla z nemške strani, o tem ne more biti prav nikakega dvoma, in da hitlerjevci svoje mentalitete v vnanjepolitični sferi niso prav nič izpremenili, o tem tudi nihče ne more dvomiti. Novi pakt bo bržkone pri bodočih nemških diplomatskih podjetjih, ki se mora Evropa kar pripraviti nanje, igral še prav pomembno vlogo.

Druga osnovno važna stvar pri novem dogovoru je dejstvo, da je Poljska šla na nemško iniciativo ter da je podpisala pakt v tej obliki, ki ni pokazala nikakih priprav z vidika vnanjih činiteljev. Sicer je na prvi pogled čudno, da se tako vprašanje na račun Poljske sploh postavlja. Ali mnogi časopisni komentarji pričajo, da smo s svojim vprašanjem na pravi poti, zakaj Nemčija je slično pobudo, predlog za približno enak pakt, naslovila tudi na druge svoje sosede, pa je n. pr. od francoske strani dobila negativen odgovor, češ, da ima prav tako vsebino že Kelloggov pakt, kar je gotovo točno. Francosko stališče bi moglo biti merodajno tudi za njene zveznike, zlasti v srednji Evropi. Pa je vendarle Poljska storila drugače. Podoba je, da je zares hotela pokazati Parizu, da more delati tudi samostojno politiko in ne mara, da bi veljala samo za trabanta. Zakaj v Varšavi so zelo užaljeni od takrat, ko je Francija sklenila pakt štirih velesil; tu pa moramo poleg pomislekov, ki so jih imele tudi države Male antante, prišteti še staro težnjo Poljske, da se ji prizna značaj velesile. Pakt štirih velesil je pomenil potemtakem zanjo dvojno razočaranje.

S podpisom nemško-poljskega pakta ni Poljska nič žrtvovala, pridobila pa vsaj pomirjenje na splošno, dasi je treba še počakati, če bo nova pogodba vplivala ugodno tudi v konkretnih težavah, ki so v odnošajih med obema državama, n. pr. v gospodarskih nasprotstvih, v manjšinski politiki itd. V Varšavi se iluzijam pač ne prepuščajo, o tem pričajo že rezervirani komentarji poljskega tiska.

Sklep poljsko-nemškega pakta se tiče enega najkočljivejših evropskih problemov. Zato je in bo še sprožil najrazličnejša premotrivanja, od zelo optimističnih in hvale polnih do jako skeptičnih in nezaupnih. Kdor bolj gleda na vsebino nego na formo in več da na dejanja, nego na besede, ta bo vztrajal v modri rezerviranosti, tehtajoč z pravo mero realnost in videz.

DALADIER DOBIL MANDAT

Težaven razplet francoske vladne krize — Javnost zahteva avtoritativen režim, ki naj očisti korupcijo in obnovi zaupanje naroda v parlamentarni režim

Pariz, 29. januarja, AA. Predsednik republike Lebrun je včeraj ves dan nadaljeval konsultacije. Sprejel je voditelje skupin iz senata in poslanske zbornice. Posebno se je opazilo, da je bil Louis Marin, bivši minister in voditelj desnice, včeraj dvakrat v elizejski palači. Značilno je tudi, da so mnogi prvaki, ki jih je včeraj konsultiral predsednik republike, izjavljali novinarjem, da po njihovi sodbi novi vladi ne bo potrebna samo večina v parlamentu, temveč tudi pristanek naroda.

Danes je predsednik republike Lebrun povabil k sebi Daladierja in mu ponudil mandat za sestavo vlade. Daladier bo svoj definitivni odgovor sporočil šele drevi. G. Lebrun je bil poprej poklical k sebi predsednika senata in poslanske zbornice, toda oba sta mandat odklonila.

Ko je Daladier odhajal iz elizejske palače, je novinarjem izjavil: »Moj namen je, sestaviti vlado energičnih mož, ki uživajo spoštovanje, da bodo mogli obnoviti avtoriteto države in vrniti deželi neomajno zaupanje v republiko.«

Daladier je nato obiskal po tradicionalnem običaju predsednika senata in poslanske zbornice Jeaneneya in Bouissona ter predsednika odstopivše vlade Chautempsa.

Pravijo, da je del socialističnih radikalov sprejel Daladierjevo misijo precej rezervirano. Med osebnostmi, ki jim hoče Daladier ponuditi portfelje se imenuje tudi desničarski poslanec Ibarnegarey, ki je, kakor znano, s svojo zahtevo, da naj se imenuje za preiskavo v aferi Staviskega parlamentarna preiskovalna komisija, mnogo pripomogel, da je padla Chautempsova vlada. Daladier namerava pravosodno ministrstvo poveriti senatorju. V njegovo vlado bodo stopili tudi nekateri člani skupin od francoskih socialistov do skupine Louisa Marina na desni.

Skupina radikalne levice je že izrazila v posebni resoluciji toplo željo, da bi Daladier sestavil vlado na širšem temelju. Prav tako so tudi radikalni socialisti, čeprav niso uradno izrazili svojega zadovoljstva, odobrili apel predsednika Lebruna na bivšega premierja Daladierja ter mu ne bodo delali nikakih ovir pri sestavi vlade na širši osnovi, v skladu z željami ne samo radikalno socialistične stranke, temveč tudi levičarske delegacije.

Daladier upa, da bo mogel jutri zvečer predložiti predsedniku republike listo svojega kabineta.

Zahteva po vladi nacionalne rešitve

Pariz, 29. januarja AA. Pri vsaki ministrski krizi, ki so se vrstile v Franciji po zmagi levičarskega kartela pri volitvah leta 1932., se je vselej postavljalo vprašanje, ali naj še ostane pri levičarskih kombinacijah, ali naj se pa sestavi vlada širše koalicije, ki naj bi eventualno segala tja do nacionalne unije. V sedanji krizi so pa nade v čisto levičarsko vlado znatno manjše kakor kdajkoli pri dosedanjih vladnih krizah. Še več, v političnih krogih je prevladalo mišljenje, ki ga posebno zagovarja centrum v poslanski zbornici, da je Franciji potrebna tako imenovana nacionalna vlada narodne rešitve. Takšna vlada bi imela nalogo pomiriti strankarske razprtije, potolažiti ulico in energično in pravično razčistiti vse afere, ki so zadnje čase prišle na dnevni red. Seveda bi takšna vlada tudi najlažje dosegla proračunsko ravnotežje in zavzela tudi v zunanji politiki najprimernejše stališče.

Za zdaj obstojita torej samo dve resni kombinaciji: vlada širokega nacionalnega bloka Edvarda Daladierja, ki bi pristala na ustanovitev parlamentarnega anketnega odbora, ali pa vlada radikalno-socialistične stranke pod Edvardom Herriotom, ki bi pritegnil k sodelovanju tudi republikansko levico in sestavil kabinet republikanske koncentracije. V tem primeru bi Herriot rajši pristal na ustanovitev nacionalnega častnega sodišča kakor pa na parlamentarni preiskovalni odbor.

Komentarji tiska

»Echo de Paris« piše:

Mislimo, da Daladier, ki pripada glavnemu štabu radikalnosocialistične stranke, ne bo mogel razčistiti sedanje dušeče politične atmosfere. Razen tega je Daladier zaradi svojega stališča v zunanji politiki zelo nevaren, pa čeprav bi ostal na vodstvu države samo en dan.

»Matin« pravi, da je imel Herriot v soboto več nade, da bi mogel sestaviti vlado, kakor Daladier, včeraj so pa zrasle šanse Daladierja, ki je največ zato, ker stoji čisto zunaj sedanjih parlamentarnih prask, pridobil mnogo terena. Daladierjev sloves in njegova energija sta mu pridobila mnogo simpatij. Pripisujejo mu, da ima namen sestaviti vlado široke unije, ki se ne bi ozirala na posamezne skupine ne na politične nianse in ki bi mu omogočila zelo široko raztegniti večino in ji vzeti tesni značaj bloka proti bloku.

»Excelsior« pa pravi: Zdi se, da bo bodoča vlada sestavljena v glavnem iz mladih ljudi, med katerimi nekateri sploh še nikoli niso bili v nobeni vladi.

Mlajša generacija stopa na plan

Pariz, 29. jan. č. V zadnjem času se francoska politična javnost vedno bolj zanima za pokret mlajše politične generacije, ki se je že odločno izrekla proti dosedanjemu strankarsko političnemu sistemu. Tako med socialisti kakor med radikali v centrumu in na desnici se pojavljajo mladi ljudje, ki kažejo odločno tedenco proti razmeram, ki jih je v politiki ustvaril parlamentarni režim. Včerajšnja nedelja je s svojimi mnogimi političnimi zborovanji in sestanki še posebno jasno pokazala, da se pojavljajo nove smeri v francoski notranji politiki. Cela vrsta mlajših narodnih poslancev je na svojih zborovanjih ostro nastopila proti dosedanji obliki režima, ki ga vodijo izključno le stari ljudje, ki presede desetletja na poslanskih klopeh zato, da se povzpnejo od ministrskih stolčkov in se z njih spet vrnejo v zbornico. Pokret mlade generacije uživa že od vsega početka velike simpatije med širokimi ljudskimi sloji. Francoska mladina zahteva oblast v državi zase ter poudarja pri vsem, da je Franciji potrebna tako v notranjem kakor v zunanje političnem pogledu energična akcija, ki bi edina mogla rešiti bodočnost francoskega naroda.

Mladi radikali so sprejeli včeraj na nekem tukajšnjem zborovanju resolucijo, ki zahteva vlado absolutne avtoritete, režim, kateremu bi narod popolnoma zaupal. Novo vlado je treba za vsako ceno sestaviti z novimi poštenimi ter politično in moralno aktivnimi ljudmi, ki imajo odločno voljo delovati za državo in narod. Poleg tega zahtevajo v resoluciji reorganizacijo javne uprave, v zunanje političnem pogledu pa mednarodno obrambo miru s pomočjo realistične diplomacije. Zborovanje in resolucija, ki so jo sprejeli zastopniki mlade radikalske generacije, sta vzbudili v politični javnosti posebno pozornost. Listi mnogo komentirajo radikalsko resolucijo in »Excelsior« pravi, da skoraj ni dvoma, da bodo znali postaviti državne in narodne interese nad strankarske. Tudi »Intransigeant« meni, da bo nova vlada sestavljena tako, da ji bo lahko narod zaupal. To je toliko bolj potrebno, ker Chauptemsa ni vrgel parlament, marveč francoski narod.

Po sinajskem sestanku

Kralj Boris se je danes vrnil v Sofijo — Sinajski sestanek je znatno zbližal Bolgarijo in Rumunijo

Bukarešta, 29. januarja AA. Bolgarska suverena sta snoči ob 20. uri odpotovala v Sofijo.

Sofija, 29. januarja AA. Davi ob 9.23 so se pripeljali v Sofijo kralj Boris in kraljica Ivana, predsednik vlade g. Mušanov in ostali člani kraljevskega spremstva. Na postaji so jih sprejeli princesa Evdoksija, princ Kiril, ministri, metropolit Štefan, glavni tajnik zunanjega ministrstva Radev, načelnik generalnega štaba general Bakardžijev, poveljnik sofijske garnizije general Stolarov, rumunski odpravnik poslov Zaborovski z gospo, rumunski vojaški ataše g. Popescu, ravnatelj železnic Bojkov in šef protokola Stojlov. Kralj in kraljica sta bila odlično razpoložena in sta se razgovarjala z večino izmed navzočih uglednih osebnosti.

Rezultat razgovorov bolgarskih in rumunskih državnikov

Bukarešta, 29. januarja AA. O priliki obiska bolgarskih suverenov so imeli predsednik bolgarske vlade in zunanji minister Mušanov, predsednik rumunske vlade Tatarescu in zunanji minister Titulescu več sestankov, na katerih so v atmosferi medsebojnega zaupanja in prijateljstva proučevali vprašanja, ki zadevajo obe državi kakor tudi politični položaj na Balkanu. Ministri so ugotovili potrebo, da se stori vse, da se obstoječi prijateljski odnošaji med obema državama kar najbolj okrepijo. Zedinili so se, da bodo predložili svojima ministrskima svetoma v nujno rešitev vprašanja, na katerih sta zainteresirani obe državi, da bi mogli obe stranki skleniti zadovoljiv sporazum zlasti v vprašanjih, ki se nanašajo na obojestranske terjatve in ki vsebujejo izvedbo zakona o agrarni reformi in izplačilu pokojnin. Glede šolskih in cerkvenih vprašanj so zastopniki obeh vlad našteli ukrepe, ki jih mislita v danih okoliščinah izdati glede prizadetih manjšin. Obe vladi sta izrekli svoje zadovoljstvo nad izmenjavo mnenj. Prepričani, da bo ureditev teh vprašanj zajamčila še večje prijateljstvo med obema državama in pomirila duhove, so ministri proučevali tudi sredstva za konsolidacijo miru na Balkanu.

Manjšinsko vprašanje

Bukarešta, 29. januarja p. »Dimineaca« poroča v zvezi z razgovori, ki so se vršili o priliki poseta bolgarskega kralja med bolgarskimi in rumunskimi državniki, da je Mušanov v imenu bolgarske vlade predlagal v prvi vrsti rešitev manjšinskega vprašanja. Bolgarija zahteva, naj bi se za bolgarsko manjšino v Dobrudži uvedel isti režim kakor je bil dogovorjen leta 1913. Rumunski državniki so pristali na to zahtevo pod pogojem, da se dovolijo enake koncesije za rumunske narodne manjšine v Bolgariji.

Kralj Karol bo posetil Sofijo

Bukarešta, 29. jan. g. Po še nepotrjenih vesteh bo Kralj Karol vrnil obisk bolgarske kraljevske dvojice v Bukarešti prve dni marca.

Budimpešta, 29. jan. AA. »Az Est« prinaša poročilo svojega sofijskega dopisnika, ki je doznal iz dobro poučenega vira, da namerava predsednik bolgarske vlade Mušanov v kratkem odpotovati v Budimpešto, da vrne obisk predsednika madžarske vlade Gömbösa. Dan obiska Mušanova v Budimpešti še ni določen.

Borba za državno prvenstvo

Zagreb, 29. januarja b. Nocoj se je vršila v Zagrebu napovedana konferenca zastopnikov Hajduka iz Splita, Primorja iz Ljubljane ter zagrebških klubov Haška Gradjanskega in Concordije. Na konferenci so soglasno sklenili, naj se ligaško prvenstvo za leto 1934. odigra v smislu propozicij, sklenjenih na 15 in 16. redni letni glavni skupščini JNS, to je da letos tekmuje 10 ligaških klubov, tako da finančni pogoji napram Hajduku v Splitu ostanejo neizpremenjeni v smislu lanskih propozicij, dočim vsi ostali sodelujoči klubi poberejo ves čisti dohodek od tekem na lastnih igriščih. Na konferenci zastopani klubi najodločneje nasprotujejo kakršnikoli izpremembi odigravanja državnega prvenstva za to leto, zlasti pa se najodločneje izjavljajo proti event. sklicanju izredne glavne skupščine JNS, ki naj bi izpremenila sedanji sistem, določen na rednih letnih skupščinah JNS. Ob enem prosijo JNS, naj sporazumno z zainteresiranimi klubi takoj določi pare in termine, da bi se moglo tekmovanje pričeti 4., najkasneje 11 marca 1934.

Tokio, 29. januarja AA. Na otoku Dageletu blizu Koreje so našli 41 oseb zmrzlih. Otok je zaradi hudega viharja, ki še zmerom divja, odrezan od vsega sveta. Boje se, da bo zmrznilo vse prebivalstvo otoka.

Balkanska konferenca v Beogradu

Na Svečnico se sestanejo zunanji ministri Jugoslavije, Rumunije, Turčije in Grčije k zaključni redakciji balkanskega pakta

Beograd, 29. januarja M. Dne 2. februarja se sestanejo v Beogradu v svrho nadaljnjih razgovorov o balkanskem paktu h konferenci rumunski zunanji minister g. Titulescu, turški zunanji minister g. Tevfik Ruždi bej, grški zunanji minister g. Maximos in jugoslovenski zunanji minister g. Bogoljub Jevtić.

Ankara, 29. januarja g. Ministrski svet je imel včeraj več ur trajajočo sejo, na kateri je po poročilu zunanjega ministra Tevfika Ruždi beja razpravljal o balkanskem paktu. Sprejeti sklepi niso bili objavljeni. Doznava se, da je Turčija predlagala še nekatere dopolnilne klavzule k osnutku balkanskega pakta, o čemer bodo razpravljali v Beogradu na konferenci zunanjih ministrov, ki bo 2. februarja. Turški zunanji minister Tevfik Ruždi bej je nocoj odpotoval v Beograd.

Bukarešta, 29. jan. č. Kakor trdijo dobro poučeni krogi sta se bolgarski ministrski predsednik Mušanov in rumunski zunanji minister Titulescu razgovarjala tudi o balkanskem paktu. Mušanov je obvestil rumunskega ministra, da Bolgarija balkanskega pakta, kakor ga predvideva njegov sedanji načrt, ne more sprejeti. Izjavil pa je, da se bo pogajal še nadalje za izboljšanje odnošajev z onimi državami, s katerimi Bolgarija ne živi baš v najlepšem prijateljstvu.

Bukarešta, 29. januarja p. V sredo zvečer odpotujeta v Beograd turški zunanji minister Tevfik Ruždi bej in rumunski zunanji minister Nikolaj Titulescu. V Beogradu se sestaneta z zunanjima ministroma Jevtićem in Maksimosom.

Ženeva, 29. januarja č. Grški zunanji minister Maksimos odpotuje v sredo s simplon-orient-ekspresom v Beograd, kamor prispe v petek ob 7.45.

Odgovor Anglije Nemčiji

V posebni spomenici je angleška vlada obrazložila svoje predloge — Izjava zunanjega ministra v zbornici

London, 29. jan. g. Kakor je izvedel vaš dopisnik, je bila angleška spomenica glede razorožitvenega vprašanja že izročena v Berlinu, Parizu in Rimu. Vsebina bo objavljena šele tedaj, ko bo v Franciji sestavljena nova vlada. Sedanja spomenica temelji na Macdonaldovem razorožitvenem osnutku iz marca 1933, ki pa vsebuje številne spremembe, da bi se premostila nasprotstva med Francijo in Nemčijo.

London, 29. januarja. g. O vsebini angleške spomenice, ki jo je danes angleški poslanik v Berlinu izročil državnemu kancelarju Hitlerju, poroča »Daily Telegraph«, da vsebuje naslednje predloge: 1. Odpravi naj se poskusna doba. 2. Prizna se Nemčiji defenzivno orožje, katerega število se določi sorazmerno. 3. Uniči se postopoma vse ofenzivno orožje.

Varnostni problem je rešen tako, da države podpisnice, če ugotovi kontrolna komisija kršitev konvencije, avtomatično niso več obvezane, da bi zmanjševale oborožitev. Razen tega se velesile sestanejo na posvetovanje, da najdejo sredstva, s katerimi bodo lahko preprečila nevarnosti po kršitvi konvencije.

London, 29. januarja. s. Danes se je po božičnih počitnicah spet sestala spodnja zbornica. Zunanji minister Simon je sporočil, da je vlada dne 19. t. m. prejela nemški odgovor na zahtevo o podrobnem obvestilu glede pravih namer in ciljev v izjavi, ki jo je podal državni kancelar Hitler, potem ko je napovedal da bo Nemčija zapustila razorožitveno konferenco. Vlada je z veliko pozornostjo zasledovala izmenjavo misli med francosko in nemško vlado in je prišla do sklepa, da je prišel sedaj čas, ko mora zavzeti svoje stališče glede položaja, ki je očividno zelo resen. Angleška vlada je svoje stališče obrazložila v spomenici, ki so jo prejeli njeni zastopniki v inozemstvu, da obvestijo o njej vse vlade, ki so najbolj interesirane pri teh pogajanjih. Vlada bo spomenico objavila, ko jo bodo utegnile proučiti ostale vlade. V odgovoru na razna vprašanja je izjavil zunanji minister Simon, da so vsa z reformo Društva narodov združena vprašanja postranskega pomena, ker je trenutno najvažnejše vprašanje razorožitve. To stališče sta potrdili tudi italijanska in francoska vlada. Ker vlada od sedanjih prizadevanj, ki gredo za sklenitvijo razorožitvene konvencije, ne pričakuje uspeha, vsaj za enkrat nima namena storiti v zadevi kakšne korake.

Berlin, 29. januarja. s. Po uradni vesti, je državni kancelar Hitler popoldne v navzočnosti zunanjega ministra Neuratha sprejel angleškega poslanika, ki mu je izročil spomenico angleške vlade kot odgovor na nedavno nemško noto glede razorožitvenega vprašanja.

Zasedanje finančnega odbora

Beograd, 29 jan. p. Za jutri dopoldne je sklicana seja finančnega odbora. Na njej bo predložil finančni minister nove predloge glede rezerviranih členov zakona o neposrednih davkih, taksah in trošarinah. V smislu zahtev finančnega odbora Računa se, da bo finančni odbor nato v nekaj dneh končal razpravo o davčnih zakonih in takoj pričel razpravo o proračunu.

Sir Herbert Samuel:

Ozdravljenje angleškega gospodarstva

Sir Herbert Samuel je član angleške poslanske zbornice in eden najuglednejših voditeljev liberalne stranke. Bil je že večkrat minister, nazadnje notranji minister v Macdonaldovi prvi nacionalni vladi.

Co - London, 24. januarja.

Ozdravitev Anglije na finančnem in industrijskem polju je vzbudila v drugih državah največjo pozornost. Povsod se sprašujejo, v kakem obsegu se je posrečilo to ozdravljenje, kako se je izvršilo in da-li bo ostalo pri njem.

Pred vsem ne smemo pozabiti, da depresija v Angliji od vsega začetka ni bila povsod enakomerna. Izvestne panoge industrije so bile močno prizadete, druge pa razmeroma malo. Severni del države je hudo trpel, južni pa ni bil tako resno ogrožen. V Londonu se težko opazijo vidni znaki depresije: angleško denarništvo ni čutilo udarca, saj niti ena banka ni ustavila svojega poslovanja.

Od poletja 1930 na Angleškem sicer nikoli ni bilo manj ko 2 milijona brezposelnih, toda upoštevati je treba, **da niso bile vedno iste osebe brez dela in da se je beda s tem vedno delila. Pretežni del brezposelnih je brez dela samo po nekoliko tednov, včasih po nekoliko mesecev.** Ti so dobivali podporo iz zavarovalnega fonda, ki so ga stvorili delavci s pomočjo vlade, od države pa ne prejemajo nikakršne posebne pomoči. Od one množice, ki je danes brez posla, je en milijon delavcev brez dela manj ko en mesec, ostali (1,300.000) pa so brez posla manj ko tri mesece, nesrečnikov, ki so brez dela že eno leto in še dlje, pa je kakega pol milijona.

Glavni del stalno nezaposlenih tvorijo predilniški delavci, rudarji in profesionisti v ladjedelnicah, znatnejše število delavcev brez posla odpada tudi na jeklarsko in železarsko industrijo ter na stavbinsko delavstvo. Vendar pa je pri zadnje imenovanih panogah že nekaj časa opažati izboljšanje, ki pa seveda še ni obseglo vseh brezposelnih. Tudi v splošnem se opaža olajšanje v primeri s položajem v prejšnjih letih. **V teku lanskega leta se je število vpisanih brezposelnih znižalo od 2,723.000 na 2 milijona 224.000.**

Splošni nivo cen v veletrgovini se leta 1933. ni bistveno izpremenil, kar velja tudi za stroške življenja. Uvoz se je znatno zmanjšal, izvoz pa je v glavnem ostal na isti višini. Dohodki na davkih so bili zadovoljivi, izdatki pa so bili manjši, nego so bili predvideni. Prezgodaj bi bilo podati zaključno stanje za finančno leto 1933, ker se to končuje šele 5. aprila, vendar pa je po dosedanjih podatkih upravičena domneva, da bo **zaključeno s prebitkom 50 milijonov funtov.**

Poslovni **svet** je poln veselih nad. Nekatere panoge trgovine so nenavadno živahne, **v nekaterih tvornicah so že uvedene nadure, dogodek, ki ga že štiri ali pet let ne pomni delovni svet. Po vsej priliki gre razvoj povsod navzgor. Ne more se trditi, da država plava v blagostanju, vendar je mnogo upanja na boljše čase v tem pogledu.**

Vzroki takega razvoja leže v notranjosti in v inozemstvu. Med notranjimi razlogi, ki povzročajo zboljšanje, je po mojem mnenju **najvažnejša stabilizacija angleških financ.** L. 1931. je bilo državno gospodarstvo spravljeno v ravnotežje in je tako tudi ostalo. Zaradi tega uživa vlada zredno zaupanje in kredit, obenem pa je slab gospodarski položaj nudil malo možnosti za naložbe v notranjem trgu ali pri udeležbi na zasebnih ali državnih posojilih. Krčit vlade in slabi poslovni položaj sta l. 1932 omogočila **velike konverzije posojil, s čimer se je obrestno breme angleške vlade zmanjšalo za eno tretjino.** Denar je postal zato cenejši in je ta okoliščina prišla prav ne samo državnemu zakladu, marveč tudi industriji. Znižanje vrednosti funta je bilo koristno tudi za zunanjo trgovino.

Na angleško prekomorsko trgovino je tudi zelo ugodno vplivalo dejstvo, da si je Avstralija, eden izmed najboljših trgov angleške industrije, znatno opomogla, kakor tudi to, da je v Južni Afriki zaradi visoke cene zlata zopet zavladalo blagostanje. V koliki meri pa je bila koristna ali škodljiva uvedba zaščitnih carin, je danes še zelo sporno vprašanje, o katerem se ne upam izreči zaključne sodbe.

Razvoj v bodočnosti pa nujno zavisi pred vsem od tega, s kakim uspehom se bo ostali svet boril z gospodarsko krizo. Voltaire je nekoč zapisal: »Človeške zadeve so pač tako urejene, da je želja po veličini lastne države enaka želji po nesreči sosedne države.« To načelo, ki je značilno za 18. vek, pa je v temelju zgrešeno in popolnoma napačno. Pravilno in resnično je namreč ravno nasprotno. **Veličina in blagostanje domače države nista odvisna od bede, marveč od blagostanja sosednih držav.** Vsaka država pride lahko do blagostanja samo v svetu, kjer vlada blagostanje. **Ozdravitev Anglije zavisi od ozdravitve sveta.** V tem pogledu pa si ne bo nihče upal reči kakega prerokovanja.

V kolikor se da v domači državi kaj storiti, bi bilo pred vsem potrebno olajšanje davčnih bremen. Proračunsko ravnotežje l. 1931. je bilo mogoče samo zaradi znatnih žrtev. **Davčna bremena so v Angliji daleko težja nego v drugih državah.** Poklici z zelo zmernimi dohodki morajo plačevati polno četrtino vseh dohodkov za davke. Kdor ima 5000 funtov letnih dohodkov, mora odšteti državi od tega celo tretjino. Razen tega je v Angliji v veljavi nenavadno visok davek na zapuščine. Ako se angleški milijonar hoče zavarovati za davke, odpadajoče na njegovo zapuščino, mu je v ta namen potreben dohodek enega celega leta.

L. 1931. je bilo izvedeno tudi znatno znižanje plač v vojski, mornarici, policiji in ostali upravi. Celo podpore onim brezposelnim, ki so bili izločeni iz zavarovanja, so bile skrčene za 10 odstotkov. **Vsi sloji so morali doprinesti svoj delež k tem potrebnim žrtvam.** Ako nastopi zboljšanje, morajo vsi sloji biti deležni olajšanja. Trgovina in industrija si ne moreta lastiti monopolnega stališča, da bi moralo vsako zboljšanje zadeti samo ti dve panogi.

Glavni činitelji v angleškem gospodarstvu je prekomorsko povpraševanje po blagu, kar je pa zopet odvisno od tega, da-li se prekomorska trgovina lahko svobodno razvija. Dokler pa vse države, ne izvzemši Anglije, oviraio uvoz z vsemi mogočimi sredstvi, bodo morale vse države, ne izvzemši Anglije, gledati, kako jim zastaja izvoz. **Vsak uvoz je namreč izvoz neke druge države.** Dokler ne bo splošnega sporazuma za odstranitev vseh ovir, dokler ne bodo znižane carine, odpravljeni kontingenti in druge omejitve, toliko časa ne bo pravega blagostanja niti v Angliji niti drugod.

Stalin o položaju Rusije

„Nikogar ne ogrožamo, a kdor nas bo napadel, bo poražen — Za druge ne gremo v žerjavico po kostanj"

Moskva, 29. januarja. r. Na kongresu komunistične stranke je imel Stalin velik govor, v katerem se je obširno bavil s svetovnim političnim položajem in je med drugim naglasil, da tudi Sovjetski uniji grozi nevarnost vojne. Napadalci pa ne smejo živeti v zmoti in se morajo zavedati, da bo bodoča vojna za vsakega napadalca najbolj nevarna. Vsi narodi, prav posebno pa še narodi Sovjetske unije, se bodo branili na življenje in smrt. Sovjetska unija je odločen pobornik miru, kar je pokazala zlasti v zadnji dobi s sklenitvijo novih pogodb, ki zasledujejo ta edini cilj. Sem spadajo v prvi vrsti pogodbe, sklenjene s Francijo, Poljsko in Italijo. Tudi oni nemški politiki, ki smatrajo to za politično preorientacijo Sovjetske unije, so v zmoti. Res pa je, da se Sovjetska unija nikdar ne bo ogrevala za fašistični sistem narodnega socializma; toda če zahtevajo njeni interesi zbližanja s to ali ono državo, vlada ne bo pomišljala stopiti s temi državami v tesnejše stike.

V svojih nadaljnjih izvajanjih se je Stalin obširno bavil z odnošaji med Sovjetsko unijo in Nemčijo. Naglasil je, da se je že pred sedanjim režimom pričela v Nemčiji borba med dvema političnima osnovama, med »staro« politiko, ki je prišla do izraza v pogodbah, sklenjenih med Nemčijo in Sovjetsko unijo ter med sedanjo »novo« politiko, ki v bistvu ni nič drugega kot nadaljevanje nekdanje imperialistične politike bivšega nemškega cesarja.

Odgovarjajoč na razne nemške očitke, je Stalin končno naglasil, da Rusija ni izpremenila svojega stališča v pogledu versajske mirovne pogodbe. Rusija ne bo nikdar pristala na to, da bi se zavoljo izpremembe te pogodbe strmoglavil svet v nov vrtinec svetovne vojne. Naj vedo vsi, da Sovjetska unija ne bo hodila po kostanj v žerjavico za druge, niti ne misli koga napasti ali ogrožati. Toda vsakdo, ki jo bo napadel, naj ve že v naprej, da bo strahovito poražen in tepen.

Liška proga zopet zasnežena

Zagreb, 29. jan. n. Železniška direkcija je objavila komunike, da je zaradi hudih snežnih viharjev v Liki brzovlak prispel v Split s 7 urno zamudo. Na zasneženi del proge je direkcija odposlala večjo skupino delavcev z motornimi plugi, da čimprej očistijo progo in preprečijo nadaljnje motnje prometa.

Uspel koncert bolgarskih pevcev v Beogradu

Beograd, 29. jan. p. Snoči je priredilo bolgarsko pevsko društvo »Gusle« iz Sofije koncert v Kolarčevi univerzi ki je bil odlično obiskan. Med drugimi so se ga udeležili tudi notranji minister g. Žika Lazić in bolgarski poslanik g. Kjuseivanov poleg mnogih drugih odličnikov. Ko so se pojavili pevci v lepih bolgarskih narodnih nošah na odru, so bili sprejeti z burnim aplavzom. Koncert so otvorili z jugoslovensko in bolgarsko državno himno, nato pa so odlično izvedli svoj program in želi vsestransko priznanje. Danes so si gostje ogledali mesto in njegove zanimivosti, drevi pa se vrnejo v Sofijo.

Smrt mladega beograjskega književnika

Beograd, 29. januarja p. Danes popoldne je preminul po daljšem bolehanju mladi in nadarjeni beograjski književnik in novinar Branimir Ćosić. Pokojnik je bil eden najbolj talentiranih književnikov mlade generacije in je mnogo obetal. Star je bil 30 let.

Hitler ne mara monarhistov

Berlin, 29 januarja. AA. Protimonarhična propaganda postaja čedalje hujša. Tako je imel na študentovski proslavi v Frankfurtu na Maini zastopnik ministra za propagando izredno oster govor proti bivšemu nemškemu cesarju. Razen tega so oblasti prepovedale sestanke bivših bojevnikov, boječ se, da ne bi prišlo do incidentov.

Sklicanje banovinskega sveta

Zasedanje se bo pričelo 5. februarja

Na dnevnem redu je poleg proračuna vprašanje trošarine in uredba o občinskih uslužbencih

Banska uprava razglaša:

Dne 5. februarja t. l. ob 10. uri dopoldne se sestane na svoje peto redno zasedanje banovinski svet dravske banovine. Predmet zasedanja bo:

1. obravnava predloga banovinskega proračuna dravske banovine za leto 1934-35 s pripadajočim pravilnikom in uredbami v smislu čl. 11. pravilnika o organizaciji in delu banskih svetov;

2. sklepanje o uvedbi banovinske trošarine na vino in žganje v smislu čl. 14. uredbe o izvajanju javnih del z dne 22. novembra 1933, št. 30.408 (Službeni list št. 225-99 z dne 9. decembra 1933) (Službene Novine z dne 23. novembra 1933, št. 269-761), in

3. sklepanje o uredbi o občinskih uslužbencih v smislu zakona § 85 zakona o občinah.

Svetosavske nagrade na beograjski univerzi

Beograd, 28. januarja.

Beograjski visokošolci se pač ne morejo pritoževati, da jim ni poskrbljeno za olajšanje njihovega življenja in učenja. Gotovo ni učilišča v naši državi, kateremu bi bili prijatelji narodne prosvete in kulturnega napredka namenili toliko denarnih sredstev, kakor so jih beograjskemu vseučilišču. Večinoma so bili dobrotniki ljudje iz naroda, ki so vzrasli iz malega, sami brez šolske izobrazbe, a so si z napornim delom pridobili veliko imetje. Spoznavajoč pač po sebi samih, kolikega pomena je šolska izobrazba za posameznika in ves narod, so cela svoja milijonska imetja volili univerzi in njenemu dijaštvu. Bilo je tako in tako je tudi še dandanes, ko se pokojnim dobrotnikom učeče se mladine priključujejo vedno novi, čeprav na žalost vedno redkejši.

Velik del podpor, namenjenih visokošolskemu dijaštvu, je po želji volilcev in darovalcev zvezan s posebnim dokazom učnega napredka dijaštva. Te podpore v obliki nagrad za najbolje obdelane teme, izbrane po tekmovalcih samih ali pa določene po darovalcih nagrad, se po stari tradiciji razdeljujejo na veliki praznik narodnega prosvetitelja sv. Save.

Dogajalo se je prošla leta, da so niso razdelile vse svetosavske nagrade. Bile so celo nagrade, za katere se nihče ni potegoval. Tako so n. pr. nagrada češkoslovaške vlade za najboljše obdelano temo o odnošajih med obema državama dve leti ni podelila, ker ni nihče posegel po taki temi. Podelile se tudi niso nekatere druge nagrade, ker ali ni bilo tekmovalcev, ali pa se njihovi izdelki niso mogli nagraditi. Letos pa je bilo nagrad premalo. Akademskemu senatu je bilo namreč predloženih 146 nalog tako da je nagrad zmanjkalo.

Razdelilo se je 72 tekmovalcem 73 nagrad v skupnem znesku 87.100 Din, med temi za vsako šestih fakultet po ena kraljeva nagrada v znesku 2000 Din. Na juridični fakulteti se je razdelilo 19 nagrad (8 po 2000 dinarjev, 4 po 1500, 4 po 1000 in 3 po 500 dinarjev) v skupnem znesku 27.500 Din. Med nagrajenci sta dve dijakinji s temama: »Zgodovinski razvoj in kazen odvzetja svobode v srbskem kazenskem pravu« (2000 Din) in »Balkanska carinska unija« (1500 Din). Na filozofski je bilo nagrajenih 15 tem s skupnim zneskom 13.800 Din (dve nagradi po 2000, 4 po 1000, ena 800, dve po 750, dve po 700, ena 600, tri po 500 Din). S 1000 Din je bila nagrajena tudi naloga Vojislava Jankovića: »Prispevki za stratografijo in tektoniko vzhodnih Karavank«, za nagrado češkoslovaške vlade pa naloga Koste Novakovića: »Kralj Samo in njegova država zapadnih in južnih Slovanov«. Tri nagrade so dobile dijakinje.

Tehnična fakulteta je dobila 6 nagrad v skupnem znesku 11.300 Din (ena 2300, 4 po 2000, ena 1000 Din); **medicinska** 6 nagrad v skupnem znesku 12.000 Din, vsaka po 2000 Din (dve dijakinji); **poljedelsko-gozdarska** 6 v skupnem znesku 6500 Din (ena 2000, ena 1500, dve po 1000 in dve po 500 Din); **bogoslovna** 21 nagrad v skupnem znesku 16.000 Din (3 po 2000, dve po 1500, ena 1000, 5 po 600, dve po 500 in pet po 300, tri po 200 Din).

Poleg nagrad v gotovini je bilo na juridični fakulteti še 6 nalog nagrajenih s pohvalo in darilom kompetentnega »Arhiva za pravne i društvene nauke«. Na modroslovni fakulteti je bilo 8 nalog nagrajenih s pohvalo. Naposled se je razdelilo še šest nagrad po 1000 Din dijakom šesterih fakultet, ki so leta 1933. napravili z najboljšim uspehom diplomski izpit. S temi vred se je torej na včerajšnji svetosavski proslavi na beograjskem vseučilišču razdelilo vsega skupaj 79 nagrad v skupnem znesku 93.100 dinarjev, kar je brez dvoma izdatna izpodbuda dijaštvu, da se še z večjo vnemo posveča študiju, obenem pa vsekakor tudi ne brezpomembna podpora tistim nagrajencem, ki se morajo, boreč se z revščino, preživeti skozi vseučiliško življenje.

Atentatorji pred državnim sodiščem

Beograd, 29 januarja. p. Pred državnim sodiščem se je pričela danes razprava proti štirim obtožencem, ki so sodelovali pri prenašanju in nastavljanju peklenskih strojev v Beogradu spomladi lanskega leta. Kakor znano, je eden teh peklenskih strojev eksplodiral v Oficirskem domu, pri čemer je bil ubit nosač Djuro Kresović. Glavni obtoženec Luborče Stanković bo sojen in contumaciam štirje njegovi sokrivci pa se osebno zagovarjajo pred sodiščem.

Hitlerjeva obletnica

Proslava prve obletnice je pod vtisom velikih notranjih težkoč narodnosocialističnega režima

Berlin, 29. januarja. g. Narodni socialisti obletnice, odkar je prevzel Hitler oblast, ne bodo slavili s sicer običajno svečanostjo. Iz tega se lahko sklepa, kako resen je položaj in kako resno tudi vlada sama presoja obstoječe težave, ki niso samo gospodarskega, finančnega in socialnega značaja. Notranje-politične prilike v državi so namreč vse prej kot razveseljive. V zadnjih dneh je postopanje proti monarhistom in krščanski opoziciji najbolj presenetljivo. Če smatrajo narodno-socialistični voditelji, med njimi tudi državna ministra Frick in Göbbels za potrebno, v javnih govorih nastopati proti reakciji in posebno proti monarhistični struji, morajo imeti za to gotovo važne razloge. 75. rojstni dan bivšega cesarja Viljema se je zdel monarhističnim krogom najprimernejši, da so dali izraza svojemu razpoloženju. Samo po sebi je umljivo, da so imeli monarhisti pri tem propagandistične namene in so upali, da bodo našli s tem razumevanje v najširših ljudskih plasteh. Nepobitno je, da se je monarhistična ideja v času Hitlerjevega režima v marsikateri ljudski struji zopet dokopala do velikega ugleda in vzbuja zaradi tega pri narodnih socialistih vedno večje pomisleke. Narodno-socialistični oddelki so zaradi tega na rojstni dan bivšega cesarja izvedli temeljito raciijo, da bi preprečili vse monarhistične svečanosti. V Berlinu so preiskali njihovi ljudje vse kavarne in restavracije, našli pa niso mnogo, ker so se monarhisti pravočasno umaknili, tako da je ostal pretep v dvoranah Zoa med govorom generala von der Goltza prilično osamljen.

Še večje nerazpoloženje povzročajo spori v luteranskih cerkvenih krogih. Dasi je režim zaprl usta duhovniški organizaciji, ki šteje okoli 9000 članov in je zahtevala odstop državnega škofa Müllerja, razburjenje vendarle ni ostalo omejeno samo na teološke kroge, temveč se je razširilo tudi v cerkvene občine, kjer so se začele pojavljati za režim težave, ki do sedaj sicer niso imele političnega značaja, pa bi se lahko spremenile v takšne. Preganjanje monarhistov in opozicionalnih bogoslovcev se vrši pretežno v onih meščanskih plasteh, ki so sprva najbolj pozdravljale narodni socializem. Danes so ti krogi pod enakim pritiskom kot marksistični delavci. V nemškem tisku seveda ni poročil o pravi notranji politični situaciji Nemčije in potek jutrišnjega dneva edini izdaja rezerviranost narodno-socialističnega režima. Vsa poslopja morajo posestniki okrasiti z zastavami, v šolah pa se bo vršil reden pouk s spominsko uro.

Bethlenovi načrti

Devalorizacija pönga naj omogoči zvišanje cen agrarnih pridelkov

Budimpešta, 29. jan. č. Včeraj je bilo v Debrecinu veliko zborovanje, na katerem je govoril tudi bivši predsednik vlade grof Bethlen. Njegova izjava o devalorizaciji madžarskega pönga je izzvala v vsej politični javnosti veliko zanimanje. Grof Bethlen je poudaril, da bi devalorizacija pönga povzročila 20 do 25 odstotno povišanje cen poljedelskim pridelkom. To bi izzvalo tudi oživljenje industrijske produkcije in bi znova vključilo v produkcijski proces tudi konzumentne sloje, ki so se s pojavom gospodarske krize skoraj docela izločili. Država pa bo morala skrbeti, da povišanje cen agrarnim proizvodom ne bo izzvalo istočasnega povišanja cen industrijskim produktom, ker bi s tem nastal circulus vitiosus, ki bi onemogočil sleherni uspeh. V poslednjem delu svojega govora je grof Bethlen nastopil proti inflaciji in za liberalno politiko, ki edina odpira pot produkcijskim investicijam. »8-Oraj Ujsag« je objavil glede na Bethlenov govor daljši komentar, v katerem pravi, da pomeni včerajšnje zborovanje v Debrecinu pričetek nove dobe v madžarski zgodovini. Po preteku dveh let se je grof Bethlen znova pojavil na čelu naroda, da mu pomore v njegovih najbolj kritičnih dneh. Saj je odbila že 12. ura za zbližanje in sporazum vseh Madžarov.

Budimpešta, 29. jan. č. Pod vodstvom državnega guvernerja Horthyja je pričel danes dopoldne zasedati madžarski državni svet, ki mu pripadajo vsi člani vlade. Državni svet je razpravljal o madžarski notranji in zunanji politiki.

Gospodarske in socialne naloge Jesenic

Jesenice, 29. januarja

Jesenice so po razsežnosti in številu prebivalstva za Ljubljano, Mariborom in Celjem četrto, a po zunanjosti najbolj neurejeno mesto v dravski banovini. Na znotraj po življenju živahne so Jesenice na zunaj breizrazen in razdejan kraj.

Mestna uprava ima hude skrbi s tem, kako bi na zunaj vsaj v glavnem kraj uredila, da bi bil mestu podoben. Že prejšnja uprava se je močno trudila v tem pogledu, a žal ni imela povsod s ečne roke. Preuredila je glavne ceste, a ne na najboljši način, saj se ceste umikajo vsakemu brzojavnemu drogu, namestu da bi bile v ravni črti, ponekod pa so tudi preveč izbočene, da lije voda s cest v hišne veže in je v času, ko je led na cesti, smrtno nevarno priti v hiše. Najbolj kričeč tak primer je pred hotelom »Pošto« sredi mesta.

Pred leti je bil napravljen tudi *novi mestni regulacijski načrt*, ki pa v splošnem ne ustreza našim potrebam in bomo na realizacijo čakali pač še dolga stoletja, ker za gradnjo tolikih palač ni potrebe in gospodarske podlage. Načrt predvideva na jeseniškem polju strnjen hišni sistem ter celo vrsto cest in ulic vzdolž in na širi. Pozabilo pa se je, dokler je bil še čas, urediti glavno cesto s tem, da bi se od starega magistrata, ali pa vsaj od Čufarjeve hiše potegnila v ravni črti na most čez Jesenico. Strnjeni sistem nam ne ugaja, ker ni potrebe za toliko hiš in bi bilo gotovo mnogo lepše, če bi bile bolj ločene da bi se lahko uredili lepi vrtovi okrog njih. Vidi se, da je delal projektant načrt samostojno, brez ljudi, ki bi se med seboj poprej temeljito posvetovali in predlagali tisto, kar je potrebno in praktično.

Enako je s prenovljeno mestno *župno cerkvijo*. Preuredila in razširila se je v moderno cerkev z arhitektonskim pročeljem, ki pa ni v skladu z okoljem, ki ga tvorijo stare hiše, skednji in na pol podrte ograje. Mar bi naj bili stari lični cerkvi ki je bila v skladu z okoljem, napravili zvonik tak, kakor je bil pred vojno, novo cerkev pa naj bi čez nekaj let zidali v sredini mesta, tam nekje pred hišo gospoda Svetela, kjer bi se dal napraviti lep cerkveni trg, ki bi bil Jesenicam v kras.

Nič manj važna ni zadeva *Gasilskega doma*, za katerega se vnaša leto za letom znatna vsota v mestni proračun. Gasilski dom je v resnici nujno potreben, ker sedanji razpada in je morda najslabši na Gorenjskem. Novi gasilski dom bi se tudi moral graditi bolj v središču mesta morda tam, kjer je sedaj Kapusova hiša. Čujejo pa se glasovi, da naj se za gasilce preuredi vse pritličje starega magistrata, kjer bi imeli poleg shrambe za orodje tudi sobe za preoblačenje, za seje in pisarno. Občina naj bi pomagala gasilski četi nabaviti reševalni avtomobil, ki bi služil tudi za prevoz moštva in bi se dal uporabiti za cestno škropilnico.

Najbolj pereče je vprašanje *mestnih hiš*. Občina je v posesti bivše stare Tancarjeve hiše in sedanje ubožnice ter Rajmondove in Povšenove hiše. Vse te hiše so v najslabšem stanju. Razen Povšenove naj bi se prodale. Povšenova pa naj bi se porušila in tam zgradila lepa stanovanjska hiša za mestne uslužbence. Iz izkupička teh hiš pa naj bi se z močno dotacijo občine zgradila nujno potrebna ubožnica, v kateri bi imeli mestni ubogi in pohabljenci svoj dom, da bi jim ne bilo treba potikati se po luknjah in prosjačiti od hiše do hiše. Več občinskih revežev je v nekaterih oskrbnih zavodih izven Jesenic in plačuje občina zanje po 400 do 500 Din mesečno dočim bi to v lastni ubožnici stalo mnogo manj. Sai imajo delavci in nameščenci v Delavskem domu v Ljubljani hrano, posteljo, oprano perilo, kurjavo in svečavo in še souporabo kopalnice za 280 do 350 Din na mesec.

In zadeva javne bolnice? Potrebam ustrezajoče bolnice občina sama ne bo mogla zgraditi in je tudi ne vzdrževati. Treba pa bi bilo v tej zadevi stopiti v stik z vsemi drugimi občinami zgornje in bohinjske doline ter blejskega kota, da bi se na Jesenicah zgradila potrebna bolnica, ki bi bila vedno obiskana, že zaradi tega, ker je ljubljanska vedno polna.

Vse to se bo moralo izvesti postopno, leto za letom, po točno določenem načrtu. Mestna uprava ima vse to v vidu in poleg tega še misli na razširitev meščanske šole. Nima pa za enkrat potrebnih sredstev. Morala bo poiskati večje posojilo za investicije ter za konvertiranje starih dolgov. Po takem načrtu bodo Jesenice res postale mesto, ljudje bodo imeli pri gradnji delo in zaslužek, siromaki svojo streho, gasilci svoj dom, mladina pa lepe in svetle učilnice. Mestna uprava bo skušala izvesti svoj program do konca. Vsi tisti, ki so dobre volje in ki jim je napredek mesta in prebivalstva res pri srcu naj jo pri tem krepko podpirajo. Besede voditeljev občinske opozicije so v nekaterih ozirih uvaževanja vredne, zato se bo morala mestna uprava po njih ravnati ter iskati sredstva za izvedbo programa tam, kjer se bodo bremena najlažje prenesla.

Čestitke posl. Petovarju

Ivanjkovci, 29. januarja

Preteklo soboto se je s prvim jutranjim vlakom vrnil iz Beograda v svoj domači kraj naš narodni poslanec, občinski odbornik in predsednik raznih društev g. Lovro *Petovar*. Zavoljo srečne rešitve pri eksploziji v brzovlaku so mu občinski odbor, organizacija JNS, gasilci in Sokoli hoteli prirediti ob vrnitvi prisrčno dobrodošlico. Toda g. Petovar se je nepričakovano vrnil v krog svoje družine, ki je zanj seveda prestala mnogo strahu.

Ves dan so se nato odpirala vrata v njegovo pisarno. Prihajali so ljudje čestitat in pozdravljat da je bil to prisrčen dokaz njegove priljubljenosti. Obiskala ga je tudi posebna deputacija pod vodstvom župana Alojza Bogšeta, v deputaciji pa so bili občinski odborniki in obenem predstavniki krajevnih društev. G. Bogša je pozdravil g. poslanca v imenu vseh krajanov, dalje načelnik Matija Lenarčič v imenu gasilske čete, šolski upravitelj g. Rado Bitenc pa kot predsednik občinske organizacije JNS. Nato je g. poslanec podrobno opisal dogodek, obrnil pa je marsikaj na šaljivo stran. Pozdravljamo g. Petovarja in želimo, da bi dalje krepko deloval kot narodni poslanec, kot občinski odbornik, starosta Sokola in kot predsednik gasilske čete, Zveze selekcijskih društev, Vinarske zadruge in Konjerejskega društva!

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, ponekod padavine, predvsem sneg, zmeren mraz. — Situacija včerajšnjega dne: Velika atlantska depresija se je v poslednjih 38 urah razširila čez vso severno Evropo. Njeni južni robovi so segli ponekod v srednjo Evropo. Istočasno se je nad Sredozemskim morjem pojavil manjši ciklon, ki se je razširil tudi nad Jadransko morje. Ciklon je povzročil močne vzhodne vetrove, zlasti v Primorju. V zamdno Evropo prodira nov barometrski maksimum.

Dunajska vremenska napoved za torek: Najprej najbrž še marsikje sneg. Severovzhodni vetrovi. Temperatura okoli ničle s tendenco padanja. Ni gotovo, ali bo manj oblačno.

Naši kraji in ljudje

Prva seja uprave gasilske zveze

Beograd, 29. januarja

Od 24. do 26. t. m. se je v Beogradu v prostorih Gasilske zveze vršila prva seja zvezne uprave. Seji so prisostvovali vsi člani in sicer: starešina gasilske zveze g. Radoslav Georgijević iz Beograda, I. podstarešina g. Josip Turk iz Ljubljane, II. podstarešina g. Mirko Kleščić, lekarnar iz Sombora ter upravni člani: gg. narodni poslanec Jernej Cerer iz Kamnika, poštni kontrolor Jernej Vengust iz Celja, industrijec Franjo Bulc iz Novega mesta, inž. Anton Šmit iz Osijeka, direktor I. hrvatske štedionice Vlado Andrašević iz Zagreba, dr. Milan Matić, odvetnik iz Novega Sada, inž. Josip Sajfert iz Zagreba, inž. Fabijan Lukas iz Splita, Stojan Bijelić, upokojeni ravnatelj trgovske šole iz Banjaluke, inž. Bogdan Djukić iz Tuzle dr. Pera Marković, odvetnik iz Zemuna, Milan Stevanović, industrijec iz Niša, Boža Martinović, poveljnik gasilske čete iz Cetinja, generalni tajnik gasilske zveze Peter Lekić in vrhovni inspektor gasilstva Ilija Piatar. Seje so se nadalje udeležili tudi delegati oblastev in raznih ustanov, med njimi tudi predstavnik Zveze mest.

Starešina Gasilske zveze g. Georgijević je dal kratek pregled oživotvorjenja zakona o gasilskih organizacijah v vseh banovinah s poudarkom, da so ta zakon z navdušenjem sprejeli prebivalci vse države. Naglasil je, da se je v dveh mesecih organiziranja prostovoljnih gasilskih čet doseglo zadovoljive rezultate tudi na našem jugu, kjer je bilo gasilstvo zelo slabo razvito in kjer so se ponekod morali položiti šele temelji gasilskim organizacijam. Zadovoljivo je bila izvedena tudi reorganizacija gasilskih čet, žup in zvez. Zborovalci so poslali vdanostni brzojav Nj. Vel. kralju ter pozdrave ministru za fizično vzgojo naroda, ki je pozneje tudi sam prišel na sejo ter želel upravi zveze srečno in uspešno delo. Starešina gasilske zveze dravske banovine g. Josip Turk je na čelu posebne delegacije g. ministru izročil diplomo in kolajno za zasluge, ki si jih je pridobil za gasilstvo sploh in posebej še pri uvedbi zakona o gasilskih organizacijah.

Prva seja uprave gasilske zveze je rešila razna vprašanja, ki tvorijo temelje gasilstva v naši državi. Tako je sprejela predpise o poslovanju zvezne uprave in Gasilske zveze, nadalje uredbo o prispevkih zavarovalnih društev v banovinske gasilske fonde ter navodila za delovanje gasilskih organizacij. Ni pa se razpravljalo o predpisih gasilske službe, o enotni uniformi, o strokovnih gasilskih izpitih, o pisarniškem in blagajniškem poslovanju pri gasilskih organizacijah in pri zvezi, ki so sicer že izdelani, a je treba počakati, da se o njih izjavijo posamezne organizacije.

Jugoslovenski reprezentančni ples v Pragi

Praga, 29. januarja

Na predvečer praznika sv. Save se je v vseh dvoranah Obecnega doma vršil X. jugoslovenski reprezentančni ples, ki je po splošni sodbi bil največji družabni dogodek letošnje zimske sezone v češkoslovaški metropoli. Kakor vedno doslej je bila prireditev tudi letos pod protektoratom kralja Aleksandra in prezidenta T. G. Masaryka. Kralja Aleksandra je zastopal poslanik dr. Prvislav Grisogono, prezidenta Masaryka pa poljedelski minister dr. Milan Hodža.

Bila vam je to v pravem pomenu besede revija vsega praškega političnega, umetniškega in družabnega življenja. Pred vhodom v dvorano je stala častna straža praških grenadirjev, katere poveljnik je vsakemu ministru ob prihodu podal raport. Grenadirji so tudi napravili špalir ob priliki svečanega defileja častnih gostov iz primatorske dvorane na estrado. V tem svečanem sprevodu smo poleg dr. Grisogona in dr. Hodže z gospema videli predsednika parlamenta dr. Staneka, zunanjega ministra dr. Beneša, trgovinskega ministra dr. Matouška, ministra dr. Šrameka, rektorja univerze dr. Domina, rektorja tehnike dr. Milbauerja, praškega primatorja-župana dr. Baxo, generalnega inspektorja češkoslovaške vojske generala Sirovega, načelnika češkoslovaškega generalnega štaba generala Krejčija, opolnomočena ministra dr Krofta in dr. Štrimpla, francoskega poslanika Noela, poljskega poslanika dr. Grzybowskega, bivšega češkoslovaškega poslanika v Beogradu dr. Fliederja, urugvajskega poslanika z gospo, ki je Jugoslovenka iz Zagreba, in še mnoge druge predstavnike diplomatskega zbora, večinoma z gospemi. Ko so častni gostje zavzeli prostore na estradi je profesor Wiederman na orglah odigral jugoslovensko in češkoslovaško himno. Nato je poslanik dr. Grisogono z gospo soprogo ministra dr. Hodže otvoril ples.

Obisk te velike reprezentančne prireditve je bil izredno številen. Prostorne dvorane Obecnega doma so jedva mogle sprejeti vase tako veliko in pestro množico. Do polnoči se prav za prav ples sploh ni mogel posebno razviti. Bilo pa je vendar vse zadovoljno. Kakor naglašajo češka poročila sama, velja v praški družbi za družabni ugled in dober glas, da se pojaviš na jugoslovenskem reprezentančnem plesu.

Da se omejé nesreče na železnicah

Ljubljana, 29. januarja

Razne ljudske nezgode na železnicah, potrebno na železniških prelazih, kakor povoženje oseb, kolesarjev, živine, vprege, avtomobilov itd. se izredno množijo. V pretežni večini se ugotovi, da so take nezgode zakrivile privatne osebe same, ker so proti veljavnim zakonskim predpisom neupravičeno ali nepazljivo prevozile ali prekoračile prehod, ali hodile po progi, ali pa se protizakonito vedle pri vožnji na železnici. Šolska mladina dostikrat meče na vozeče vlake različne predmete, polaga kamenje na tirnice ali pa se obeša na žice, ki vodijo k signalom ali zapornicam in s tem onemogoča njihovo delovanje. Vse to ima lahko nedogledne posledice. Da bi se preprečilo tako nezakonito ravnanje in nesreče je kr. banska uprava izdala razglas, v katerem opozarja dogovorno z direkcijo državnih železnic v Ljubljani na naslednje predpise zakona o železnicah, veljavnega od 19. julija 1930:

Hoja po železniški progi, nasipih, mostovih in drugih železniških napravah je prepovedana. Proga se sme prekoračiti samo tam, kjer so prelazi za vozila in pešce. Ako so na prelazih zapornice, ne sme nikdo na teh mestih prekoračiti proge, dokler so zapornice spuščene. Kdor pride do prehoda čez železniško progo, ki ni opremljen z zapornico, pa naj bo peš, jahaje ali na kateremkoli vozilu, ali kdor pride s čredo živine, je dolžan ustaviti se pred prelazom in se prepričati, ali ne prihaja vlak; šele ko se je zadostno prepričal, da je proga prosta, sme čez železniško progo. Večja čreda se ne sme gnati čez prehod 10 minut pred pričakovanim vlakom. Železniška uprava ima na prehodih, ki so opremljeni z zapornico, opozorilne table, ki opozarjajo ljudi, da morajo biti zaradi svoje varnosti pazljivi pri prekoračenju prehoda. Tudi kjer so zapornice, a niso spuščene, se je treba pred prevozom ali prekoračenjem proge prepričati, ali ne prihaja vlak. Prepovedano je zapornice odpirati, preskakovati, na nje kaj postavljati ali obešati, puščati živino na progo in na ostale železniške naprave. Posebno se mora paziti, da živina in drobnica, ki se pase ob progi, ne zaide na progo. Seveda je prepovedano poškodovanje železniške proge in njenih naprav, naj si bo vagonov, signalov, žic, zapornic in drugega, kar lahko vpliva na varnost vlakov. Dokler je vlak v gibanju, se ne sme nihče spenjati na vagone, ne iz vagona stopati, niti se ne smejo vrata odpirati. Zabranjeno je poškodovanje in onesnaženje vagonov v notranjosti in nošenje upaljivih in eksplozivnih snovi (bencin, petrolej, smodnik, dinamit itd.) v vagon. Tudi iz vlaka se ne smejo metati predmeti, če bi to moglo povzročiti škodo.

Interes ljudstva samega in države zahteva, da se nesreče na železnicah omeje do skrajnosti. Zato pozivamo celotno javnost, da se z navedenimi zakonitimi določbami do dobra spozna in da jih ob vsaki priliki, kadar kdo vozi ali gre čez železniške prelaze, ali kadar se vozi z železnico ali pa pride v kakršenkoli stik z njo, točno uvažuje in se po njih ravna. Potniki in ostalo občinstvo morajo spoštovati predpise, ki so izdani v korist reda in varnosti železniškega prometa in morajo se pokoravati odredbam železniških in varnostnih uslužbencev. Šolska vodstva naj pouče tudi mladino. Obenem opozarjamo, da se bodo v bodoče vse kršitve navedenih določb zakona o železnicah strogo kaznovale.

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolknih živcev, bolečinah v boku, zasopljenosti, hudem srčnem utripanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, pobitosti povzroči naravna **»Franz Josefova« grenčica** izdatno izpraznjenje črevesa in osvoboditev od občutkov tesnobe. Mnogi zdravniki uporabljajo **»Franz Josefovo« vodo** tudi pri nadlogah klimakterijalne dobe z največjim uspehom. **»Franz Josefova« voda** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah .

Starosta slovenskih kolesarjev in popotnikov

Josip Jakopič, ki ga župnik Vrhovnik omenja v svoji knjigi o trnovski fari kot izrazitega reprezentanta trnovsko-krakovskih planincev in kot starosto slovenskih kolesarjev, je prehodil vse slovenske gore in doline in prevozil s kolesom daljavo štirikratnega ekvatorja, pa še nekaj tisočev kilometrov več. Bil je v Nemčiji, Švici, Franciji in še marsikod drugod.

Druščino tega obče spoštovanega poštenjaka in idealista so iskali najodličnejši slovenski možje, saj ga omenja župnik Vrhovnik tudi v življenjepisu Podlimbarskega, s katerim sta obredla vso njegovo pokrajino. S pokojnim zdravnikom dr. Staretom in majorjem Hüttigom je izvršil Jakopič ture, ki so trajale po več tednov. Največ je hodil v družbi svojega zvestega tovariša planinskega pisatelja dr. I. C. Oblaka, s katerim ga veže že izza mladih dni nerazdružljivo prijateljstvo, saj sta bila Matevžetov Pepe in dosti mlajši Jurčkov z Luže na Cesti dolgoletna soseda. Ko se je leta 1879. na Dobraču skoro ponesrečil, ga je to odvrnilo od gora, dokler ga ni pridobil zopet zanje med tem dorasli njegov prijatelj Josip Jakopič je vzgojil res cele rodove za vnete kolesarje. Z dr. Oblakom in Franom Gombačem je prevozil 1925 v dveh mesecih celo Italijo in Sicilijo ter obiskal pri tem še Afriko (Tunis). V zadnji dobi se mu je pridružil tudi inspektor Wester. Napravila sta predvsem planinsko pot s Triglava peš v Ljubljano in mu je zlasti spremljevalec, kadar pobegne Oblak v inozemstvo na Visoke Ture, Tatro, Dachstein, na jug v srbske in bolgarske gore in bogve kam še.

Kolesarstvo, planinstvo in pa dobra volja sta g. Jakopiča ohranila večno mladega. Je brat slikarja Riharda Jakopiča in gospodar Matevžetove hiše na Mirju. Domači vrt za rimskim zidom ga je napravil za numizmatika, ko je tam našel prve rimske novce. Jakopičeva zbirka starega denarja je pa seveda bolj znana v inozemstvu kakor doma. Imel je že lepe ponudbe, toda idealni mož zbirke ne da iz rok, ker ima z njo lepše namene. Največje vrline njegovega značaja so: plemenitost, poštenje in točnost, ki jih vedo ceniti vsi nešteti njegovi znanci. Ko bi bili vsi ljudje na svetu sami Jakopiči — se glasi splošna sodba — bi ne bilo treba sodnije in sitnosti. — Danes bo Josip Jakopič praznoval 70letnico rojstva in ob tej priliki mu vsi želimo nadaljnjega zdravja, saj jubilej sam pomeni zanj itak le zanimivo mladostno prigodo.

Danes velika premiera prekrasnega filma **Gustav Fröhlich**

Sen sleherne žene

To je filmsko delo prelepe godbe in razkošne režije, lepih melodij in zabava.

NORA GREGOR

Režija: GEZA BOLVARY
Godba: ROBERT STOLZ

NOV ZVOČNI ŽURNAL

Predstave ob 4., 7¼ in 9¼.
Predprodaja od 11—½12.

ELITNI KINO MATICA
Telefon 2124

LOUIS GRAVEUR
poje v veseli operети
Pevčeva ljubezen

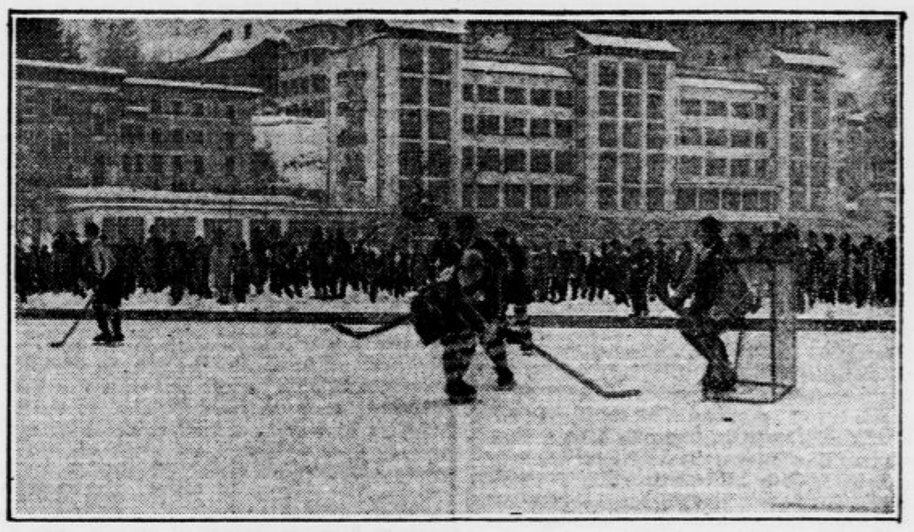

Zanimiv prizor z mednarodnega turnirja v hockeyu na Bledu: tekma med Dunajčani in Budimpeštanci. Poročilo o prireditvi je prineslo včerajšnje »Jutro«

Alkohol in njegove žrtve

Kamnik, 29. januarja

Iz Radomelj poročajo: Preteklo nedeljo so odigrali v radomeljskem Sokolskem domu igro »Mlada Breda«. K igri so prišli tudi fantje iz bližnjih Rov. Razigrane volje so odšli po predstavi v gostilno, kjer so se mirno zadržali. Za njimi so pa prišli fantje iz Radomelj, okrog 30 jih je bilo. Prišli so očividno z namenom, da družbo napadejo. In res je okrog 10. ure ponoči nastal prepir. Radomeljski fantje so navalili na rovske. Najhujše se je godilo Koširjevemu Hironimu iz Rov. Podrli so ga na tla in suvali po njem. Prizadejali so mu baje do 70 ran, da je onesveščen obležal in so ga ob 5. zjutraj morali dati v sv. olje. Kakor se čuje, je zadobljenim ranam tudi podlegel.

Prejšnjo nedeljo okrog polnoči pa je zahteval alkohol drugo žrtev v Selah pri Kamniku. 36 let stari posestnik iz Markovega pri Selih, Resnik Janez, je mirno, nič hudega sluteč, posvaril dva razgrajajoča fanta, 26letnega D. F. in 18letnega P. J. iz Sel. Zato sta navalila nanj in ga tako potolkla, da je moral iskati zdravniške pomoči v Kamniku. Zdravnik je ugotovil, da je dobil močan udarec na levo temenico zadaj, ki je povzročil zlom osnovne lobanje. Drugi udarec ga je zadel na desno ramo, da mu je otekla roka, tretjega pa je dobil v levo piščal. Poškodba je bila torej smrtnonevarna in bo najbrž kaka dva meseca bolehal na tem. Zadevo so orožniki prijavili sodišču.

V ponedeljek zvečer pa je zopet iskal na kamniški orožniški postaji pomoči srednjestar okoličan, ki so ga v bližini neke gostilne na Vrhpolju brez vsakega vzroka napadli pijanci. — Smo v času krize, pomanjkanja dela in denarja, toda alkohol neomejeno vlada in zahteva žrtve.

Po eksploziji peklenskega stroja

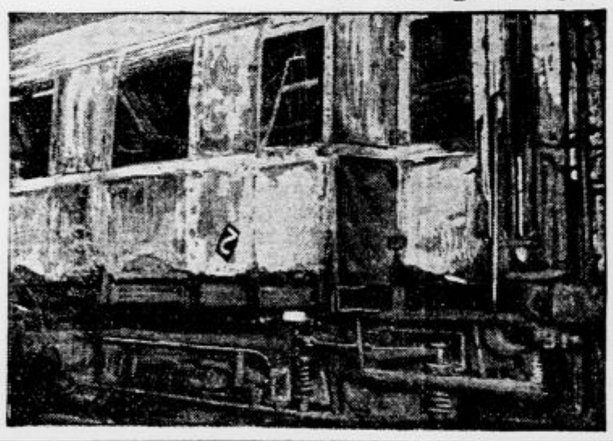

Levo ožgani vagon od zunaj in desno pogled po katastrofi v notranjost vagona

Danes poje
Marta Eggerth
v veseli operети
V avdijenci pri carju
Sodeluje slavni komik Szöke Szakall
ZVOČNI KINO DVOR
Tel. 28-30
Predstave ob 4., 7. in 9. zvečer
Cene 2.—, 4.—, 6.— in 8.— Din.

DANES ZADNJIKRAT
film bojev in ljubezni
CONRAD VEIDT
kot
General Platof
To je delo bojev in napetih scen Kozaška ljubezen
Zvočni kino IDEAL
Nov zvočni žurnal
Predstave ob 4., 7. in 9¼ uri

KULTURNI PREGLED

Dve ljubljanski premieri

Opera: Ples v Savoyu

V soboto je z opereto »Ples v Savoju« Paul Abraham tretjič stopil na naš oder, to pot celo srečneje kakor z »Viktorijo in njenim huzarjem« ter kmalu nato s »Havajsko rožo«. To pa zaradi tega, ker so mu do res močnega uspeha pomagali naši najboljši operni pevci, v prvi vrsti ga. Zlata Gjungjenac, ga. Thierryjeva, g. Gostič, tudi g. Zupan, nato pa g. Peček, gdč. Smerkoljeva, g. Daneš, zbor, balet, kakor tudi imenitni in spretni režiser g. Šest, scenograf g. Uljaniščev in končno pri pultu g. Štritof, ki je prav gladko prevedel tudi libreto Grünfelda in Löhnerja - Bedl.

Znamenje časa je, da se povsod za glavne, izrazito pevske uloge v novih operetah zavzemajo prominentni operni pevci. Morda je to nekak beg pred moderno, bolj ali manj v tradicionalnem smislu nepevno operno muziko, želja po lahkem pevskem izživetju in sentimentalno veselem poigravanju, hrepenenju po priznavanju široke operetne publike, ki je mnogo bolj hvaležna kakor seriozna operna, saj pevca za lepo odpeto sentimentalno operetno pesmico obsipljejo s cvetjem, z neskončnimi aplavzi, v kakšni novi operi pa se lahko do smrti izmuči, a se za to noben vrag ne zmeni. Mislim tudi, da so za »Ples v Savoju« naši prej imenovani operni pevci črpali iz prebitka svojih umetniških in pevskih sil, obenem pa so hoteli našemu, v finančnih zadregah se nahajajočemu gledališču pomagati do zanimivih, polnih predstav, pa naj si bo tudi operetnih, ker so blagajni krvavo potrebne. To se je v polni meri posrečilo pri premieri in se bo najbrž pri vsaki nadaljnji ponovitvi »Plesa v Savoju«.

Seveda s tem, da v opereti sodelujejo izvrstni operni pevci, delo samo na umetniški vrednosti ne more pridobiti, toda njegovo izvajanje je, kolikor se da, najpopolnejše. Najbolj simpel kiplet, najbolj preračunjena sladkobna pesem dobiva resno umetniško lice, ki dostikrat tudi izbirčnega poslušalca glede svoje vrednosti prekani. Tako ima vsaka stvar svojo luč in svojo senco. Nikakor pa udejstvovanje resnih opernih pevcev v opereti ne ponižuje, zlasti še, če to store v službi za poživitev in ohrano svojega teatra. In to je v »Plesu v Savoju« najbrž tudi glavni, ganljivi namen.

Predstava je bila izvrstna v vsakem oziru, uspeh »Plesa v Savoju« udaren, gledališče razprodano, publika vesela in zadovoljna, namen v polni meri dosežen. —č.

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

Drama: Gospodična

V nedeljo zvečer se je vršila prva predstava francoske komedije — kakor avtor imenuje svoje delo — »Gospodična«. Avtor Jacques Deval je eden tistih redkih pisateljev v sodobnem svetovnem slovstvu, ki tako iz dna zajemajo vso tragiko in vso smešnost današnjega človeka, da moramo kloniti pred njimi.

Komedija, ki se duši v svojem smehu, je v resnici najbolj pretresljiva tragedija, ki si jo morete misliti: to ni tragedija, ki v nji človek pade, tu je tragedija v tem, da se človek rodi. Komedija, ki jo žive znamenit, bogat pariški odvetnik (Gregorin), njegova žena (Nablocka), z njima nujna lepa, čista hčerka Christine (Šaričeva) in njena stara »gospodična« družabnica (Marija Vera), je v resnici do vnebo vpijoča tragedija francoske družbe, tragedija družbe, ki pri vsem razkošju ne more dati mesta novorojenemu otroku. Delo je v Skrbinškovi režiji prvi večer napravilo silen, neizbrisen vtis. Obširnejše poročilo sledi. Fr.

Bilanca treh čeških kulturnih naprav

Češka akademija znanosti in umetnosti je imela 17. januarja redni letni zbor. Akademija, ki je razdeljena v štiri razrede, je štela do konca lanskega leta 1 častnega člana, 66 inozemskih, 151 rednih, 70 izrednih in 15 dopisnih članov. Nanovo so bili lani izvoljeni v IV. (literarno - umetnostni) razred pisatelj Jos. Gregor Tajovský, slikar Vincenc Beneš in glasbenik Ferdinand Vach. Publikacijska delavnost Akademije izkazuje na literarnem področju Izdanje zbranih spisov Otokarja Březine v treh zvezkih, nekrolog Viktorja Dyka od H. Jelinka in Antala Staške od Miloslava Hyska, dva zvezka Zbornika svetovne poezije (Gumilev, Izbrane pesmi, Poljsko sodobno pesništvo), trije zvezki knjižnice iz sklada Julija Zeyerja (Karasova, Slabý, Svoboda) in dva zvezka Knjižnice iz sklada R. L. Nováka (Hrbek, Rudlova). Temeljno imetje Akademije znaša 617.300 Kč; obresti v znesku 24.000 Kč predstvljajo letno obratno glavnico. Mimo tega upravlja Akademija rezervni sklad (780.000 Kč), gradbeni sklad (168.000 Kč), pokojninski sklad (320.000 Kč) in ostalih 59 fondov, stipendij in volil v celotni vrednosti 7 milijonov Kč. Njih obresti se v smislu statutov podeljujejo kot nagrade, stipendije in podpore znanstvenikom, književnikom in umetnikom. Vrh vsega tega dobiva Akademija državno dotacijo (lani 400.00 Kč) in deželno subvencijo (100.000 Kč), kakor tudi razna darila. Lani je s te strani prejela skupno 737.500 Kč. Gospodarska kriza pa je tudi Akademijo težko udarila. Njeno prvotno imetje, plemenito volilo Mecena arh. Hlavke, je po voini zaradi devalvacije padlo na desetino prvotne vrednosti. Državne dotacije se zmanjšujejo od leta do leta in vrh tega še zamudno izplačujejo. Edin up, čigar izpolnitev bi mogla znatno poživiti delovanje Akademije, so — pričakovani meceni. Ali jih bomo učakali v doglednem času?!

Petdeset let Narodnega gledališča v Pragi, sedaj oficielnega državnega gledališča, je tisk krasno in častno proslavil, teater je dajal poseben ciklus predstav, izšle so razne publikacije o Narodnem gledališču, prirejena je bila gledališka razstava v prostorih »Manesa«. Zopet se je pokazalo, da je bilo Narodno gledališče, kakor sploh gledališče, važna sestavina ne samo naše narodne kulture, marveč vsega našega narodnega preporoda. Niti danes, ko se je njegov pomen spričo tekme filma in radia premaknil na področje kulturne zabave, ne bi bilo prav, če bi ga podcenjevali, tem bolj, ker ima danes neko ulogo tudi v stikih med Čehi in Slovaki. Prosvetni minister dr. Derer je v svojem slovaškem govoru na slavnostnem zborovanju v Narodnem gledališču to prav umestno poudaril. Gledališka retrospektivna razstava, ki je trajala vse do zadnjih dni, je srečno zaključila proslavo petdesetletnice. Razstava je nedvomno in jasno kazala: pomen Narodnega gledališča je bil tem večji, čim bolj je gledališče služilo svojemu narodu. V tem pa je tudi njegovo pravo poslanstvo. — Naj bi petdeset let pretekle slave postalo temelj nadaljnje sijajne bodočnosti! Izjemni položaj Narodnega divadla in državna blagonaklonjenost pa vendarle ne moreta preveč zasenčiti ostalih gledališč, zlasti brnskega in bratislavskega. Centralizirana in privilegirana državna pomoč gledališču pa ne bo v prospeh vsega naroda. Tradicija zahteva, da naj bo Narodno gledališče nekoliko mani naklonjeno zabavnemu repertoarju, ki mu ga dobavljajo inozemske agencije. Državno Narodno gleda-

3. II. ELITNI REPREZENTANČNI PLES V UNIONU

Domače vesti

• **Strossmayerjev rojstni dan kot dan znanosti in umetnosti.** Jugoslovenska akademija znanosti in umetnosti v Zagrebu je sklenila, da bo odslej naprej rojstni dan svojega ustanovitelja in pokrovitelja vladike Strossmayerja proslavljala kot dan znanosti in umetnosti. Strossmayerjev rojstni dan je 4. februarja in bodo odslej na ta praznik jugoslovenske znanosti in umetnosti predavali novoizvoljeni člani Jugoslovenske akademije.

• **Diplomirana je bila na farmacevtskem oddelku filozofske fakultete v Zagrebu gdč. Vera Čibejeva iz Ljubljane.**

• **Sresko društvo JUU v Ormožu.** Učiteljsko zborovanje se ne bo vršilo 3. februarja, kakor je bilo sklenjeno na zadnjem zborovanju, ampak v soboto 10. februarja.

• **Proračun savske banovine določa za** zgradbe novih šol vsoto 5,560.000 Din. Za šole v samem Zagrebu je določenih 2 milijona 100.000 Din. Za hidrotehnična dela je sprejet kredit 5 milijonov in odpade od njega poldrugi milijon za ureditev savskih bregov. Banska uprava bo letos razdelila okrog 7 milijonov dinarjev podpor raznim znanstvenim in kulturnim ustanovam. Narodno gledališče v Zagrebu bo dobilo kakor lani 1 milijon, Sokol pa 600.000 Din. Za osiješko gledališče je določenih 12.000 Din. Veliki so izdatki, ki jih predvideva proračun za bolnišnice. Poleg 2,106.000 Din dotacij bolnišnicam, ki ne morejo kriti izdatkov s svojimi dohodki, je določenih 9,000.000 Din za zgradbo novih bolnišnic. Za notranjo ureditev novih bolnišnic na Sušaku, v Korenci in v Senju je določenih 2,300.000 Din.

Zelo važen del vaše toalete je higiena ust. Ne pozabite, da vam izven hiše pri tem najbolje pomagajo okusne **ANACOT-PASTILE.**

• **Zahvala. Ob priliki moje 70 letnice rojstva se me je spomnilo s prijaznimi voščili toliko prijateljev in znancev, zlasti pa bivših mojih učencev, ki so razkropljeni v raznih življenjskih pozicijah širom naše domovine, da mi ni možno izreči vsem tem gratulantom pismene zahvale, zlasti pa zato ne, ker mnogo teh voščilcev ni dostavilo svoje adrese. Naj prejmejo torej vsi ti moji dragi prijatelji in znanci po tej poti mojo najiskrenejšo zahvalo za njihovo ljubeznivost in za priznanje mojih skromnih uspehov na vzgojnem in poučnem polju. Šele sedaj se v polni meri zavedam, kako srečna misel se je porodila v meni v otroških letih, ko sem sklenil, da postanem nekoč učitelj. V Središču ob Dravi, konec januarja 1934. — Anton Kosi.**

• **Gradivo dekana Koblarja o zgodovini Kranja.** Prejeli smo: Glede na vest v »Jutru« z dne 27. t. m. da je ponudila pokojna gospa Elizabeta Lovšinova za ponatisk spisov njenega brata č. g. dekana Koblarja o zgodovini mesta Kranja vsoto 30.000 Din, da se pa prizadeti činitelji niso znali okoristiti s to priliko, moram pripomniti to-le: Iz pietete do pokojnega dekana Koblarja sem prevzel nalogo, da uredim njegovo znanstveno zapuščino in izdam s prijazno pomočjo vseuč. profesorja dr. Schmida (Gradec) in ban. konservatorija g. dr. Steleta knjigo »Zgodovino mesta Kranja«. V pokojnikovi zapuščini nisem našel nobenega spisa o zgodovini Kranja in kak ponatisk pokojnikovih spisov ni bil nikdar nameravan. Moja naloga je bila, izpopolniti gradivo dekana Koblarja z novimi izsledki iz inozemskih arhivov in knjižnic. To delo sem dovršil poleg svoje uradne zaposlitve v treh letih. Pokojna gospa Lovšinova mi ni nikdar ponudila 30.000 Din, pač pa se je do zadnjega živahno zanimala za delo, ki izide v kratkem s podporo raznih kranjskih mecenov in mestne občine. — Profesor dr jur et phil. Jos. Žontar.

• **Zgodnje trobentice.** Prijateljica našega lista Lina Glihova iz Št. Jerneja nam je poslala šopek trobentic, ki jih je natrgala 27. t. m.

• **Poročila sta se gdč. dr. Milica Petrovič** šefinja bakteriološkega odd. Higienskega zavoda v Ljubljani in gospod dr. Vekoslav Valentinčič, sanitetni poročnik na Sušaku. Priči sta bila direktor Drž. hipotekarne banke g. D. Banjac in odvetnik g. dr. Milan Korun. Bilo srečno!

• **Nov grob.** V Kotu pri Mirni na Dolenjskem je umrla v visoki starosti 91 let gospa Ana vdova Dolarjeva, rojena Formacherjeva pl. Lilienberg. Za njo žaluje poleg sina in sester več pokolenj vnukov, vnukinj, pravnukov in pravnukinj. Pogreb ugledne gospe bo jutri ob 11. na pokopališče v Št. Rupertu. Pokojni blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

• **Miljonska odškodnina za stari grad grofov Erdödyjev.** Za grad, ki ga je ekspropriirala varaždinska mestna občina ter uredila v njem svoj muzej, zahtevata sedaj prejšnja lastnika Terezija in Koloman Erdödy odškodnino 3 in pol milijona Din. Odškodninska zahteva je seveda pretirana, kajti starinski grad, ki je bil ves zanemarjen, so leta 1919. cenili na 120.000 kron, mestna občina pa je za njegovo preureditev porabila preko 300.000 Din. Mestna občina se s prejšnjima lastnikoma sploh noče pogajati o kaki odškodnini.

• **Beda steklarjev v Paračinu. Srbska tovarna stekla d. d. v Paračinu je ustavila svoj obrat, ker so baje prenapolnjena vsa njena skladišča z izdelki, ki jih ne morejo spraviti v promet. Ko je bilo delo ustavljeno, vodstvo tovarne delavcem ni izplačalo vseh zaslužkov, tako da imajo vsi delavci znatne terjatve od podjetja. Delavski zaupniki so te dni sklicali zborovanje, na katerem se je zbralo okrog 300 steklarjev. Na zborovanju so izvolili poseben odbor, ki je od podjetja zahteval izplačilo zaostalih mezd. Vodstvo podjetja je obljubilo, da bo zaostale mezde izplačalo v nekaj dneh, delavce pa je tolažilo tudi s tem, da je ustavitev obrata samo začasna in da bodo v kratkem spet vsi sprejeti v službo. Zaradi neizplačanih zaslužkov so steklarski delavci in njihove družine v toliki bedi, da je morala paračinska občina najeti posojilo za nabavo najnujnejših živil.**

• **Poplavna škoda v Bosanski Krajini. Strokovna komisija, ki je cenila škode zadnjih poplav v Bosanski Krajini, je končala svoje delo. Največ škode je bilo v Sanskem mostu, v Bosanskem Novem, v Dubici, Bosanski Gradiški in Prijedoru. Vsa škoda znaša preko enega miljona Din in bo treba oškodovanim posestnikom nakloniti pomoč iz javnih sredstev, ker dobrodolne akcije ne morejo nuditi zadostne pomoči.**

• **Preiskava zaradi umora bogate vdove v Velesu je spravila na dan toliko indicij da so zaprli nekega sorodnika umorjenke, ki prebiva v Skoplju. Ta sorodnik, ki je krojaški mojster, je že 20. t. m. odpotoval iz Skoplja, vrnil pa se je šele po razkritju razbojniškega dejanja. Mož ne more povedati in dokazati, kaj vse je delal med svojo odsotnostjo. Očividno je, da je bil morilec dobro znan s svojo žrtvijo. Bogata vdova, ki je bila zelo nezaupljiva, gotovo ne bi odprla kakemu tujemu človeku svoje samotne hiše, na kateri ni videti nobenih sledov vloma ali odpiranja s ponarejenimi ključi. V sobi, kjer so našli umorjeno vdovo, sta bili tudi dve skodelici kave, iz česar sklepajo, da je vdova svojega obiskovalca, ki jo je potem umoril, celo pogostila.**

Znižana cena od Din 35.— na Din 20.—!

Največje veselje napraviš svojemu prijatelju ali prijateljici, če mu (ji) podariš za darilo znameniti roman

‚Prokletstvo ljubezni‘

ki ga dobiš pri upravi »Slovenskega Naroda«, Ljubljana, za Din 20.- (oba dela); v platno vezana oba dela skupaj Din 40.- (s poštnino Din 3.- več).

• **Oderuška zastavljalnica v Zagrebu.** Preiskava proti Leonu Fogliardiju, ki je v Zagrebu financiral oderuško zastavljalnico, je spravila na dan kričeče primere oderuštva. Med njimi je posebno značilen naslednji: Lastnik neke manjše tiskarne, ki ni imel dovolj gotovine, da bi izplačal zaslužke svojim uslužbencem, se je zatekel k Fogliardiju, proseč ga, naj mu posodi 13.000 Din proti zastavi novega avtomobila, ki je bil gotovo vreden blizu 50.000 Din. Dolžnik se je moral obvezati, da bo za posojilo v 3 mesecih izplačal 20.000 Din. Podpisati je moral dve bianko menici po 11.800 Din. Če ne bi bil plačal, bi bil Fogliardi iztožil ti dve menici in si povrh še pridržal avtomobil. Fogliardi je imel pri svojem oderuškem poslovanju poleg Jankovića še dva druga pomočnika in so tako trije dajali ime njegovi oderuški zastavljalnici. Fogliardi živi že dolga leta v Zagrebu in je še vedno italijanski državljan. Predleti je imel dobro poslujočo sirarno, a jo je kmalu opustil ter se bavil samo s špekulacijami in oderuštvom.

• **France Kralj: Moja pot.** (Slovenske poti, zvezek XII.) Izdala in založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. Cena: vezan izvod 40 Din, s poštnino 41 Din. V tej ljubko opremljeni in razkošno ilustrirani knjigi, ki sodi med najlepše in najzanimivejše zvezke »Slovenskih poti«, pripoveduje eden izmed predstaviteljev povojne slovenske likovne umetnosti France Kralj, o svojem rojstnem kraju in o svoji zgodnji mladosti. Njegove sočne in nenavadno iskrene slike iz ljudskega življenja na Dolenjskem razodevajo močnega pripovednika-slikarja. V II. delu te nad vse zanimive avtobiografije se pisatelj bavi s svojim šolanjem in z dozorevanjem v umetnika; pove nam marsikaj iz življenja mladih upodabljajočih umetnikov, o njihovem šolanju, o boju za samostojni izraz in za pravilno usmerjenost v času in okolju. V tretjem delu se bavi z umetnostnimi razmerami v domovini. »Moja pot« je spisana izredno živahno in je po svoji vsebini in obliki nenavaden pojav v naši književnosti, pojav, ki je vreden pozornosti vsega čitajočega občinstva, zlasti pa prijatelja likovne umetnosti. Knjigo krase večbarvna reprodukcija avtorjeve slike »Moja žena«, njegova slika in faksimile in 15 prav dobrih posnetkov Kraljevih slik, kipov in risb. S tem zvezkom »Slovenske poti« bo imel zlasti vsak prijatelj likovne umetnosti posebno veselje.

• **Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna JOS. REICH.**

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM« V ŠIŠKI. — Telefon 33-87

Hans Albers

kot kapelnik slovitega jazz-orkestra v filmu lepih šlagerjev in jazz-muzike

Nocoj ali nikdar

Zlasti saksofon

Predstave v torek in sredo ob ½7. in ½9. uri zvečer

Dopolnilo nov zvočni tednik.

PRIDE v četrtek PRIDE

»PLAČANA LJUBEZEN«

Iz Ljubljane

u— **Petnajstletnico slovenskega dramskega gledališča** bo naš teater proslavil z uprizoritvijo Finžgarjevega »Divjega lovca« 17. februarja. Predpustno sezono smeha in zabave bo drama zaključila s premiero »Charleyjeve tetke« najbrž 8. februarja. Nato pridejo na vrsto »Bratje Karamazovi« v dramatizaciji in režiji Cirila Debevca. Za velikonočne dni bo drama obnovila »Pasijon«, prav na veliko nedeljo pa bo prva predstava »Čevljarja Hita«. S tem bo delo za tekočo sezono v glavnem zaključeno. Vodstvo gledališča je v zadnjem času prejelo od domačih avtorjev tudi več izvirnih del, ki pa letos menda ne bodo prišla v poštev.

u— **G. H. Nučič in ga. Podgorska gostujeta v slavnostni predstavi 17. februarja, ki jo priredi Udruženje gledaliških igralcev za 15 letnico, odkar je drama v lastni hiši.**

u— **Okrajna organizacija JNS za Kolezijski okraj bo imela v soboto ob 20. v gostilni pri Breskvarju, Cesta na Loko, svojo redno letno skupščino. Občnemu zboru bosta prisostvovala tudi sreski poslanec minister g. dr. Albert Kramer in poslanec g. dr. Stane Rape, ki bosta poročala o aktualnih političnih in gospodarskih vprašanjih. Vsi člani organizacije so vabljeni na občni zbor.**

u— **Samaritanskim odredom sporočamo, da se v torek in sredo 30. in 31. t. m. samaritanski tečaji ne bodo vršili.**

Popolnoma zastonj

je za naročnike »JUTRA« njih nezgodno zavarovanje pri zavarovalnici »Jugoslaviji«, saj točnosti v plačevanju ni smatrati za kako protidajatev. Danes preneha veljavnost tega zavarovanja, če še niste poslali naročnine.

u— **Komorni koncert državnega konservatorija, oddelek prof. Šlaisa, bo v ponedeljek, 5. februarja ob 20. v Filharmonični dvorani. Na sporedu so 3 skladbe komornega značaja in sicer Corellijeva sonata za violino in klavir, dalje Brahmsov trio za rog in Arenskega klavirski trio. Vstopnice bodo od srede dalje v predprodaji po minimalnih cenah v knjigarni Glasbene Matice.**

u— **Žensko muzičko udruženje, najboljši ženski zbor naše kraljevine, koncertira v v Ljubljani v petek 9. februarja ob 20. v v Filharmonični dvorani. Podrobnosti sledé.**

u— **Ljubljansko učiteljsko društvo bo zborovalo v sredo 31. t. m. dopoldne na II. deš. osnovni šoli s predavanjem o temeljih državljanske vzgoje, ki ga je iz prijaznosti prevzel univ. prof. g. Karel Ozvald. Poleg članstva so vabljeni tudi vsi v Ljubljani stanujoči učiteljski abiturijenti.**

u— **Upokojeno učiteljstvo ima svoj sestanek na debeli četrtek, dne 8. februarja (ne 1.) ob 15. uri pri »Novem svetu«. Vabljeni vsi!**

u— **Dar tobačne delavke za gluhonemo mladino.** Prejeli smo: Podporno društvo za gluhonemo mladino je prejelo te dni uradnoo bvestilo, da je 2. t. m. umrla Frančiška Zieglerjeva, upokojena tobačna delavka, volila v svoji oporoki za gluhonemo mladino 500 Din. Kaj neki bo ob plemeniti gesti porekla vest nekaterim visokim gospodom, ki niti zastonj ne marajo sprejeti naše propagandne brošurice o usodi gluhoneme mladine, ampak nam jo vračajo z golo pripombo: Nazaj!

u— **Zimski izlet na Belopeška jezera.** V nedeljo so šolarčki in dijaki, ki so se bili udeležili božičnega smučarskega tečaja državne šolske poliklinike na Rakitni, pod vodstvom smučarskega učitelja g. Tinte in sester zavoda napravili izlet na Belopeška jezera.. V soboto so prenočili v Ratečah, naslednje jutro pa so nadaljevali pot čez mejo. Naša oblastva na Jesenicah so mladim izletnikom šla v vsakem pogledu na roko. Prav tako tudi italijanske obmejne straže niso delale ovir. Dijaki so se vrnili tako navdušeni, da so sklenili, prirediti še en tak izlet.

u— **Film »Sen sieherne žene«, ki ga** predvaja Elitni kino Matica je res filmsko delo, vredno imena Geze Bolvaryja in z njim Roberta Stolza. Film, ki nam pokaže v lepi komični obliki moralo one družbe, katere naloga je polniti zabavišča. Med njimi so vsi tipi družbe, ne manjka tudi ne mednarodnih pustolovcev. Film se bo predvajal samo nekaj dni. — **»Sezona v Kairu«** nas nato popelje v deželo Faraonov, na obalo zelenega Nila, v senco piramid in sfinge. Tam na robu Sahare nam pokažeta Willy Fritsch in Renata Müllerjeva lepoto Egipta in življenja onih, ki jim je denar postranska reč.

u— **Galipoli je kraj žalostnega, a tudi slavnega imena. Ob njemu se je odločila tudi naša usoda. Tu so se spoprijele angleške in turške vojne ladje. Boj za Dardanele je bil gigantska borba dveh narodov. To borbo nam pokaže filmsko delo »Galipoli«, ki se bo predvajalo v petek v Elitnem kinu Matici kot film ZKD.**

u— **Zvočni film iz slavnostnih dni prvega pokrajinskega zleta Sokola kraljevine Jugoslavije v Ljubljani bo v kratkem predvajan pri nas. Zvočni posnetki so bili izdelani na dobri aparaturi pod vodstvom zvočno-filmskega strokovnjaka g. Rudolfa Omota v Ljubljani, ki je znan naši javnosti zlasti v radio-tehnični stroki in je izdelal že mnogo brezhibnih zvočnih kinoaparatur. Našo javnost že v naprej opozarjamo na ta zvočni film, izdelan v domačem jeziku, ki bo vzbudil v vseh udeležencih slavnostnih dni najlepše spomine.**

u— **Uradi mestnega načelstva v Trgovskem domu** (Gregorčičeva ulica 27.-III) **bodo v soboto, 3. februarja, zaradi čiščenja za stranke zaprti.**

u— **Zveza gospodinj opozarja, da se bo v njenih prostorih Breg št. 8, jutri ob 16 predvajalo nazorno pranje po najboljšem načinu. — Predvajalo se bo tudi pranje s Schichtovim radionom. Vabljene vse gospodinje. Vstop prost!**

u— **O ta tiskarski škrat! Sedaj se je spravil še na naše upodabljajoče umetnike. V članku »Naši umetniki se organizirajo« je ta šment v nedeljo samovoljno degradiral umetnike ter jih prestavil iz staleža kulturnih faktorjev prvega reda v drugo skupino. A to mu ni bilo dovolj. Pustil jim ni niti njihovega že več let udomačenega naslova ter je izpremenil likovne umetnike v lokalne. Manjkalo bi samo še, da bi izvajal to besedo od glagola lokati! . —l.**

u— **Ženili se Ljubljančani lani niso posebno vneto. V zakonski stan je stopilo vsega 640 parov, v seznam župnih uradov pa je bilo prijavljenih 1248 novorojencev. Umrlo je lani 1165 oseb, tako da presega število rojstev za 92 število smrti.**

u— **Koliko koles ima Ljubljana. V teku lanskega leta je bilo prijavljenih v Ljubljani 10.050 koles, od katerih jih je bilo v teku leta odjavljenih 599. V Ljubljani imamo torej sedaj 9451 koles, kar znači, da je na kolesih nekako šestina Ljubljane.**

u— **Železna cev mu je padla na glavo. V mestni plinarni se je včeraj ponesrečil delavec Mihael Jagodic, stanujoč v Mostah. Med delom mu je padla na glavo precej težka železna cev in ga zrušila na tla. Oblitega s krvjo so Jagodica nemudno naložili na pozvani reševalni voz, ki ga je odpeljal v bolnišnico.**

Ultimo Vaš prvi nakup Doramad radioaktivno zobno kremo Vaš zobozdravnik jo priporoča! Dobite jo povsod

u— **Zgodba o plašču. Začetek meseca smo objavili notico, ki pravi, da je krojaški pomočnik Ervin Struna odnesel plašč Mariji Goršičevi, stanujoči na Mišičevi cesti. Pozneje pa se je izkazalo, da je Struna samo premenil stanovanje in ga Goršičeva zaradi tega ni mogla najti zaradi česar je Struno prijavila na policiji. Struna je imel njen plašč na svojem novem stanovanju in ga je lastnici vrnil.**

u— **V strugo Ljubljanice je padel. Na zamrzli Ljubljanici se večkrat pode cele krnče otrok. Drsajo ali pa tudi sankajo se na pobočjih, kjer je nagromadenega veliko snega. Včeraj dopoldne je šel za tovariši v strugo tudi 8 letni Uroš Tršan, sin modistke na Poljanski cesti 73. Na snegu pa mu je spodrsnilo in je treščil s precejšnje višine prav trdo na led. Razen zunanjih, je dečko dobil najbrže tudi notranje poškodbe. Iz struge so za izvlekli delavci, zaposleni v Pollakovi usnjarni, potem pa je prišel ponj reševalni avto, ki ga je popeljal v bolnišnico.**

1. FEBRUARJA

TATJANIN VEČER

u— **III. družabni večer kluba primorskih akademikov** se bo vršil 1. februarja v prostorih Trgovskega doma pod pokroviteljstvom častnega damskega komiteja. Prvi del večera obsega lep spored, pri katerem sodelujejo: gdč. Poženelova (klavir) gdč. Gnus Mira (sopran) gg. Banovec (tenor) Janovsky (bariton) ter moški zbor kluba. V drugem delu se bo pa plesalo in zabavalo do rane ure. O polnoči se pripravlja zabavno presenečenje. Opozarjamo, da se bo spored pričel točno ob 20 in pozivamo celokupno občinstvo, da do te ure zasede prostore. Cene so zelo nizke in bo vsakomur dano, da v letošnjem predpustu preživi nekaj prijetnih ur v veseli družbi priskih akademikov.

u— **Havajski guverner v Ljubljani. Prejeli smo brzojavno vest: 3. februarja prispe havajski guverner v Ljubljano. Deputacije in korporacije bo sprejemal pri Sokolu III., ki priredi ta dan masketado »havajsko noč«. Slavnostno koračnico mu bo zaigral priznani The Falctone jazz. Z njim pride veliko spremstvo tajnikov, diplomatov, Havajcev, pa tudi lepih plesalk ne bo manjkalo.**

u— **Za predpustne zabave priporoča vsem** cenj. društvom razne papirnate čepice, maske, kotiljone, koriandoli, bombice, konfeti, krepasti papir kakor tudi papirnate serviete in krožnike v največji izberi tvrdka M. TIČAR, Ljubljana Šelenburgova ulica 1, in Sv. Petra cesta 26. Cene konkurenčne.

Iz Celja

e— **Pri šolski proslavi sv. Save je v soboto dopoldne pel pri cerkvenem obredu novo ustanovljeni pevski zbor pravoslavne cerkvene občine pod vodstvom g. inž. Marjanovića.**

e— **O zakonu sezije bo predaval v četrtek 1. februarja ob 20. v Narodnem domu g. dr. Fortunat Mikuletič. Predavanje bo priredila celjska »Soča«. Vabljeni so tudi nečlani.**

e— **Občinska organizacija JNS v št. Petru v Sav. dolini bo imela na Svečnico ob pol 9. občni zbor v narodni šoli. Udeležita se tudi narodni poslanec g. Ivan Prekoršek in predsednik sreske organizacije JNS g. dr. Ernest Kalan. Po občnem zboru bo predaval sreski veterinar g. M. Šribar o živinoreji. Za člane je udeležba obvezna, pristop pa imajo tudi drugi somišljeniki, ki se hočejo na občnem zboru organizirati.**

e— **Uradni dan Zbornice za TOI za Celje in okolico bo v torek 6. februarja od 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici.**

e— **Umrla je v nedeljo zvečer v Celju** (Kralja Petra cesta 26) **v starosti 31 let ga Lia Straškova, roj. Grilčeva, kontoristka pri tvrdki D. Rakusch. Pogreb bo danes ob 15. iz mrtvašnice okoliškega pokopališča. Pokojni bodi ohranjen blag spomin, preostalim naše iskreno sožalje!**

e— **Takoj si nabavite srečke drž. razredne loterije v podružnici »Jutra« v Celju, ker je samo še nekaj dni časa.**

lišče je bilo ustanovljeno za to, v čemer naj bi bil še danes njegov glavni namen: služiti predvsem češkim umetnikom besede in glasbe, podajati roke umetnikom iz Slovaške in se zanimati za gledališko kulturo ostalih Slovanov.

Moderna galerija v Pragi je gotovo odlična zbirka slik, kipov in risb domačih in tujih umetnikov ter tvori obenem z galerijo stare umetnosti Društva domoljubnih prijateljev umetnostno znamenitost Prage. Nevšečno je pri Moderni galeriji, da leži na obodu Prage, v tihi Stromovki, ne pa sredi mesta, kakor bi zahteval njen poslanstvo. Dvakrat na leto oživi ta del Prage od desettisočev ljudi: namreč v marcu in v septembru ob priliki praškega veleseima. Lanskega septembra je uprava Moderne galerije izkoristila priliko veleseima v Obrtni palači in je z otvoritvijo zazidanih vrat omogočila pristop veleseimskim obiskovalcem. Poseledek je bil ugoden: 21.739 plačujočih obiskovalcev je v enem samem tednu obiskalo ta hram sodobne umetnosti — več kakor sicer v treh letih. Misel je bila dobra. Tako so celo nekateri stari Pražani prvič videli, kaj vse premore umetnostna galerija v Stromovki. Nemara bi kaj podobnega koristilo tudi enako pomembni in za širše občinstvo še zanimivejši galeriji starih mojstrov, ki jo upravlja češka dežela: leta ji je posodila tudi prostore. Imetje se danes ceni na 100 milijonov Kč. Na čelu galerije je kuratorij, ki skrbi tudi za nakupe. Galerijo dotirata država in dežela z letnimi subvencijami. Državna dotacija, ki je znašala lani 200.000 Kč, je namenjena samo nakupom za bodočo državno galerijo. Z nakupi in darili so doslej dosegli že 12.000 inventurnih številk, izmed tega pa je razstavljenih samo 400 slik, 150 plastik, 140 grafičnih listov. Že dolga leta razpravljajo pri nas o zgraditvi nove palače za državno galerijo, ki naj bi stala bodisi na Kampi ob Vltavi ali na Letni. V letošnjem proračunu ministrstva javnih del je v ta namen določen znesek 100 tisoč Kč. Ali pa je v današnjih gospodarskih razmerah sploh mogoče misliti na skoraišnje uresničenje teh krasnih načrtov? Vse kaže, da bodo sedanji prostori Moderne galerije ostali še dalje časa njen provizorij. Zaradi tega jih bo treba še razširiti in adaptirati. **Adolf Vesely (Praga).**

Naši umetniki v Beogradu. V soboto, dne 3. februarja koncertrirata v Beogradu violinist Karlo Rupel in pianistka Zora Zarnikova. — Pia in Pino Mlakar študirata za beograjsko Narodno gledališče balet Riharda Straussa.

Gostovanje Marice Lubejeve v Mariboru. Sedanja zagrebška operetna subreta gdč. Marica *Lubejeva*, ki je izšla iz Maribora, kjer je bila dolgo vrsto let članica gledališča in je prvotno nastopala izključno celo v drami, ima v Mariboru še vedno velik krog starih prijateljev in oboževalcev, kar so pokazala vsa njena dosedanja gostovanja. V letošnji sezoni se nam je pokazala že drugič v naslovni vlogi *»Grofice Marice«*, zadnjič v soboto 20. t. m. Dasi je število njenih kreacij veliko, je ta nedvomno med najboljšimi. Kot grofica Marica osvaja s svojo iskrenostjo, lahkoto in vedrino vedno znova, pa tudi s svojim glasom, ki postaja vedno bolj kultiviran. Tako je dosegla kar najlepši uspeh. Prisobotni uprizoritvi »Grofice Marice« smo pa imeli spremembo tudi v ulogi Penižka, katero je odigral g. *Gorinšek*, ki stopa na mesto v Ljubljano odišlega g. Daneša. Gospod Gorinšek ima naraven talent za komiko in se bo ob vestnem študiju in vživetju lahko povzpel do prav dobrega igralca tega žanra. Sicer se pa pripravlja te dni še drugo gostovanje zagrebške Mariborčanke. V operети *»Vijolica z Montmartra«* bo stalno gostovala operna pevka gdč. Erika *Druzovićeva*, ki stopa v Zagrebu med mladimi najbolj v ospredje ter dozoreva v prvovrstno umetnico. *R. Rehar.*

Zbrane spise Stevana Sremca napoveduje beograjska založba Narodno delo v novi popolni in kritični izdaji.

Nove knjige Tiskovne zadruge. V bližnjih dneh izda Tiskovna zadruga dolgo pričakovano knjigo »Slovenski protestantski pisci«, ki bo dogodek na našem knjižnem trgu ne le po svoji trajni vrednosti, marveč tudi po okusni opremi. Prav zaradi opreme se je izdaja nekoliko zavlekla, zato pa bodo naročniki tem bolj odškodovani z vrednostjo publikacije. — Dokončuje se tisk Zolajevega mogočnega romana »Germinal« v prevodu Alfonza Gspana. Klasično delo svetovne socialne literature bo prihodnji mesec zatrdno v rokah čitateljev. — Prve dni februarja izide drugi zvezek »Ljubljanskega Zvona« z daljšim esejem Vladimirja Levstika o našem jeziku, s priepevki Otona Župančiča in Juša Kozaka, z gledališko anketo in drugim zanimivim gradivom.

Poljska Akademija literature je podelila svojo prvo literarno nagrado v znesku 3000 zlotih mlademu tridesetletnemu pisatelju, Rusu Mihajlu Horomajskemu, ki je spisal v poljskem jeziku roman »Ljubosumnost in zdravilo«. Horomajski je prispel v emigracijo šele l. 1924. in se je v teku let tako naučil poljščine, da je že l. 1931. vzbudil pozornost s svojo poljsko povestjo »Beli bratje«.

O. Jiráni, profesor klasične filologije na Karlovi univerzi v Pragi in prevajalec iz antične literature, je umrl dne 24. t. m. v Pragi.

Arhiv slovanske umetnosti v Pragi. Slovanski institut v Pragi je minule dni priredil predavanje profesorja Nikolaja Okuneva o arhivu slovanske umetnosti v Pragi. Predavatelj je izdelal podroben načrt, kako bi se ustanovil tak arhiv slovanske upodabljajoče umetnosti v današnjem centru slovanskih študij, v Pragi. Nekoliko gradiva zanj je predavatelj že zbral. Po podatkih prof. Okuneva se je priglasilo s podatki za nameravani arhiv 554 ruskih umetnikov, izmed katerih jih 284 živi v Parizu. Priglasila pa se je polovica vseh ruskih likovnikov, ki bivajo širom sveta. Zamisel prof. Okuneva, da bi se v Pragi osredotočil ves material o slovanskih upodabljajočih umetnikih, je nedvomno prikupna, čeprav je ne bo lahko izvesti. O izvršitvi se je na omenjenem predavanju, ki ga je vodil predsednik Slov. instituta univ. prof. dr. Murko, razvila živahna diskusija. Finančno omogočenje takega arhiva si prof. Okunev obeta od neznanih mecenov. Klic kulture po mecenih je v teh časih zopet dokaj pogost, zdi se pa, da je ljudi te vrste čedalje mani na svetu. Vsekako pa tudi mi pozdravljamo praško izpodbudo in ji želimo, da bi tu čim prej beseda meso postala.

Zgodovina narodnega socializma v Nemčiji iz peresa Conrada Heidena je izšla pri Stocku v Parizu z naslovom »Histoire du national-socialisme«. Uvod obsežni knjigi je spisal znani filozof Julien Benda.

Georges Duhamel, avtor po Otonu Župančiču v slovenščino prevedenih »Prizorov iz bodočega življenja« (izdala Tiskovna zadruga), je pravkar izdal knjižico esejev »Remarques sur les Memoires imaginaires« in drugi del pripovedne serije »Cronique des Pasquier« z naslovom »Jardin des Bêtes sauvages«.

Miguel Ultrillo, znameniti katoloneški slikar, je umrl v Stigesu (Katalonija). Njegovo ime se češče omenja v pregledih sodobne evropske umetnosti.

Ali si že član „Vodnikove družbe“?

e— **Dve nesreči.** V soboto se je peljal 44-letni posestnik Ivan Leve iz Črnove pri Št. Iiju z vozom v Velenje. Ko ga je na cesti pri Velenju dohitel neki voz, se je Leve premalo izognil. Pri tem ga je voz zadel v levo nogo in jo zlomil. V petek je padel 8letni sin upokojene učiteljice Franc Majcen iz Celja na povratku iz šole tako nesrečno, da si je zlomil levo podlektnico. Ponesrečenca sta v celjski bolnišnici.

e—**Kino Union.** Danes ob 16.30 in 20.30 zvočni velefilm »Radio patrola« in tri zvočne predigre.

Iz Maribora

a— **Pri »Svetosavski besedi«** naj se glasi poročilo o koncertnem delu pravilno takole: Skrbno izoran program so dovršeno izvedli naši domači umetniki, sopranistka ga. Hinterlechnerjeva, violinistka ga. Brandlova, dalje njen sloviti trio, pianistka ga. Rusyjeva, ga. Kostićev» pevski Zbor Ferijalnega saveza pod vodstvom profesorja g. Schweigerja in pa orkester mariborske vojaške godbe.

a— **Tudi trije Mariborčani so bili** letos deležni svetosavskih kraljevih nagrad, in sicer cand. iur. g. Rudolf Trofenik za razpravo »Dvodomno narodno predstavništvo«, cand. iur. g. Ivo Humar za razpravo »Oznaki povojne industrijske politike« in cand. phil. g. Karel Kožuh za delo »Sokrates v starogrški komediji«. G. Trofenik je prejel razen tega še svetosavsko nagrado Zveze jugoslovenskih zavarovalnic za temo »Zavarovanje in kazenski zakon«.

a— **Drugi zgodovinski večer** bo v sredo 31. t. m. ob 20. v čitalnici Študijske knjižnice. Poročala bo profesorica dr. Silva Trdinova o sodobni slovenski liriki. Udeleženci naj prinesejo s seboj po možnosti knjigo: Ložar-Vodnik: Slovenska sodobna lirika.

a— **V poročilu o občnem zboru NSZ** moramo popraviti neke netočnosti, ki so nastale pri otežkočenem telefonski transmisiji: mariborska podružnica NSZ šteje 1277 članov, v odboru pa so bili pomotoma izpuščeni še gg. Nabergoj, Kristan in Pečečnik. Odbor se še ni konstituiral in je zato tozadevna omemba tajnikov in blagajnikov v novem odboru še preuranjena

a— **Poživljeno delovanje naših obrtnikov.** Slovensko obrtniško društvo v Mariboru je sestavilo na zadnji odborovi seji razne gospodarske odseke, ki so se v nedeljo na skupnem sestanku tudi že konstituirali. Odseku za davčne zadeve predseduje g. Justin Gustinčič, ostalih članov pa je 22, odsek za borbo proti šušmarstvu vodi g. Štefan Koter, odsek za predavanja pa prof. g. Fink.

a— **Brivski pomočniki so zborovali** v nedeljo dopoldne v mali dvorani Delavske zbornice. Zborovanja, ki ga je vodil predsednik mariborske plačilnice Zveze brivskih in lasničarskih pomočnikov g. Franjo Knez, se je udeležil tudi delegat g. Trtanja iz Zagreba. Soglasno je bil sprejet sklep, da se plačilnica preosnuje v samostojno podružnico, da se osnujejo odseki, ki bodo vodili kontrolo nad šušmarji, o odpiralnem in zapiralnem času in o zaposlitvi tujih pomočnikov pri nas. Ker je dosedanji zaslužni predsednik g. Knez odložil svoje mesto, je bil za predsednika izvoljen g. Jeronim Dabošić, za podpredsednika pa g. Gjuro Cerinski.

Repertoar

DRAMA.
Začetek ob 20.

Torek, 30.: Sonjkin in njegova sreča. C.
Sreda, 31.: Kariera kanclista Vinciga. Sreda.
Četrtek, 1. februarja: Gospodična. Četrtek.

OPERA.
Začetek ob 20.

Torek, 30.: Zaprto.
Sreda, 31.: Jenufa. B.
Četrtek, 1. februarja: Tičar. A.

★

Kariera kanclista Vinciga je ena najbolj uspelih veseloiger letošnje sezone. Na premieri je bila sprejeta z velikim zadovoljstvom. Ponovi se v sredo 31. t. m. za red Sreda.

»Jenufa« spada med najodličnejše predstave našega opernega repertoarja. Ponovno se poje v sredo 31. t. m. za red B. — Večno lepe melodije Zellerjevega »Tičarja« pa se bodo ponovno slišale z našega opernega odra v četrtek, ko se ponovi ta stara, izredno priljubljena opereta za red A.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20.

Torek, 30.: Okence. B.
Sreda, 31.: Zaprto.
Četrtek, 1. februarja: Grofica Marica. Znižane cene. Zadnjič. Gostuje operetni tenor Ivan Gorsky.
Petek, 2. ob 15.: Študentje smo. Najnižje cene. Zadnjič. — Ob 20.: Deseti brat. Najnižje cene.
Sobota, 3.: Štambulska roža. Premiera.
Nedelja, 4. ob 15.: Trnjulčica. Znižane cene. — Ob 20.: Štambulska roža.

★

Operetni tenor Ivan Gorsky gostuje v četrtek, 1. februarja kot Tasilo v Kalmanovi opereti »Grofica Marica«. Gorsky je znan tenor ter je bil član skoro vseh jugoslovenskih operetnih odrov. Mariborskemu občinstvu je gotovo še v najboljšem spominu izza gostovanja beograjske operete, ko je med drugim odlično odpel partijo carjeviča v isti opereti.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2 stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga, v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 7 padavine v mm, 8. vrsta padavin.

Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo druge najnižjo temperaturo

29 januarja

Ljubljana 7, 763.8, —0.2, 96, mirno, 10, 0.2, sneg; Ljubljana 13, 764.3, —0.4, 90, S3, 10, 1.6, sneg; Maribor 7, 764.1, 1.0, 90, N2, 10, 1.6, sneg; Zagreb 7, 764.3, —2.0, 90, ESE2, 10, 6.0, sneg; Beograd 7, 763.9, —4.0, 90, [illegible]1, 10, 0.1, sneg; Sarajevo 7, 762.2, —3.0, [illegible]0, mirno, 10, 11.0, sneg; Skoplje 7, 762.0, 2.0, 85, W2, —, —.

Iz Splita, Kumborja, Raba in Visa ni depeš. — Temperatura: Ljubljana —, —2.0, —; Maribor 1.3, —2.0; Zagreb 0.0, [illegible]0; Beograd —4.0, —5.0; Sarajevo —, [illegible]0; Skoplje —, —3.0.

Solnce vzhaja ob 7.28, zahaja ob 16.59.

GOSPODARSTVO

Pridobnina in davčna praksa

V beograjski »Politiki« je te dni (25. tega meseca) izšel članek pod naslovom »Poreske izmene i varoška privreda«, v katerem pisec Dj. N. navaja argumente, ki naj bi bili merodajni za nameravano spremembo načina odmere pridobnine po zunanjih znakih Pisec tu mnogo operira s številkami in s statističnimi podatki, ki pa jih ne zna pravilno uporabiti in oceniti in tudi dobro ne pozna sedanjega zakona, zato prihaja do popolnoma pogresnih zaključkov. V glavnem pravi naslednje:

Od 24. novembra, ko je bil objavljen načrt za davčno reformo, se v naših gospodarskih krogih živo razpravlja o predlaganih spremembah in se vse mestno gospodarstvo (varoška privreda) čuti prizadeto. Na številnih konferencah so predstavniki mestnega gospodarstva v obliki resolucij pokazali več ali manj pristranosti neposredno prizadetih. Te resolucije smatrajo, da predstavlja predlagana reforma pretiran fiskalizem, ki preti udušiti mestno gospodarstvo. Predstavniki mestnega gospodarstva se zlasti spodtikujejo nad onim delom predlagane reforme, ki se tiče ugotavljanja minimalne osnove za pridobnino, ker vidijo v tem kršenje načela samoobdavčenja.

Pisec potem razlaga, da je glavni namen predlagane reforme ta, da se državi zasigura od pridobnine oni dohodek, ki bo v večjem skladu s pravo davčno močjo obveznikov in da se izvede načelo enakomernega obdavčenja. Da donos pridobnine ni v skladu niti s finančnim, niti s socialnopolitičnim principom obdavčenja, je deloma posledica nezadostne davčne morale mnogih davčnih obveznikov, deloma pa nezadostne objektivnosti davčnih odborov, ki ugotavljajo davčno osnovo za pridobnino. Zato je razumljivo, da je predlog za reformo prišel iz vrst davčne administracije. Pridobnino plačujejo najrazličnejši zavezanci: industrijci, trgovci, obrtniki in osebe, ki imajo svobodne poklice. Jasno je, da vsi ne morejo voditi rednih trgovskih knjig, zato je potrebno, da se pri ugotavljanju dohodkov vzamejo v poštev določeni zunanji znaki. Seveda se taka praksa ne more smatrati kot popolna, vendar je pod silo okolnosti neizbežna. Taki zunanji znaki se morajo uporabljati tako pri onih, ki ne vodijo knjig, kakor tudi pri onih, ki zaradi čuvanja poslovne tajnosti nočejo pokazati knjig ali predlagajo knjige in bilance, ki niso zanesljive. Zato je v takih primerih priporočati, da se davčna osnova ugotavlja po objektivnih momentih, kakor so najemnina za stanovanja in lokal, število služinčadi itd.

Za pridobnino je zakon priznal načelo samoobdavčenja. Davčno osnovo ugotavlja davčni odbor, v katerem so zastopani predstavniki obvezancev za pridobnino. Tudi v državah, kjer je davčna morala na višji stopnji, nego pri nas, se opaža, da so davčni odbori bolj naklonjeni davčnim obvezancem nego fiskusu. To je v še večji meri pri nas kar nam pričajo naslednje številke: **Za l. 1932. so davčne uprave v naši državi ocenile čisti dohodek davčnih obvezancev za pridobnino na 2864 milijonov Din, davčni odbori pa so ta dohodek zmanjšali za 1099 milijonov dinarjev, ker so ugotovili le dohodek 1766 milijonov. Davčni odbori so torej zmanjšali od davčnih uprav ocenjeni čisti dohodek za 40 odst., v nekaterih finančnih direkcijah celo do 56 odst.** Tako postopanje je dovedlo do tega, da plačajo davčni obvezanci za pridobnino davek na čisti dohodek, ki znaša povprečno na mesec in na obvezance le 316 do 560 Din. Te številke, pravi pisec, najbolj dokazujejo, koliko drže trditve predstavnikov mestnega gospodarstva, da se ono duši zaradi finančnih bremen

V svojih nadaljnjih izvajanjih navaja pisec nekaj primerov iz davčne prakse, ki naj bi pokazali nezadostno davčno moralo obvezancev za pridobnino. Navaja med drugim primer nekega trgovca, ki je samo preko pošte izplačal preko 466.000 Din za kupljeno blago, pa je prijavil kosmati dobiček od trgovine v višini 14.000 Din in po odbitku režije (12.800 Din) letni čisti dohodek od 1200 Din, vrhu tega je prijavil poslovni promet v višini od 30.000 Din in še ta nizko prijavljeni poslovni promet je davčni odbor zmanjšal na 20.000 Din. V istem mestu živi drugi trgovec, ki je prijavil promet v višini 50.000 Din, ki ga je pa še davčni odbor reduciral na 15.000 dinarjev, pri tem pa je ta trgovec samo na fakturah izplačal 788.000 Din. Tudi v splošnem vidi pisec v sedanjem sistemu veliko krivičnost pri odmeri davka. Tako navaja med drugim, da je povprečni dohodek davčnih obvezancev za pridobnino v območju direkcije Zagreb in Ljubljana manjši od državnega povprečja, in to pri najvažnejših dveh skupinah, to je pri skupini I in IIa, čeprav sta na področju navedenih direkcij industrija in trgovina najbolj razviti. **Dočim je bilo na območju beograjske finančne direkcije predpisano 14.939 davčnim obvezancem 35.8 milijona dinarjev pridobnine, je bilo v ljubljanski finančni direkciji 40.407 obvezancem predpisano 25.7 milijona Din na območju zagrebške finančne direkcije pa 59.716 obvezancem 48.7 milijona Din pridobnine.** Do takih razlik je moglo priti samo zaradi sistema samoobdavčenja. Pisec potem zaključuje z nado, da bodo gornji podatki vnesli več jasnosti v vprašanje davčne obremenitve mestnega gospodarstva.

Nekaj nasprotnih ugotovitev

Na podlagi gornjih podatkov, ki jih je iznesel g. Dj. N., bi človek sodil, da je glede pridobnine dejansko potrebna reforma dosedanjih predpisov in da je na drugi strani davčna praksa v dravski banovini najmilejša. **V resnici je pa stvar precej drugačna. Članek g. Dj. N. je vzoren primer, kako se s statističnimi številkami lahko navidez pokaže docela drugačno stanje, kakor je v resnici.**

Radi priznavamo, da je v naši davčni praksi mnogo primerov, kjer se faktično davčni obvezanci uspešno izmikajo obdavčenju mnenja pa smo, da je takih primerov baš v dravski banovini najmanj Pisec članka v »Politiki« pripisuje te nepravilnosti predvsem sistemu samoobdavčenja Očividno dobro ne pozna zakona, kajti sicer bi vedel, da je princip samoobdavčenja že v sedanjem zakonu hudo okrnjen, predvsem zaradi tega ker ima državni zastopnik v davčnem odboru v vsakem primeru pravico pritožiti se na reklamacijski odbor, v katerem pa so, kakor znano, predstavniki samih davčnih obvezancev v manjšini. Nadalje navaja pisec, da so davčni odbori v naši državi znižali od davčnih uprav predlagano davčno osnovo (ocenjeni čisti dohodek) od 2864 na 1766 milijonov Din, torej za več kakor eno milijardo ali skoro 40 odst. K temu moramo pripomniti, da je bila, kakor smo to že navedli pred tedni iz predsedstvenega poročila na zadnji plenarni seji Zbornice za TOI v Ljubljani (glej »Jutro« z dne 29. decembra 1933) **davčna osnova za pridobnino za l. 1932. na območju ljubljanske finančne direkcije od strani davčnih odborov znižana le za 15 odst. od 193 na 158 milijonov Din,** dočim so davčni odbori v vseh drugih banovinah osnovo v mnogo večji meri znižali, tako da je v državnem povprečju znašalo znižanje 40 odst. V dravski banovini so se morali davčni odbori ravnati po navodilih finančnega ministrstva, da se predlogi ne smejo znižati za več nego 20 odst. Omenjeni nizek odstotek znižanja osnove v dravski banovini pa je predvsem pripisati okolnosti, da v dravski banovini davčna administracija točno in v redu funkcionira. Če pa je v drugih banovinah odstotek znižanja mnogo večji in gre celo do 56 odst., je temu kriva v prvi vrsti slaba davčna administracija v dotičnih banovinah, **kajti sedanji zakon daje davčni administraciji dovolj in še preveč sredstev na razpolago proti zlorabi načela samoobdavčenja.**

Povprečje davčne obremenitve

Nadalje trdi pisec, **da je pri direkcijah v Ljubljani in Zagrebu v najvažnejših skupinah I in IIa ocenjeni dohodek manjši nego znaša državno povprečje, čeprav sta baš na območju teh dveh banovin industrija in trgovina najbolj razviti. Ta trditev je, vsaj kar se tiče dravske banovine, docela neresnična.** Tudi v tem pogledu smo že objavili številke iz predsedstvenega poročila ljubljanske zbornice, ki kažejo baš obratno. **Po teh podatkih (iz statistike finančnega ministrstva) je znašal v dravski banovini povprečni ocenjeni dohodek davkoplačevalca v skupini I (trgovina, industrija, gostilničarstvo, ki plača osnovni davek 10 odst.) 16.434 Din, dočim znaša povprečje za vso državo le 7701 Din. Ocenjeni dohodek v tej skupini torej nikakor ni bil manjši nego znaša povprečje v državi, temveč kar za 113 odst. večji.** Tudi v skupini IIa (večji obrtniki, svobodni poklici; osnovni davek 8 odst) znaša povprečni ocenjeni dohodek v dravski banovini 6100 Din nasproti državnemu povprečju od 6033 Din.

Edino v skupini IIb (mala obrt; osnovni davek 6 odst.) je povprečje v dravski banovini nekoliko nižje in znaša 2400 Din nasproti državnemu povprečju 2632 Din. Da pa je v tej skupini v dravski banovini povprečje manjše, je prav za prav le dokaz, da davčna administracija pri nas v redu funkcionira. Na to skupino odpade v dravski banovini 46 odst. vseh davčnih obvezancev za pridobnino, namreč 18.723. Davčna administracija v Sloveniji zajame tudi najmanjšega obrtnika na deželi, dočim se v drugih banovinah zlasti v tej skupini mnogi mali podeželski obrtniki sploh ne pritegnejo k obdavčenju. Naravno je tedaj, da mora povprečje ocenjenega dohodka pasti, če davčna administracija zajame tudi majhne in najmanjše podeželske obvezance za pridobnino (n. pr. obrtnike, ki od same obrti ne morejo živeti in se preživljajo tudi s kmetijstvom). Če bi v drugih banovinah baš v tej skupini davčne uprave postopale enako rigorozno in pritegnile k plačevanju davkov prav vsakega, ki se le malo peča s samostojnim pridobitnim delom, tedaj bi tudi tam povprečje ocenjenega dohodka v tej skupini padlo. Gornja skupina IIb bi morala dati v naši državi po številu (ne po dohodkih) pretežni del davkoplačevalcev

Že primer s sosedno savsko banovino pa nam kaže, da se v drugih banovinah očividno ne zajamejo v tej skupini vsi davkoplačevalci. Po številkah, ki jih navaja g. Dj. N., je v dravski banovini 40.407 davkoplačevalcev pridobnine, v sosedni savski banovini pa le 59.716, torej le za 48 odst. več, čeprav ima savska banovina za 160 odst. več prebivalcev nego dravska. Ta razlika nastaja predvsem zaradi tega, ker se že v savski banovini očividno zaradi slabše davčne administracije ne pritegnejo k plačevanju davkov tudi vsi mali in najmanjši obvezanci pridobnine. Še očividnejša pa bi bila gotovo razlika, če bi napravili primer še s kako drugo banovino.

Tudi gornji podatki nam kažejo, da ni toliko kriv princip samoobdavčenja, nego je kriva davčna administracija, če pobiranje pridobnine ne funkcionira povsod tako, kakor bi bilo treba v smislu zakona. V tej zvezi naj še zavrnemo napačno tolmačenje dejstva, da se giblje povprečni ocenjeni dohodek vseh obvezancev pridobnine v naši državi med 316 in 560 Din mesečno, češ, da je to dokaz, da davčna obremenitev mestnega gospodarstva ni tako znatna, kakor se vedno zatrjuje. To nizko povprečje pa je edino posledica minimalnih dohodkov obvezancev pridobnine na deželi, ki tvorijo v skupnem številu obvezancev za pridobnino večino in se iz te številke nikakor ne more sklepati, da bi bila obremenitev mestnega gospodarstva, torej večjih trgovcev in industrijcev, majhna. Neprimerno večji dohodki ostalih gospodarsko močnejših obvezancev za pridobnino ne morejo mnogo vplivati na državno povprečje dohodkov obvezancev za pridobnino, kajti na deželi so dohodki malih obrtnikov-kmetov in malih trgovcev zares minimalni in znašajo komaj par sto dinarjev na mesec: dohodek teh malih obvezancev pridobnine pa predstavlja pogosto le nekak postranski zaslužek. Žal, nam niso na razpolago ostale podrobne statistične številke finančnega ministrstva, na katere se opira g. Dj. N., da bi to vprašanje še bolj razčistili.

Nadalje moramo pripomniti, da tudi ne gre primerjati podatkov o številu obvezancev in višine odmerjenega osnovnega davka v beograjski direkciji z ustrezajočimi podatki v osatlih direkcijah Pisec članka v »Politiki« ugotavlja da je bilo v Beogradu 14.939 obvezancem odmerjeno 35.7 milijona Din osnovnega davka pridobnine, v ljubljanski direkciji pa 40.407 obvezancem 25.7 milijona Din osnovnega davka. Iz tega bi sledilo, da je povprečje osnovnega davka v ljubljanski direkciji mnogo nižje nego v beograjski. Seveda pa tu primerjava ni mogoča. Beograjska direkcija obsega le upravno področje Beograda, Zemuna in Pančeva, torej v glavnem le našo prestolnico, kjer ima sedež veliko število najmočnejših gospodarskih podjetij in veletrgovin, ki plačujejo visoko pridobnino, ne obsega pa prav nič podeželskih obvezancev pridobnine, kakor področja ostalih direkcij. Če pa bi na primer sestavili statistiko o številu davkoplačevalcev in višini osnovnega davka samo za mesto Zagreb ali Ljubljano, bi morda dobili prav tako veliko povprečje, kakor v beograjski.

Primeri izmikanja davčni obremenitvi

Docela pa se strinjamo z g. Dj. N., da je treba odločno odpraviti prakso, kakršna je razvidna iz posameznih navedenih primerov, kjer plačujejo trgovci z razmeroma velikim prometom smešno nizke davke. Da pa se take nepravilnosti in očividne krivičnosti za vedno odpravijo, ni baš treba, da se spremeni v sedanjem zakonu določen način odmerjanja pridobnine. Pisec navaja primer, da je davčni odbor v nekem mestu (ki najbrž ne leži v dravski banovini) odmeril trgovcu letni čisti dohodek na 1200 Din in letni poslovni promet na 20.000 Din, čeprav je dotični trgovec sam prijavil 30.000 prometa in je plačal samo za fakture 460.000 Din. Nadalje navaja primer, da je v istem mestu drugi trgovec prijavil promet v višini 50.000 Din, ki mu ga je davčni odbor reduciral na 15.000 Din, čeprav je ta trgovec na fakturah izplačal 788.000 Din. Če bo finančno ministrstvo dejansko ugotovilo gornja dva primera, bo moralo takoj staviti pod disciplinarno preiskavo tako upravnika dotične davčne uprave kakor tudi uradnika, ki je zastopal finančno upravo v davčnem odboru, ker je tako postopanje v najostrejšem nasprotju z zakonom. Jasno je, da davčni odbor ne more znižati ocenjenega prometa pod višino, ki jo je sam davčni obvezanec prijavil, temveč more znižati le od davčne uprave ocenjeni promet, ki je vedno višji nego prijavljeni. Če pa je vrhu tega davčna uprava ugotovila, da sta dotična dva trgovca plačala na fakturah 466.000 odnosno 788.000 Din, tedaj državni zastopnik v davčnem odboru ne bi smel dopustiti nobenega zmanjšanja ocenjenega prometa pod ugotovljeno vsoto plačanih faktur, **kajti naš davčni zakon izrecno določa v § 120, da davčni odbor pri ocenjevanju ne sme sklepati po nižjih, nego uradno ugotovljenih podatkih, ki jih je zbralo davčno oblastvo in jih je predložilo davčnemu odboru, razen če se pred odborom ne dokaže nasprotno.** Davčni odbor je torej v navedenih dveh primerih s pristankom zastopnika davčne uprave postopal docela protizakonito, za kar mora odgovarjati skupaj z upravnikom davčne uprave.

Gornji drastični primeri, ki jih je navedel pisec v »Politiki«, zato ne morejo služiti v dokaz, da je treba spremeniti zakon, temveč le v dokaz, da je treba energično poklicati na odgovornost vse one uradnike finančne uprave, ki v nasprotju z zakonom dopuščajo, da se dogajajo taki primeri. Ne leži torej krivda na samoobdavčenju, niti na davčnem zakonu, temveč predvsem na davčni administraciji, ki jo je treba dvigniti na nivo, kakor je v dravski banovini, pa ne bo treba prav nič spreminjati zakona. Če pa se bodo nadalje dopuščale take drastične kršitve zakona, kakor jih navaja pisec v »Politiki«, potem tudi reforma v smislu odmere po zunanjih znakih ne bo nič pomagala. F. S.

Gospodarske vesti

= **Pred ustanovitvijo centrale trgovskih združenj.** Kakor smo že poročali, je bil prejšnjo nedeljo v Zagrebu ustanovljen Savez trgovskih združenj za savsko banovino, tako da imamo sedaj v naši državi že 4 take zveze, ljubljansko, ki obstoja že preko 10 let, nadalje nedavno ustanovljeno zvezo v Beogradu za teritorij beograjske, skopeljin velikobečkereške zbornice, v Osijeku za teritorij tamošnje zbornice in v Zagrebu za teritorij savske banovine. Priprave pa se vršijo še za ustanovitev sličnih zvez za primorsko, drinsko, vrbasko in dunavsko banovino. Kakor poroča beograjsko »Vreme«, bodo ti savezi, čim bodo vsi organizirani, ustanovili centralo zvez trgovskih združenj s sedežem v Beogradu. Predsednik beograjske zveze g. Nedeljko Savić, ki je prisostvoval ustanovnemu zboru zagrebške zveze, je po tem zboru odpotoval v Ljubljano, kjer je imel konference s predsednikom Zveze trgovskih združenj g. Kavčičem in ostalimi predstavniki trgovstva v dravski banovini. Na teh konferencah je bilo sklenjeno, da se **v aprilu skliče kongres predstavnikov vseh trgovskih združenj naše države, ki se bo vršil v Skoplju.** Na tem kongresu se bo sklepalo o organizaciji centralne zveze v Beogradu. Kongres bo tudi manifestacija solidarnosti vsega trgovskega stanu v naši državi. Stanovska organizacija jugoslovenskih trgovcev, kakor vidimo, naglo napreduje, tako da bo tudi jugoslovensko trgovstvo v kratkem imelo svojo vrhovno stanovsko reprezentanco, kakor jo ima trgovstvo že v mnogih drugih državah.

= **Trgovinski provizorij z Nemčijo.** Kakor znano, smo lani v poletju sklenili po večmesečni carinski vojni z Nemčijo trgovinski provizorij na podlagi klavzule o največjih ugodnostih. Ta provizorij se je pričel izvajati 1. avgusta pret. leta in bo te dni potekel. Zaradi tega vlada med trgovskimi krogi bojazen, da ne bi zopet nastopilo brezpogodbeno stanje, kakor je bilo lani. Nemčija je že pripravila material za nova pogajanja in je tudi že stopila v stik z našo državo. Pričakuje se, da se bodo nova pogajanja pričela v najkrajšem času

= **Preložena konferenca zaradi revizije obrtnega zakona.** Konferenca gospodarskih zbornic zaradi revizije zakona o obrtih, ki je bila sklicana za 29 januar, je sedaj preložena na 5 februar Konferenca ne bo prekinila dela, dokler ne bo ves zakon predelan. Posebno bo konferenca razpravljala o seznamu trgovinskih strok, o statistiki trgovine, o organizaciji sodelovanja zbornic pri delu v zvezi s trgovinskimi pogajanji in končno o predlogu zagrebške zbornice o zavarovanju trgovcev.

= **Kontrola za plačilo trošarine na cement.** Uredba o izvajanju javnih del z dne 22. novembra 1933 je uvedla trošarino na cement, z okrožnico davčnega oddelka finančnega ministrstva pa je bilo odrejeno, da se morajo pri tvornicah cementa popisati zaloge in osnovati trošarinske knjige. Da se bodo te trošarinske knjige pravilno vodile, je davčni oddelek finančnega ministrstva odredil: 1. da dado finančna ravnateljstva izdelati trošarinske knjige za tvornice in za skladišča cementa po posebnem obrazcu. Stroške za te knjige bodo nosile tvornice odnosno skladišča za cement; 2. postavke o prejemkih morajo biti dokumentirane v tvornici z navedbo o proizvodnji, v skladišču pa z unikatom spremnice, s katero je bil cement poslan iz tvornice, postavke o izdatkih za plačanje trošarine pa s potrdili o plačani trošarini; 3. ob koncu meseca se mora v tvornici in v skladišču izvršiti mesečni zaključek z obračunom, ki se pošlje davčnemu oddelku v cenzuro; 4. ob koncu periode, t. j. meseca avgusta vsakega leta, se mora tudi trošarinska knjiga z letnim obračunom poslati davčnemu oddelku.

Borze

29. januarja.

Na ljubljanski borzi sta danes devizi Newyork in London v skladu z zunanjimi notacijami le nebistveno popustili. Avstrijski šiling je v privatnem kliringu nekoliko popustil ter se je trgoval po 9.12 (v Zagrebu po 9.06, v Beogradu po 9.05 in 9.04). Grški boni so bili zaključeni v Beogradu po 36.50.

Na zagrebškem efektnem tržišču je bila Vojna škoda precej čvrsta in je bila zaključena po 274 in 278. Tudi v ostalih državnih papirjih je bila tendenca prijazna. Promet je bil v 7% Blairovem posojilu po 38.25 in 38.75, v 4% agrarnih obveznicah po 30, v delnicah Narodne banke po 4000, v delnicah Priv. agrarne banke po 238 in 240 ter v delnicah Trboveljske po 100 in 105.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2297.63 — 2308.99, Berlin 1354.03—1364.83, Brusel 796.35 do 800.29, Curih 1108.35—1113.85, London 179.08—180.68, Newyork 3580.50—3608.76, Pariz 224.68—225.80, Praga 169.40—170.26 Trst 299.90—302.30 (premija 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.12.

Zagreb. Amsterdam 2297.63 — 2308.99, Berlin 1354.03 — 1364.83, Bruselj 796.35 do 800.29, London 179.08—180.68, Milan 299.90 do 302.30, Newyork kabel 3602.50—3630.76, ček 3580.50 — 3608.76, Pariz 224.68—225.80, Praga 169.40 — 170.26, Curih 1108.35 do 1113.85.

Curih. Pariz 20.2675, London 16.19, Newyork 324.75, Bruselj 71.85, Milan 27.10, Madrid 41.3750, Amsterdam 207.35, Berlin 122.30, Dunaj 57.12, Stockholm 83.50, Oslo 81.30, Kobenhavn 73.30, Praga 15.2850, Varšava 58.05, Bukarešta 3.05.

Dunaj. (Tečaji v priv. kliringu.) Beograd 11.08, London 28.39, Milan 47.42, Newyork 567.21, Pariz 35.51, Praga 25.52, Curih 175.17. 100 S v zlatu 128 S pap.

Efekti.

Ljubljana. Vojna škoda 275 den., 7% investicijsko 58 den., 7% Blair 38 den., 8% Blair 40, 7% Drž. hipotekarna banka 54 den., 4% agrarne 30 den., 6% begluške 42 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 275 — 278, za februar 270 — 272, za marc 269 — 272, za april 265 — 272, 7% investicijsko 60 — 64.75, 4% agrarne 29 — 32, 7% Blair 38.25 — 38.75, 8% Blair 40.75 do 42, 7% Drž. hipotekarna banka 55 — 59, 6% begluške 44.50 — 45.75; bančne vrednote: Narodna banka 3900 — 4100, Privil. agrarna banka 239.50 — 241; industrijske vrednote: Šećerana Osijek 140 den., Trbovlje 100 — 110.

Beograd. Vojna škoda 275.50, 274 zaklj., za februar 276 zaklj., za marc 274—276.50, 7% investicijsko 61.50, 61 zaklj., 4% agrarne 31 — 31.50, 6% begluške 45.75, 45 zaklj., za marc 46, 45 zaklj., 8% Blair 42 zaklj., 7% Blair 39 zaklj., 7% Drž. hipotekarna banka 56 den., Narodna banka 3930, 3920 zaklj., Priv. agrarna banka 240 zaklj.

Dunaj. Državne železnice 16.10, Trboveljska 12.65, Alpine-Montan. 9.50.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Chicago,** 29. januarja. Začetni tečaji: **Pšenica:** za maj 89.375, za julij 88, za september 89: **koruza:** za maj 52.125, za julij 54.

+ **Winnipeg,** 29 januarja. Začetni tečaji: **Pšenica:** za marc 68, za maj 69.125.

+ **Ljubljanska borza** (29. t. m.) Tendenca mirna — Nudijo se (vse za slovensko postajo, plačljivo v 30 dneh): **pšenica** (po mlevski tarifi): baška 79-80 kg po 140 — 142.50; sremska in baranjska, 78-79 kilogramov po 137.50—140; **koruza** (po navadni tarifi): promptna po 125 — 127.50; nova sušena 115 — 117.50, nova sušena za januar 122.50 — 125; **moka:** baška »0« po 240 — 245 banatska po 250 — 255

+ **Novosadska blagovna borza** (29. t. m.) Tendenca čvrsta, promet je bil srednji. — **Pšenica:** baška, okolica Novi Sad, srednjebaška, sremska 96 — 98; baška, okolica Sombor 95 — 97; gornjebaška 97 — 99; baška potiska in slavonska 98 — 100; gornjebanatska (77 kg) 93 — 95; južnobanatska (77 kg) 92 — 94. **Oves:** baški, sremski, slavonski 51 — 53. **Ječmen:** baški, sremski (64/65 kg) 66 — 68. **Koruza:** baška in sremska stara 76 — 78; nova 53 — 55; baška nova sušena 68 — 70; sremska sušena 69 — 71; banatska nova 50 — 52; sušena 65 — 67. **Moka:** baška, banatska »0g« in »0gg« 172.50 — 192.50; »2« 147.50 — 167.50 »5« 132.50 — 152.50; »6« 102.50 — 112.50 »7« 75 — 85; »8« 67.50 — 72.50; sremska slavonska »0g« in »0gg« 167.50 — 182.50 »2« 145 — 165; »5« 127.50 — 147.50; »6« 102.50 — 112.50; »7« 75 — 85; »0« 67.50 do 72.50. **Otrobi:** baški in sremski 58 — 60; banatski 55 — 57. **Fižol:** baški, sremski beli 124 — 128.

Sonce bo mrknilo

Priprave za opazovanje letošnjega popolnega sončnega mrka

V dnevih 13. in 14. februarja bo sonce za neka redka ozemlja popolnoma mrknilo. Razen obročnega sončnega mrka 10. avgusta bo to edini nebesni pojav te vrste v tekočem letu.

Kdor je imel kdaj priliko, da je opazoval popoln sončni mrk, ve, da je to dogodek, ki ga ni mogoče kmalu pozabiti. Celo astronom, ki si zna takšen dogodek do sekunde natančno izračunati, se ne more popolnoma osvoboditi težečega vpliva sence. Kaj šele primitivec in žival, ki se od strahu stiskata po kotih, dokler ne gre njima nepojmljivi pojav mimo.

In vendar je stvar v svojem bistvu tako preprosta! Ko je sonce 3. avgusta 431. pred našim štetjem mrknilo in je Perikles s svojim brodovjem plul po visokem morju, je vrgel tresočemu se krmarju svoj plašč čez glavo, rekoč: »Ni razlike med senco, ki jo daje moj plašč, in med senco, ki pada z neba.« Saj je sončni mrk končno samo posledica dejstva, da stopi mesec med zemljo in sonce ter ga bolj ali manj prekrije. Popoln sončni mrk pa je seveda vsaj za naš pas zelo redka stvar. Običajno se moramo zadovoljiti z delnim sončnim mrkom. Tudi letos bo romala glavna senca od Vzhodne Azije proti Indskemu oceanu, Sundskim otočjem, Avstraliji, skozi Pacifik, k zapadni obali Severne Amerike do Aljaske. A tudi po teh ozemljih bo mrk večinoma delen.

Kakor ob vsaki takšni priliki, se pripravljajo tudi letos številne znanstvene ekspedicije k opazovanju velikega dogodka. Za znanost ima to velik pomen, saj se dado na ta način reševati mnoga vprašanja, ki so nam danes še nejasna. Največji obisk bo imelo pač Karolinsko otočje, ki je danes japonska last. Ob drugih prilikah je strogo prepovedano obiskovati te otoke, ker so si jih Japonci izbrali za središče svojih utrjevalnih del na Pacifiku, letos pa bodo napravili izjemo. Sama vojna ladja »Kasuga« popelje mednarodno sestavljeno ekspedicijo z vsemi potrebnimi instrumenti, letali itd. na otočje. A celo ta ekspedicija bo imela samo do 23. februarja pravico muditi se na njem. Zdaj gre samo še za to, da bi na dan sončnega mrka imeli ugodno vreme, ki bo omogočilo opazovanja. Drugače bodo vsi stroški in ves trud zaman. To bi pa bilo tem bolj neprijetno, ker so sončni mrki »v velikem stilu« zelo redka stvar.

Zadnji obročni mrk smo v Evropi opazovali n. pr. 17. aprila 1912., naslednji popolni mrk pa bo Evropa gledala šele 1. oktobra — 2135. leta, torej šele v 201 letu!

Zrakoplovi za vojno nesposobni

„Ameriški zrakoplov „Macon" trikrat sestreljen"

Ob južnozapadni obali Kalifornije so se vršili veliki manevri ameriške vojne mornarice, katerih rezultate je javnost pričakovala s tem večjim zanimanjem, ker se je teh manevrov udeležil prvič tudi največji ameriški in svetovni zrakoplov »Macon«.

»Macon« je spremljal del brodovja iz velikih bojnih ladij proti sovražnemu brodovju. Naloga mu je bila opazovati in fungirati kot ladja matica za letala. Pri tem je zašel dvakrat v območje sovražnih ladijskih topov, ki so ga tudi obakrat — seveda fingirano — sestrelili. Enkrat ga je napadlo sovražno letalsko brodovje in pri tem se je izkazalo, da je s svojimi 130 km na uro malo da ne brez moči proti gibčnim in hitrejšim letalom. V resnem primeru bi ga ta letala v nekoliko minutah uničila s težkimi strojnicami in tudi z bombami.

Rezultat tega poskusa je vplival na ameriško mornariško vodstvo tako porazno, da se je izjavilo proti temu, da bi zgradili nadomestilo za bojni velezrakoplov »Acron«, ki se je raztreščil že na poskusnem poletu. »Macon« ostane torej brez para in gotovo je, da ga v vojni ne bodo uporabljali — vsaj ne v sprednjih vrstah. Posledica je bila tudi ta, da so se odločili razdreti veliki zrakoplov »Los Angeles«, bivši nemški »Zeppelin R III.«, ki je za vojno še manj poraben nego »Macon«. Pač pa so Američani prepričani, da se dado zrakoplovi bolje nego letala izkoristiti za miroljubne namene, kot prevozno in prometno sredstvo na dolgih progah, v čemer jim dajejo tudi Nemci prav. Tako bodo nove zrakoplove gradili samo z namenom, da ustvarijo prepotrebne redne zračne zveze med celinami preko oceanov.

Avstrijske težave

Bivši nižjeavstrijski deželni vodja »Heimatschutza« dr. Alberti, ki je bil aretiran zaradi nezvestobe nasproti samostojni avstrijski republiki

ČE BEREŠ TO, IZVEŠ:

da so v St. Johnu na Novem Fundlandu aretirali poljedelskega ministra zaradi tatvine treh albunov, ki jih je odnesel iz muzeja za kmetijstvo ter s tem oškodoval državo za 6000 dolarjev;

da so na otoku Cipru odkrili dobro ohranjeni Heraklejev kip, ki je bil zakopan v zemlji;

da so Francozi odpovedali že najavljeno svetovno razstavo v Parizu l. 1937. zaradi finančne krize, ki pesti francosko državno in pariško mestno blagajno;

da je startala znana francoska letalka Marysa Hilszova iz Villacoublaisa naravnost v Tokio. Proga je dolga 18.000 km;

da je obhajala »babica ruske revolucije« Katarina Konstantinova Breško-Breškovska te dni v Chvalyju pri Pragi 90letnico rojstva;

da je zgorel v Wilmingtonu enokrovnik »Columbia«, s katerim je preletel oceanski letalec Chamberlin po Lindberghu Atlantski ocean iz Amerike v Evropo.

da je ugotovil predsednik Bioterapevtične družbe v Chicagu, da premočno sončenje posuši kožo in povzroča zgodnje gube in velost telesa;

da je absolviral italijanski kapitan Giuseppe Pulisi vožnjo z malo barko, s kater je preplaval 11.000 km daljave na 13 rekah od Argentine do Venezuele ter s tem dokazal, da je vožnja z ladjami po Južni Ameriki mogoča.

da je prošli teden več dni zaporedoma snežilo v Jeruzalemu — dogodek, ki ga ne pomnijo ondotni prebivalci že nad dvesto let;

da je končan proces zaradi zgorelega »Atlantiquea« in da so zavarovalne družbe obsojene na plačilo 170 milijonov frankov škode, poleg tega pa morajo poravnati tudi vse pravdne stroške;

Za dobro in slabo voljo

Katehet: »Torej, v očenašu molimo za vsakdanji kruh. Zakaj za vsakdanji? Zakaj ne za ves teden skupaj?«

Peter: »Zato, ker nihče ne je rad starega kruha.«

*

»No, Mina, ali vam nisem že večkrat rekla, da ne smete razsipavati in zdaj ste prižgali kar dve svečі!«

»Ne, milostiva to je samo ena sveča, ki sem jo prerezala na dvoje!«

*

Gostilničarka: »Torej so me priporočili radi hrane?«

Dama: »Da. Neka moja prijateljica je stanovala pri vas štirinajst dni, pa je shujšala za celih devet kil!«

Italijansko - angleški spor v Afriki

Iz Kaire poročajo, da je angleška vlada postala oddelek letal in oklopnih voz na severnozapadno mejo Sudana. Te mere so naperjene v prvi vrsti proti Italiji, ki drega preko svojih libijskih mej.

Baje so Italijani zasedli pred nekaj tedni oazo Ain Daua, ki leži 16 km južno od 22. vzporednika, ki velja kot meja med Libijo in Sudanom. Italijanske čete so potem takem prekoračile angleško mejno črto. Stvar je zelo kočljiva in tembolj delikatna, ker ni bila meja med Anglijo in Italijo v teh krajih nikoli točno določena.

Hrana in značaj

Razni preroki prehranjevalnih sistemov kaj radi naglašajo, da vpliva hrana na značaj ljudi. Mesna hrana naj bi vplivala n. pr. bojevito, rastlinska pa pomirjajoče. V resnici pa so takšne trditve precej iz trte zvite.

Japonci, ki se preživljajo skoraj s samim rižem, so n. pr. znani kot hrabri in brezobzirni vojaki, isto tako Arabci, ki jedo skoraj same dateljne. Bernard Shaw je zagrizen vegetarijanec in če bi tista teorija držala, bi moral pisati samo pohlevne stvari, v resnici pa se ga vsaj njegovi rojaki kaj hudo bojijo zaradi njegove bojevitosti in strupenega jezika.

Hrana utegne v posameznih primerih res imeti kakšen vpliv na človekov značaj, a tega vpliva ne smemo precenjevati. Eskimi, ki so izraziti mesojedci, so najpohlevnejše ljudstvo na svetu. Tudi v tem velja načelo, da si mora biti vsakdo na jasnem, kaj mu najbolj prija.

Rastlinska ali mesna hrana — to je brez pomena. Gotovo je le to, da utegne ta kakor ona učinkovati kvarno, če pretiravamo in smo preveč enostranski.

Neznani Dickens

V decembru lanskega leta je umrl v Londonu 84letni sin angleškega pisatelja Charlesa Dickensa. Po njegovi smrti se je izvedelo, da je pokojnik hranil vse svoje življenje rokopis svojega očeta z naslovom »Življenje Odrešenikovo«. Dickens je baje izrekel to željo v svoji oporoki in sin jo je do svoje smrti zvesto izpolnjeval.

V nasprotju s poslednjo voljo svojega očeta pa je Dickensov sin prepustil rodbinskemu svetu, naj se izjavi o tem, če naj se rokopis izroči Brit. muzeju v shrambo ali če naj se objavi. Rodbinski svet se je odločil za zadnje. Tako bo v kratkem zagledal beli dan spis, ki ga je spisal angleški romancier l. 1846 z naslovom »The life of Our Lord«. Rokopis obsega 60 listov in je imel protno naslov »Novi testament za decu«. Doslej je znana vsebina tega dela samo najožjim članom Dickensove rodbine in nihče ne ve, zakaj je pisatelj ravnal tako tajinstveno z njim.

Vladna kriza na Francoskem

Edvard Daladier, dosedanji vojni minister, je dobil mandat za sestavo nove vlade

Kamil Chautempa, dosedanji ministrski predsednik, ki je moral podati ostavko zaradi afere Staviskega

Novosti na dunajski cestni železnici

Kako je drugod in kako je pri nas

O Dunajčanih je znano, da niso bili s svojim tramvajem nikoli zadovoljni. V tem pogledu so pravo nasprotje Ljubljančanov, ki so s svojo cestno železnico izredno zadovoljni. Ko so se na Dunaju vozili poceni, so zabavljali na tramvaj zaradi silne gneče. Pozneje, ko se je tramvajska tarifa podražila, pa so zabavljali zaradi visokih cen. Hvalili pa so cestno železnico zategadelj, ker je bilo tedaj v vozeh vsaj dosti prostora in je bila vožnja, čeprav draga, vsaj udobna. Na koncu leta pa je bilanca pokazala, da se takšno gospodarstvo slabo obnaša.

Zdaj so razdelili na Dunaju tramvajske proge v nove cone in so uredili novo tarifo za kratke vožnje do 2 km. Takšna vožnja ne stane niti cel dinar. In čudno se sliši, ampak je res, da bodo imeli ravno potniki na kratkih progah še posebne ugodnosti. Smeli bodo med vožnjo sedeti, medtem ko so dotlej potniki na kratkih progah morali stati spredaj pri sprevodniku ali zadaj na pločniku tramvaja. Nadaljnjo ugodnost bodo uživali v tem, da ne bodo plačevali voznine naravnost sprevodniku, ampak bodo metali novce v posebno puščico. Ker se bodo ti potniki naglo menjavali, pa bodo sprevodniki tem češče kontrolirali potnike na dolge proge, ki bodo morali večkrat pokazati vozovnice. Potnike na kratke proge bodo oddeljevale od ostalega občinstva posebne verige, da bo lažje njih nadzorovanje.

Kakor vidimo, se povsod na svetu trudijo, da bi v teh hudih gospodarskih časih zmanjšali ljudem stroške za tramvajsko vožnjo, samo v Ljubljani je vse pri starem in nikomur ne pride na misel, da bi tudi tukaj bi bilo potrebno ukreniti nekaj v prid splošnosti ter uvesti znižano voznino za kratke proge, ker dolgih prav za prav niti nimamo.

Nesposobni Trocki

Ruska vojna akademija je obhajala v drugi polovici januarja 15letnico svojega obstoja in je ta datum proslavila zelo slovesno. General Šapošnikov, ki je začel svojo kariero v povojni dobi, je ob tej priložnosti objavil članek, v katerem obravnava vlogo Trockega kot organizatorja rdeče vojske.

V članku hudo napada Trockega, kateremu očita nesposobnost v vsakem pogledu. Trocki je bil slab organizator in vojna akademija ni imela od njega nič drugega kakor teatraličen pomp. Trocki je protežiral caristične generale. Šele ko je prišel na vodilno mesto v rdeči vojski Frunse, so se razmere izboljšale in rdeča vojska je postala to, kar je danes, namreč sila nove Rusije.

Poljsko prevodno slovstvo

V Varšavi je bila nedavno razstava, ki je pokazala poljsko prevodno slovstvo v jarki luči. Razstavljenih je bilo 405 publikacij, med njimi 259 primerkov lepega slovstva. Največ prevajajo Poljaki iz angleščine (117 knjig), dalje iz francoščine (100 del), potem iz nemščine (72), na četrtem mestu so prevodi iz ruščine (42). Vse to so prevedli na Poljskem v enem samem letu. V inozemstvu pa ima še vedno največji uspeh poljski pisatelj zgodovinskih romanov Sienkiewicz, in sicer najbolj čitajo roman »Quo vadis«.

Miška — krotilčeva smrt

V neki rimski bolnišnici je umrl znani krotilec levov in tigrov Leonardi. Mož je dosegel komaj 56 let. V svojem poklicu je večkrat postal žrtev dresiranih živali, ki so ga bodisi napadle, oklale ali opraskale, toda vselej se je srečno izmazal.

Pred kratkim pa je preganjal miško, na katero je naletel pri čiščenju kletke mačje zveri. Miška ga je ugraznila v prst in ker je rano zanemarjal, je nastopilo zastrupljenje krvi, kateremu je slednjič podlegel.

Konec prestolonaslednika Rudolfa

45 letnica mayerlinške tragedije - „Iz obupa nad državo in nad lastno usodo"

Danes se 45ič obnavlja dan mayerlinške tragedije, ko je strel iz samokresa pretrgal nit življenja avstrijskemu prestolonasledniku cesarjeviču Rudolfu in njegovi ljubici Mariji Večeri.

Ta samomor, ki je povzročil nešteto verzij v bivši avstroogrski monarhiji, ker je cenzura zatirala vse vesti o resničnem koncu sina cesarja Franca Jožefa, je še najbolj stvarno pojasnil grof Josef Hoyos, ki je v začetku februarja 1889 opisal dogodek tako, kakor mu je bil še v svežem spominu. Njegovo pospremno pismo k spominom o mayerlinški tragediji se končuje z besedami: »Preobilna izraba duševnih in telesnih sil je Rudolfa najbrže oropala razsodnosti in mu skalila čute. Tako se je zgodilo, da v njegovem življenju nedostaja logike, s katero bi se dali pojasniti dogodki, ki so ga napotili v smrt.«

Avtentične priče izpovedujejo, da je Rudolfa že dolgo pred mayerlinško tragedijo obhajala misel na prostovoljno smrt. Že l. 1883. je na lovskem izletu v Görgenyju pokazal za Franca Ferdinanda d'Este z besedami: »Ne jaz, marveč ta, ki prihaja, bo avstrijski cesar.« Zgodovina pa je ukrenila, da se niti ta napoved ni obistinila...

Da ni bila tragedija v Mayerlingu slučajni dogodek, izhaja tudi iz Mitisovih zapiskov o cesarjevičevi smrti. Dvorni lovec Püchel, ki je imel službo pri Rudolfu tik pred usodnim dnevom smrti, poroča o tem Mitisu: »Cesarjevič mi je dejal: »Odpeljem se že danes, naročil sem voz za 12. uro. Preden se odpeljem, pa pričakujem še nujno brzojavko in pismo.« Ob enajstih je res prispelo pričakovano pismo, ki sem ga odnesel Rudolfu. Našel sem ga v spalnici, kjer je stal pri oknu. Držal je uro v roki, vrtel je regulator in je imel pogled uprt na Francev trg. Bil je zelo zamišljen in ko sem vstopil, sem imel vtis, da me sploh ni opazil. Pol uro pozneje so prinesli še brzojavko. Ko sem stopil z njo v sobo, je stal cesarjevič še vedno tam. Še je držal uro v roki in zrl na Francev trg pod sabo. Z veliko naglico je razpečatil telegram, naglo preletel besedilo, zopet zganil papir in ga vrgel na mizo z razburjeno roko, rekši: »Da, tako mora biti!«

Na levi: grob baronice Marije Večere v Heiligenkreuzu na Nižjem Avstrijskem
Na desni: Rudolfov spomenik v Mayerlingu

Grad Mayerling na Nižjem Avstrijskem

Italijanski pisatelj Borghese skuša v svoji knjigi »Mayerlinška drama« prikazati Rudolfovo smrt kot tragičen zaključek ljubavne pustolovščine. To pa je prepovršna sodba, ki ne upošteva globljih vzrokov. Nedvomno je mnogo boljše zapopadel Rudolfov problem zgodovinar Srbik, ki poudarja, da se je Rudolf ustrelil »zaradi notranje razdvojenosti, iz obupa nad državo in nad svojo osebno usodo.« To so bile činjenice, ki so potisnile tedanjemu avstro-ogrskemu prestolonasledniku morilno orožje v roko.

KARIKATURA

HITLER KOT PRIJATELJ MIRU
»Führerjev« portret in njegova vsebina
(»Magyarag«, Budimpešta)

ANEKDOTA

Štiridesetletnega Gounoda so vprašali pri prvih skušnjah za njegovega »Fausta«, kako si zamišlja starce. Skladatelj je odvrnil: »V normalni starosti približno šestdeset let.«

Dvajset let pozneje je neki režiser ponovil pred šestdesetletnim Gounodom isto vprašanje. Dobil je v odgovor: »V normalni starosti približno osemdeset let.«

VSAK DAN ENA

»Zelo ste kratkovidni. Kakšen je vaš poklic?«
»Astronomik« (»Passing Show«)

S P O R T

Letošnje državno prvenstvo v smučanju

2. in 4. februarja v Ratečah—Planici

Letošnje smučarsko državno prvenstvo obeta biti posebno zanimivo z ozirom na rezultate zadnjih prvenstvenih tekem. Vrsta tekmovalcev se je razširila in so se tekmovalci tako izpopolnili, da je rezultat povsem negotov. Mogoča so največja presenečenja. Ravno ta izravnana kvaliteta daje upanje, da bomo dosegli prvovrstne rezultate in se znatno približali mednarodni kvaliteti. Imena Janša, Smolej, Dečman, Baebler, Žemva, Godec, Knap, morda še Žingerlin morda Jakopič ali Delničani, vsi so danes v negotovosti, kako se bodo plasirali, vsakdo lahko preseneti. Enako je v skokih. Naši skakači so se prav izredno razvili in ni izključeno, da bomo dosegli tudi v skokih odlične rezultate.

Inozemska udeležba

bo letos malo šibkejša, v kolikor ne bodo izpadle tekmovalce izravnali Nemci, ki so v odlični formi. Poleg Nemcev so že prijavljeni Bolgari, »najmlajši smučarski narod«, ako jih smemo tako imenovati. Toda oni imajo sijajne smuške prilike tik ob Sofiji. Pričakujemo še definitivne prijave Čehov, Poljakov in Avstrijcev. Čehi bodo sicer sami imeli svoje prvenstvo, vendar pa je verjetno, da bodo branili naslov jugoslovenskega državnega prvenstva, ki so ga že dvakrat osvojili.

Otvoritev naše največje skakalnice

bo v nedeljo popoldne. Ta impozantna sportna naprava je ena največjih skakalnic v jugovzhodni Evropi ter bodo skoki na tej skakalnici nekaj, kar se v naši državi še ni videlo. Treba je samo upoštevati, da smo dosegli v skokih na Bledu 64 m z Jahrom, naši pa tudi že 55 m in da gremo v daljavah rapidno naprej. Skakalnica bo sposobna za skoke preko 80 m, vendar pri sedanjem zaletu, ki ni do konca dograjen, je pričakovati skoke največ 75 m. 75 m pa je že skok, ki je bil pred dvema letoma še nedosegljiv v Evropi, a kaj šele pri nas!

K takim prireditvam, za katere vlada največji interes, bo odšel iz Ljubljane

poseben vlak,

ki bo vozil za četrtinsko ceno. Za 27 Din se bomo peljali v Planico in nazaj! Vlak bo vozil samo 2 uri, od 6. do 8. in enako zvečer nazaj. Treba se bo le pravočasno prijaviti pri Putniku in v sportnih trgovinah. Enako pripravlja poseben vlak Zagreb. Prilika, videti tako odlična sportna tekmovanja, se nudi pač samo enkrat v letu in tako priliko je treba izkoristiti.

Priprave v Planici

Planica sama je divno zasnežena. Dva do tri metre snega pokriva vso dolino, ki je popolnoma izpremenjena. Sijajen pršič in divna smuka je napravljata za pravi smučarski raj. Prvenstva si skoro ne moremo misliti v lepših okolnostih, kot nam ga nudi Planica s svojo zimo. Ako tudi zima v Planici še nikdar ni razočarala, vendar je letos tako bohotna, kakor da se je hotela celo narava sama pripraviti za smučarski praznik naše države.

Spored

smo že objavili le s to razliko, da se vrši na svečnico slalom pod Jalovcem in v soboto tek v Planici, ker je bila ta izpremenba zaradi olajšanja sporeda nujno potrebna. V nedeljo bodo dopoldne in popoldne skoki. Za stanovanja in hrano bo poskrbljeno poleg v vasi Rateče tudi v Podkorenu in Kranjski gori.

Pokroviteljstvo

nad temi velikimi sportnimi prireditvami je prevzel minister za telesno vzgojo g. dr. L. Hanžek. Predsedstvo prireditev je v rokah saveznega predsednika g. dr. Draga Marušiča, tehnično vodstvo pa vodi dr. Janko Brce. Slalom prireditev vodi dr. Zdenko Švigelj, tek na 18 km Ivo Marzelj in Ivan Tavčar, skoke pa Stane Pelan in dr. Stane Kmet. Savezno pisarno, ki bo v vasi Rateče, vodi savezni tajnik Joso Gorec.

Prehodno darilo

ministra za telesno vzgojo narcda g. dr. Hanžeka, namenjeno najboljšemu Jugoslovenu v kombinaciji, brani Albin Jakopič, ki bo imel težko delo za ohranitev pokala. Zmagovalci v posameznih skupinah dobe darila, a ocenjuje se: za državno prvenstvo kombinirano tekmovanje, to je tek in skoki (dopoldanski) skupaj, za savezno prvenstvo pa tek posebej, slalom in skoki na veliki skakalnici, ki se bodo vršili kot mednarodna prireditev.

Rumunska reprezentanca : komb. Ilirija-Wintersportklub

Danes ob 15. na drsališču Ilirije ob Celovški cesti

V nameri pokazati našemu sportnemu občinstvu prvovrstni kanadski hockey, je angažirala za danes popoldne Ilirija rumunsko reprezentanco, ki bo nastopila ob 15. na drsališču Ilirije proti kombiniranemu moštvu Ilirije in igralcev Wintersportkluba, prvaka blejskega turnirja. Rumunom bo služila današnja tekma kot zadnja priprava in preizkušnja za start v svetovno prvenstvo v hockeyju na ledu, ki se bo vršilo od 3. do 11. februarja v Milanu.

Po končanem mednarodnem turnirju na Bledu, kjer je dosegla Ilirija zelo lepe uspehe in bi z malo več sreče zasedla celo drugo mesto, je zavladalo med našim sportnim občinstvom za tekmo v Ljubljani veliko zanimanje. Kako velik interes vlada za današnjo tekmo proti Rumuniji in jutrišnjo tekmo proti Wintersportklubu, nam najbolje govori dejstvo, da je Ilirija prejela z več strani vprašanja, zakaj ne priredi gornjih tekem pri umetni razsvetljavi. Prvotno je Ilirija res nameravala izvesti gornji tekmi v večernih urah pri električni razsvetljavi, a ji zaradi tehničnih zaprek to ni uspelo in se bosta obe prireditvi vršili v popoldanskih urah.

Moštvo Ilirije, ki bo nastopilo danes proti reprezentanci Rumunije, bo kombinirano z igralci Wintersportkluba v ožji obrambi, dočim bosta opravili napadalni posel izmenoma prvi napadalni vrsti Ilirija in Wintersportkluba. Z ozirom na povsem nepričakovani napredek naših fantov, ki so bili v splošnem najboljši in najhitrejši drsalci blejskega turnirja, smemo pričakovati, da bo današnje kombinirano moštvo doseglo jakost rumunske reprezentance. Zato nam obeta današnja tekma sport evropskega razreda in za Ljubljano atrakcijo prvega reda.

Postava kombiniranega moštva Ilirija-Wintersportklub: inž. Zadražil, Megler, Kačič, Reichl, Gianilia, Nehammer, drugi napad Luce, Pavletič, Gregorič.

Začetek tekme točno ob 15., vstopnina običajna. Garderoba za občinstvo in drsalce na razpolago po končani tekmi. Sezonske vstopnice danes ne veljajo.

Smučarski klub Ljubljana je založil krasne diplome v večbarvnem tisku, ki so zelo primerne kot priznanice za tekmovalce in udeležence smuških tekem. Diplome se dobe po ceni 15 Din za komad v trgovini A. Gorec, d. z o. z. pri g. Kürnerju, Tyrševa cesta št. 1 ali pa pri Smučarskemu klubu Ljubljana pri g. Kopčivi, Aleksandrova cesta št. 14. Isto ima klub stalno v zalogi plakete v garniturah po tri plakete v zlatu, srebru in bronu za prvo tri plasirane tekmovalce in za vse panoge smučanja. — Garnitura stane 180 Din in se dobi istotam.

Smučarski tečaj v Kamni gorici. V času od 5. do 11. februarja se bo vršil v slučaju ugodnih vremenskih prilik in zadostnih prijav v Kamni gorici na Gorenjskem smučarski tečaj pod vodstvom izprašanega smučarskega učitelja JZSS g. inž. Ciro Pogačnika. Okolica Kamne gorice ne nudi samo začetnikom vseh pogojev za priučitev te prekrasne bele umetnosti, nego tudi izvežbanim smučarjem s hvaležnimi izleti na visoko planoto Jelovca. Smučarji se bodo nastanili v pensionu »Jelovca« v lepih, zračnih in dobro kurjenih sobah proti celodnevni popolni oskrbi 30 Din za osebo. — Prijave se sprejemajo do petka 2. februarja do 11 dopoldne v mestnem gospodarskem uradu (soba št. 16), Mestni trg št. 27-I.

Table-tenis turnir za prvenstvo Celja v l. 1934. V nedeljo od 9. do 12. in od 14. do 16. je bil odigran v Celju table-tenis turnir za prvenstvo Celja v l. 1934. Turnirja so se udeležili 4 člani Sokolskega društva v Celju in 8 članov SK Jugoslavije, izven konkurence pa 2 člana ISSK Maribora. Igre so bile povprečne in niso nudile presenečenj. Dosegljivih je bilo 5 točk. Rezultati prvenstvenih iger so: 1. Joško Čoh (SK Jugoslavija) 5 točk, letošnji prvak Celja; 2. Viktor Furlan (SK Jugoslavija) 4 točke; 3. Franc Cölesun (SK Jugoslavija) 1 točko; 4. Nikola Latinović (Sokolsko društvo Celje) 0 točk. Izven konkurence: 1. Dušan Vodeb (ISSK Maribor) 3 točke; 2. Sergej Seneković (ISSK Maribor) 2 točki.

Službene objave LHP. Jutri ob 18.30 v damskem salonu kavarne Emona redna seja upravnega odbora.

Ljubljanski zimskosportni podsavez. Drevi ob 20. seja upravnega odbora v restavraciji »Emoni«. Vsi in točno!

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes od 15.30 naprej trening juniorske skupine. Od 17. naprej trening liginega in prvega moštva. Vsi igralci, ki so zadržani preko 17 ure v službah, morajo se javiti trenerju točno ob 18.30. — **Lahkoatletska sekcija.** Danes ob 19.15 trening v telovadnici na učiteljišču, Resljeva cesta. Vsi atleti polnoštevilno in točno.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Danes ob 18. gimnastične vaje v telovadnici na Ledini. Obvezno za vse. Boža, Hafner, Marta sigurno! Jutri ob 17.45 v klubski sobi kavarne Evropa seja sekcijskega odbora. — **Lahkoatletska sekcija.** Drevi ob 18.30 v telovadnici na Grabnu gimnastični trening. Polnoštevilno in točno.

ŽSK Hermes (nogometna sekcija). Danes ob 19.15 strogo obvezen trening vseh igračev v telovadnici učiteljišča. Pozivajo se Kos, Glavič, Mikluš, Perharič, Loboda, Košenina, Kretič, Bračič, Sinčič, Franetič, Sasič, Zalokar, Martinšek, Škrjanc, Kovačič, Sernec, Barducky ter ostali, da se treninga gotovo udeleže. — Občni zbor sekcije bo v soboto ob 19.30, na kar se opozarjajo igrači.

Vremensko poročilo JZSS in SPD od 29. t. m.. Bistrica-Boh. jezero: —1, 10 cm pršiča na podlagi 100 cm, smuka idealna. **Bled-jezero:** —2, pooblačeno, sneg južen, snega 60 cm, led uporabljiv, debelina 25 centimetrov. **Kranjska gora, Rateče-Planica:** —5, mirno, zimec, na 110 cm sreža 15 cm pršiča, Vršič in Tamar 350 cm pršiča. — **Od 28. t. m. Goreljek:** —12, jasno, močno sonce, mirno, snega na podlagi 190 centimetrov 20 cm pršiča, smuka idealna, možne vse visoke ture, izgledi najboljši. **Krvavec:** —5, jasno, mirno, 5 cm pršiča na stari podlagi, smuka ugodna, izgledi dobri.

Radio

Sreda, 31. januarja.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Komorna glasba radio - kvinteta. — 18.30: Radio-orkester. — 19: O narodni vzgoji (dr. Gogala). — 19.30: Literarna ura: Ob 100letnici Prešernovega sonetnega venca (Vera Dostalova. — 20: Prenos opere iz gledališča, v odmoru napoved časa in poročila.

BEOGRAD 16.30: Jugoslovenske pesmi. — 17: Klarinet. — 20: Prenos iz Ljubljane. — Lahka godba orkestra. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 20: Prenos opere iz Ljubljane. — 22.15: Plesna glasba. — PRAGA 19.35: Koncert iz Brna. — 20.05: Slovanska poezija. — 20.50: Orkester. — BRNO 19.35: Godba na pihala. — 20.10: Ves program iz Prage. — VARŠAVA 20: Koncert orkestra in solistov. — 21.15: Komorna glasba. — 22: Godba za ples. — DUNAJ 12: Lahka godba. — 17.30: Sodobni avstrijski skladatelji. — 19: Koncert orkestra. — 20.15: Budimpeštanski večer. — 21.30: Godba na pihala. — BERLIN 20.10: Nemška glasba. — KÖNIGSBERG 20.10: Prenos iz Berlina. — MÜHLACKER 20.10: Iz raritetnega kabineta. — 21.05: Koncert Mozartove glasbe. — 22.45: Zabaven program. — 23: Italijanska glasba. — 24: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA 17.30: Lahka glasba. — 18.50: Arije in pesmi. — 20.15: Orkestralen koncert. — RIM 17.10: Orkester. — 20.50: Prenos opere iz gledališča.

Iz življenja na deželi

Iz Kranja

r— **Naznanjam cenj. občinstvu, da preneham z večerno gledališko vožnjo za nekaj časa zaradi slabe ceste in premale frekvence.** Avtopodjetje I. Goričan.

r— **Samo enkrat na leto imamo v Kranju** »vinski sejem«, ki je priključen tradicionalni gasilski prireditvi na Svečnico. Letošnja »pokušnja vina« pa bo nudila prvovrstno namizno in steklenično kapljico najuglednejših veletrgovin z vinom ter odličnih vinogradnikov. Vsakdo bo imel priliko, da se prepriča o izborni kvaliteti raznih vrst vina. Posebe opozarjamo na »VII. vinski sejem« vse gorenjske gostilničarje. Sejem bomo otvorili na Svečnico ob 18. uri.

Iz Tržiča

č— **Naznanjam cenj. občinstvu, da preneham z večerno gledališko vožnjo za nekaj časa zaradi slabe ceste in premale frekvence.** Avtopodjetje I. Goričan.

Iz Litije

l— *Sresko učiteljsko društvo za litijski okraj* bo zborovalo 16. februarja v Ljubljani.

i— *»Turške kumare«.* V nedeljo zvečer smo prav za prav pričeli s predpustom. Številna publika se je imenitno zabavala ob »Turških kumarah« na sokolskem odru. Igralci so se dobro potrudili, prav tako režiser, ki je zlasti lepo opremil sceno za tretje dejanje: v turškem haremu. Igro bodo ponovili, saj smeha in zabave se nihče ne brani.

i— *Plačeval je z avstrijskimi kovanci.* Te dni so se pojavili v Litiji in okolici stari avstrijski kovanci, s katerimi so plačevali nekateri svoje račune. Tako na primer so plačevali s staro krono račun za 50dinarski novec. V gostilni pri Urški so 50dinirski novec. V gostini pri Urški so prijeli dva sumljiva mlada popotnika, ki sta se hotela iznebiti avstrjskega denarja.

Iz Trbovelj

t— **Smučarski odsek SPD Trbovlje** priredi 6 dnevni smučarski tečaj za začetnike v okolici Trbovelj. Vadi se popoldne. Prijaviti se je do srede v podružnici »Jutra«.

★

D. M. V POLJU. Koncert, ki ga bo priredilo sokolsko društvo pri D. M. v Polju za odhodnico skladatelju Mihaelu Rožancu 3. februarja, se ne bo vršil, kakor smo poročali, v restavraciji v Vevčah, marveč v dvorani osnovne šole pri D. M. v Polju. Na sporedu bodo izključno le Rožančeve skladbe. Baletni ples na skladbo »Halo, Radio Ljubljana« in »Baletno sceno« bo plesala članica baletnega zbora opernega gledališča gospodična Smerkoljeva. Oktet pevskega zbora sokolskega društva Polje pod vodstvom pevovodje g. učitelja Černača pa bo zapel naslednje Rožančeve skladbe: »Hčere svet«, »Mak žari«, »Roža«, »Kaj bi te vprašal?« Mladinske skladbe: »Giga«, »Menuet«, »Gavota in Muzeta« pa bo ob spremljevanju klavirja izvajal na violini član opernega orkestra g. Jermol. Ta bo nadalje še izvajal violinske skladbe s spremljevanjem klavirja »Romanco« in »Spominski list«. Pesmi za sopran solo in klavir »I. Intermezzo« in »II. Intermezzo« ter »Pismo« pa bo zapela konzervatoristinja gospodična Dragica Sokova. Baletni ples na skladbo »Na črnobeli redutiˮ, Valse elegante, pa bo prav tako plesala gdč. Smerkoljeva. »Iz jugoslovenskih gajev in logov«, fantazija za violino in klavir, bo igral že preje omenjeni član opernega orkestra g. Jermol. Moški oktet, žel. glasb. društva »Sloga« pod vodstvom dirigenta Heri Svetela bo zapel »Ljubavni darovi« in »Kaj nam za žalost«. Solo točke pa bo zapel g. Premelč Mirko. »Magnifikat« za sopran solo ob spremljevanju harmonija pa bo zapela še gdč. Dragica Sokova. Artistično vodstvo koncerta je prevzel iz prijaznosti dirigent Heri Svetel. Spored je torej prav pester in se je bati, da bo ob tolikem zanimanju, ki vlada za koncert že sedaj, šolska dvorana znatno premajhna. Začetek koncerta je točno ob 8. zvečer. Po koncertu, ki ga bodo izvajale, kakor vidimo iz sporeda, priznane moči, se bo vršil prijateljski sestanek v Sokolskem domu. Za udeležnike iz Ljubljane bo po normalnih cenah na razpolago avtobus podjetja Grad.

ŠV. JURIJ OB JUŽNI ŽELEZNICI. Društvo kmečkih fantov in deklet je uprizorilo 20. in 21. t. m. Tiranovo igro »Za staro pravdo«. Režijo je imel g. Hajnšek. Igra je prav dobro uspela. Tudi obisk je bil dober. Igralci, skoro sama kmečka mladina in začetniki, so pokazali mnogo dobre volje. Društvo se sploh trudi nuditi članstvu in tudi drugi kmečki mladini čim več izobrazbe. Priredilo je v letošnji zimi tri tečaje. Kuharski tečaj za dekleta vodi ga. Knez-Goričanova na banovinski gospodinjski šoli. Udeležuje se ga 18 deklet. Drugi tečaj za šivanje in ročna dela na osnovni šoli poseča 16 deklet; vodi ga šolska upraviteljica ga. Mila Schreinerjeva. Kmetijsko-gospodinjski tečaj za fante pa vodi učitelj g. Fran Hajnšek. Obiskuje ga 16 fantov. Ta tečaj, ki je bil za časa priprav za igro prekinjen, se bo zdaj nadaljeval.

Sokolstvo

Glavna skupščina škofjeloškega Sokola se je vršila te dni. Vodil jo je zaslužni dolgoletni starosta br. Dolenc starejši. Ko je bila izročena br. Zahrastniku, bivšemu podstarosti, za njegove zasluge krasna diploma, so sledila poročila funkcionarjev. Za tajništvo je poročal br. Janko Potočnik, za blagajno, upravni odbor in smučarski odsek br. Dolenc mlajši, za tehnično delo in knjižnico br. Horvat, za prosveto br. Goljar, za dramo br. Zega, za strelski odsek br. Meničanin, za mladinski odsek br. Sovre, za pevski odsek br. Adamič in za zdravstveni odsek br. dr. Brezigar. Dela v društvu je bilo skozi vse mesece ogromno, saj je naraslo število sokolskih pripadnikov na 574. Naj omenimo samo, da sta imela društvena uprava in izvršni odbor lani skoro 50 sej. Kruta smrt je posegla s svojo roko tudi v loško društvo in je iztrgala iz njegove srede Ankeletovo, Potočnika, Burdycha, ustanovnika Čadeža in Komana. Prizadevanje Sokola je vedno podpiral komandant prvega planinskega polka polkovnik br. Radović, ki mu je bila izrečena najlepša zahvala. Kritične gospodarske razmere seveda niso Sokola obšle, zato je bilo uvedeno varčevanje, kjerkoli se je le dalo. Izvoljena je bila uprava, ki jo vodi spet br. Dolenc starejši.

Sokol v Moravčah. V nedeljo 14. t. m. je bil občni zbor moravškega Sokola, ki ga je otvoril starosta br. Toman Janko. Po prečitani poslanici SKJ so sledila izčrpna poročila društvenih funkcionarjev, iz katerih je razvidno, da je društvo pridno delovalo. Društvo si je v preteklem letu ustvarilo tudi letno telovadišče, ki je bilo otvorjeno z uspelim okrožnim nastopom. Odbor je z majhnimi izpremembami ostal isti pod starostovanjem br. Tomana.

Sokol v Trebnjem je lansko leto slavil 25 let svojega dela in na letni skupščini, ki je bila lepo obiskana, podal po svojih funkcionarjih vestna poročila. Tudi nova društvena uprava, ki je bila izvoljena z malenkostnimi izpremembami, bo pod vodstvom sivolasega staroste br. Tomica Viljema nadaljevala svoje delo.

Sokol v Konjicah je imel nedavno v Narodnem domu glavno skupščino. Iz poročil posnemamo, da je bilo društveno delovanje v preteklem letu zelo živahno. Društvo je imelo letni nastop, se je udeležilo okrožne smuške tekme, okrožnega zleta, pokrajinskega zleta v Ljubljani, vseh sokolskih prireditev v dravinjskem sokolskem okrožju, proslave v Ptuju in priredilo zelo lepo uspelo akademijo 1. decembra. Tako starešina, kakor načelnik sta se priljubljevala nad pomnikanjem primerne discipline in vestnosti pri nekaterih članih. Društvo ima smuški odsek, glasbeni odsek z izvrstnim salonskim orkestrom in tamburaški zbor, knjižnico, ki šteje 1109 knjig lutkovni oder, ki je priredil v teku leta 10 predstav in gledališki oder, na katerem se je uprizorilo 5 predstav. Sokolski delavci so organizirali gospodarske dneve v Konjicah in sodelovali pri raznih gospodarskih tečajih. V narodno obrambnem in socialnem oziru je društvo v neštetih primerih storilo svojo dolžnost. Društvo ima dve čete: v Konjiški vasi in Spitaliču. Z drugimi nacionalnimi organizacijami v kraju in okraju je bilo društvo v stalnih stikih. Akcija za zgradbo Sokolskega doma je bila ves čas poslovnega leta v evidenci uprave. Gradbeni fond se je povišal za 6000 na 52.000 Din. Stanje članstva je bilo ob koncu leta 85 članov in 47 članic, sokoleke mladine na 120. Za novo društveno upravo so predlagani: starešina dr Mejak Ervin, podstarešina dr. Rudolf Ivo, ki je obenem društveni zdravnik, tajnica in načelnica Križmaničeva Milka, načelnik Nardin Nande, prosvetar Nemec Ivan, ki je obenem referent za čete, blagajnik Stanovšek Fortunat, gospodar Podlogar Rudolf, matrikarica Nardinova Marica, knjižničar Mastnak August, narodno obrambni referent Šel Hinko, referentka za lutkarstvo Režabek Marjana, socialni referent Kulterer Filip, zapisnikar Vališer Srečko in odbornika brez funkcije Jereb Rado in Blažon Davorin. Revizorji so Ferenc Josip, Gselman Božidar in Stergar Franc. Častno sodišče sestavljajo Mihelič Gvido, dr. Suhač Mate, dr. Berlic Leon, Mastnak August in Vončina Milan.

Sokol v Ormožu bo imel redni občni zbor v torek 30. t. m. ob pol 20. v risalnici meščanske šole.

Zmaga požrtvovalnosti, potrpežljivosti in vztrajnosti. Poročali smo že, da pripravlja tudi sokolsko društvo Vršovice na južnozapadnem koncu Prage gradnjo doma. Danes je društvo že izvedlo preselitev vsega svojega imetja, svojih telovadečih oddelkov in ostalega v novo stavbo, ležečo na krasnem prostoru sredi mesta in nasproti mestnemu vrtu. Sokolski dom v Vršovicah je velika, štirinadstropna stavba, ki ima tri telovadnice in vse potrebne stranske prostore za uspešno delo. Dokaz je velike delavnosti, požrtvovalnosti in vztrajnosti članstva društva. Ako pomislimo, da je bilo osnovano že leta 1870. in je imelo takoj spočetkoma velike težkoče glede telovadnice, potem vidimo, da si je društvo dom v resnici postavilo samo po lastni pridnosti in močeh. Selilo se je iz šole v šolo in nabiralo, dokler ni pred 27 leti sklenilo, da z nabranim denarjem postavi svoj dom. Da bi se ne zadolžili, so stavbo odlagali od leta do leta, in šele sedaj, ko so imeli dovolj denarja, da se poleg stavbe doma osigura tudi redno društveno življenje in obstanek, so postavili res nekaj velikega.

Sokolske skušnje sposobnosti v ČOS. Tekmovalni način češkoslovaških Sokolic je povsem različen od onega pri članih. Dočim tekmujejo člani še po dosedanjih načinih, kjer dobe tekmovalne vaje že nekaj mesecev poprej in se jim tako nudi prilika, da se jih nauče, tekmujejo članice v petih oddelkih, vendar pa se jim vaje šele prečitajo na samem tekmovališču. S tem ravno pokažejo vso njihovo izdatnost in izurjenost. Navedeni tekmovalni način je bil uveden prvikrat leta 1931 in se vrše takozvane tekme sposobnosti od tedaj vsako leto. Sicer niso še prodrle v prav vsa društva, vendar pa kaže statistika iz leta 1933., da je bilo glede sposobnosti preizkušenih od 33 135 povprečno vpisanih telovadk nad 60 odst. t. j. 20.013. Isti način tekmovanja je uveden tudi pri ženskem naraščaju ter se tudi tamkaj opaža velik napredek napram prvemu letu. Lani je izvedlo svoje tekme nad 62 odst. vseh naraščajnic. Vsi navedeni podatki se nanašajo na atletični del tekem. Orodne pa do konca leta 1933 še niso bile zaključene, vendar je tudi tukaj na osnovi podatkov iz že odtekmovalih žup razviden lep napredek.

Kako so razvite igre v ČOS. Češkoslovaško Sokolstvo je malo časa po prevratu zavedlo v svoja društva postopoma igro za igro, med njimi odbojko, hazeno, košikovo, dalje tenis itd. Zadnji podatki, ki pričajo o priljubljenosti iger med češkoslovaškim sokolskim članstvom in naraščajem pravijo, da je bilo po društvih 591 odsekov za hazeno, 2192 odsekov za gojitev odbojke, dalje 117 odsekov za košikovo igro, 76 odsekov pa je gojilo namizni tenis. Seveda raste iz leta v leto ne samo število članstva v poedinih odsekih, temveč tudi število tekem; pa tudi sodniški zbor se je že tako izpopolnil, da je danes Sokolstvo na Češkoslovaškem v igrah po številu članstva in urejenosti poslovanja v vseh ozirih na prvem mestu. Glavna pa mu je zasluga, da je uvedlo igre v široke plasti naroda.

Čitajte tedensko revijo
„ŽIVLJENJE IN SVET“

Nezaposlenost in delomržnost

Kr. banska uprava je poslala sreskim načelstvom, policijskim oblastvom, mestnim načelstvom in predsedstvom občin tole okrožnico:

V zadnjem času se zopet dogaja, da prihaja z dežele v mesta ali pa tudi obratno čedalje več ljudi, ki se izdajajo za nezaposlene. Med njimi se nahajajo največkrat zdrave in dela zmožne osebe, ki bi pri malo dobre volje lahko našle vsaj zasilno zaposlitev. Mnogi izmed njih se pa rajši vdajajo beračenju, ker pričakujejo od njega več koristi kakor pa od dela. Nekateri se naravnost hvalijo, da jim beračenje več donaša kakor delo in da se jim še nikoli ni tako dobro godilo kakor danes.

Vse to ustvarja po eni strani nerazpoloženje in nezaupanje imovitejših slojev do dela voljnih nezaposlenih, ki so pomoči res potrebni, po drugi strani pa jemlje moralo dela voljnim nezaposlenim in zaposlenemu delastvu. Ker se je bati, da bodo tako pohajkovalci in izkoriščevalci javne dobrodelnosti za vsako resno pridobitno delo izgubljeni, podeljuje kr. banska uprava individualne podpore le v posebnih ozira vrednih primerih (starost, onemoglost, bolezen, veliko otrok itd.) Vse dela zmožne osebe se pa imajo zglasiti pri pristojnih sreskih načelstvih in predsedstvih občin v svrho zaposlitve pri javnih delih.

Ker obseg javnih del do danes še ni tako velik, da bi bilo mogoče z javnimi deli zaposliti vse nezaposleno delavstvo, zlasti pa, ker zimski čas ovira delo na terenu, je umevno, da se bodo še zmerom našli taki nezaposleni, ki bodo še nadalje nadlegovali javna oblastva in zasebnike s prošnjami za podporo.

Da se pa omeji beračenje, odnosno odstranijo v tem pogledu vse zlorabe po osebah, ki se bavijo s poklicnim beračenjem, se opozarjajo vsa sreska in mestna načelstva, policijska oblastva in predsedstva občin na predpise »Naredbe o podpiranju brezposelnih in pobijanju delamržnosti« (Službeni list št. 204/31 z dne 15. aprila 1933), po katerih si mora vsaka nezaposlena oseba priskrbeti pri občini bivališča **posebno razvidnico za nezaposlene.** Ako občine nimajo razvidnic na razpolago, naj si jih same priskrbe po obrazcu, ki je natisnjen na koncu cit. naredbe. Nadalje naj občine seznanijo vse nezaposlene, ki bivajo v občini, na krajevno običajen način s predpisi navedene naredbe, zlasti s predpisi glede nabave in noše razvidnic, kakor tudi poselskih in drugih takih obveznih knjižic ter jih opozore na posledice, ki bi jih zadele, ako si v najkrajšem času ne priskrbe razvidnic. Sreskim načelstvom in policijskim oblastvom se pa posebej naroča, naj nastopijo nasproti kršilcem z vso strogostjo

Izjava

V zvezi z izjavo akademskih društev, ki je izšla v »Jutru« dne 25. I. 1934, ugotavlja Zveza strokovnih klubov tehniške fakultete v Ljubljani, ki je sklicala sestanek zastopnikov ljubljanskih akademskih društev in ki odgovarja za pravilno izvedbo sklepov tega sestanka:

1. da je bila resolucija, sprejeta na tem sestanku formulirana ob osebnem sodelovanju predsednika in zastopnika JNAD Jadrana ter Društva slušateljev juridične fakultete g. Draga Zalarja ter so zastopniki udeleženih akademskih društev, med njimi predsednik in zastopnik akad. podr. CMD g. Lah, odnosno g. Jeruc, zastopnik »Edinstva« g. Tomšič, odnosno g. Colarič nanjo posamič, ustno, javno in brez zadržka pristali;

2. da je bila ta resolucija na podlagi sklepa sestanka izročena na merodajna mesta in razširjena med akademsko javnostjo v popolnoma isti obliki, kot je bila na omenjenem sestanku sprejeta.

Spričo tega odločno zavračamo očitek potvorbe, ki zveni iz izjave v »Jutru«.

Zveza strokovnih klubov tehniške fakultete

Marjan Tepina, s. r., t. č. predsednik;
Robert Tepež, s. r., t. č. tajnik.

Zakaj uporabljam Puder Tokalon s smetanovo peno

V pudru Tokalon je čisti cold cream, stolčen v lepo nežno peno in potem zmešan z najfinejšim na zraku posušenim pudrom.

A. Christi: 40

SKRIVNOST EKSPRESNEGA VLAKA

Roman

»Mame ne moreš razžaliti, ona je v tem oziru pravi nosorog. Če ji rečeš kaj neprijetnega, te samo debelo pogleda s svojimi pravljičnimi sinjimi očmi, drugače se pa vraga zmeni zate.«

Katarina je molčala na to opazko, ki ni bila baš polna otroškega spoštovanja, in dekle je nadaljevalo:

»Včeraj si po tem takem kosila z Derekom. Ali ti ugaja, Katarina?«

Katarina je pomislila.

»Sama ne vem,« je rekla počasi.

»Šarmanten je.«

»Da, šarmanten.«

»Kaj ti torej ne ugaja pri njem?«

Katarina na to vprašanje ni odgovorila, ali vsaj ne naravnost. »Govoril je o smrti svoje žene,« je dejala. »Rekel je, da mora, če se noče hliniti, odkrito priznati, da pomeni ženina nenadna smrt zanj veliko srečo.«

»In nad tem si se bržkone zgrozila?« je vprašala Lenox. Obmolknila je, in njen glas je bil nekam izpremenjen, ko je nadaljevala:

»Sicer te pa zelo rad vidi, Katarina. To sem opazila že prvi večer, ko je prišel k nam. Način, kako te je gledal... In prav za prav niti nisi njegov tip. A tako, kakor postane večina ljudi v neki dobi pobožnih, prav tako bo najbrže tudi on v neki dobi svojega življenja odkril veliko, čisto ljubezen.«

»Gospodična, telefon vas kliče,« je naznanila sobarica skozi odprto okno. »Gospod Hercule Poirot bi rad govoril z vami.«

»Očividno nadaljevanje kriminalnega romana. Brž, Katarina, detektivi ne čakajo radi.«

»Ali je tam gospodična Greyeva? Gospod van Aldin, oče madame Ketteringove, bi rad govoril z vami nekaj besed, mademoiselle; ali v vili ‚Margueriti' ali pa v svojem hotelu.«

Katarina je pomislila. Bala se je, da se sestrična ne bi vsiljivo in netaktno vedla proti milijonarju; zato je rekla Poirotu, da se rajši sama pripelje v Nizzo.

»Izvrstno, gospodična Greyeva. Pa pridem z avtomobilom po vas. Čez tri četrt ure, ako vam je prav.«

Poirot je bil točen. Katarina ga je že čakala, in v naslednjem trenutku sta zdrevila proti Nizzi.

»Nu, gospodična Greyeva, kako je?«

Pogledala mu je v mežikajoče oči, in njen vtis, da ima Hercule Poirot nekaj privlačnega v sebi, se je utrdil.

»Vidite! Obljubil sem vam, da bova skupaj doživela detektivski roman, in moja navada je, da držim, kar obljubim.«

»Kar predobri ste,« je zamrmrala Katarina.

»Ali ne bi hoteli kaj zvedeti o nadaljnjem razvoju stvari?«

Katarina je pokimala, in Poirot ji je s kratkimi besedami načrtal sliko grofa de la Roche.

»Torej mislite, da jo je on umoril?«

»Policija je takega mnenja,« je previdno rekel Poirot.

»Kaj pa vi?«

»O sebi tega ne morem trditi. Kako pa vi mislite, mademoiselle?«

»Kako naj vem? Jaz o takih rečeh nič ne razumem. Če pa naj bom odkrita —«

»Nu?« je dejal Poirot, kakor da bi jo hotel ohrabriti.

»Po vsem, kar mi pripovedujete o grofu, se mi ne zdi tiste vrste človek, da bi bil zmožen umora.«

»Bravo!« je vzkliknil Poirot. »Vidim, da sva enakih misli.«

Bistro jo je pogledal.

»A povejte mi, ali ste se seznanili z gospodom Derekom Ketteringom?«

»Srečala sem ga v hiši lady Tamplinove in sem včeraj celo kosila z njim.«

»To vam je nepridiprav,« je dejal Poirot in zmajal z glavo. »A ženske imajo to rade, kaj ne?«

Pomežiknil je Katarini in se zasmejal.

»Izmed tistih moških je, ki jih človek nehote opazi,« je nadaljeval Poirot. »V ‚sinjem ekspresu' ste ga gotovo tudi vi opazili.«

»Da, opazila sem ga.«

»V jedilnem vozu?«

»Ne. Videla sem ga samo enkrat — ko je stopil v ženin oddelek.«

Poirot je pokimal. »To je čudna zadeva,« je zamrmral. »Ako se prav spominjam, ste izpovedali, da ste se v Lyonu zbudili in pogledali skozi okno. Ali niste morda videli visokega, temnolasega moža, kako je stopil iz vlaka?«

Katarina je zmajala z glavo. »Mlad fant v površniku in potni čepici je res da skočil iz vlaka, a mislim, da je šel samo nekajkrat po postajnem hodniku sem ter tja. Potem se spominjam še debelega, bradatega Francoza v pidžami, ogrnjenega v plašč, kako se je sklanjal dol in zahteval kave. Razen teh dveh sem videla, če me spomin ne vara, samo železničarje.«

Poirot je nekajkrat pokimal z glavo. »Stvar je namreč tale: grof de la Roche ima alibi. Alibi je zmerom grdobija. Kdor ima prenatančen alibi, se mi zdi že sam po sebi sumljiv. A zdaj sva tu.«

Stopila sta v dvigalo in se zapeljala v van Aldinovo stanovanje, kjer ju je sprejel Knighton.

Takoj nato je prišel van Aldin in z iztegnjeno roko stopil Katarini naproti.

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Kdor sprejema potnike, plača za besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Provizij. potnika
iščemo za Gorenjsko. Reference in ponudbe na Tekstilno tovarno »Elka« v Celju. 2545-5

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

Večerni krojni tečaj
združen s praktičnim poukom šivanja, za gospodične in gospodinje, ki si hočejo šivati same, otvarja specijalna prikrojevalnica **Jožica Kumelj** Gledališka ulica štev. 7. Prijave do 6. februarja. 2454-4

Nižješolcu
boljše rodbine, ki rabi pomoč pri učenju, ugodno nudim poldnevni metodični pouk z zanesljivim uspehom. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Pouk«. 1897-4

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Dva fanta
čedne zunanjosti in poštenih staršev, sprejmem za kavarno. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Spretna«. 2493-1

Korespondenta
za slov., srbohrvatski, angleški in nemški jezik, po možnosti z znanjem angleške stenografije, iščemo. Prosilci s trg. fakultetno izobrazbo imajo prednost. Ponudbe z navedbo plače poslati na Svinčeni rudnik, Mežica. 2086-1

Klavirista
tražim sa sporednim instrumentom (jazz-koncerat), jazz.slagverkista sa sporednim instrumentom (jazz-koncerat) Ponude i nastup odmah pod »Kurorkestar« na ogl. odd. »Jutra«. 2381-1

Plačilno natakarico
z 2000 Din gotovine, pošteno, pridno in mlado, sprejmem takoj v dobro restavracijo v Ljubljani. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2509-1

Delavko
ki zna tudi šivati, sprejme Slatnar, Levčeva štev. 8. 2532-1

Pisarniško moč
za popoldne išče odvetniška pisarna. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Popoldan«. 2548-1

Vajenci(ke)

Trg. vajenca
krepkega, z 2—4 razredi meščanske šole, sprejmem v trgovino mešanega blaga na deželi. — Prilika tudi prakticiranja na pošti za pogodbenega poštarja. — Prednost fant z dežele. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Št. 99«. 2505-44

Vajenca
pridnega in poštenega, s primerno šolsko izobrazbo, sprejmem takoj v trgovino mešanega blaga v Ljubljani. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Marljiv 88«. 2539-44

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

»Kollergang«
rabljen ali nov, premer tekačev 650 do 12000 mm, se kupi. Ponudbe na naslov: Talionica, Topusko. 2528-7

Več prtov
namiznih, rabljenih, kupim Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2540-7

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Francis spiral. turb.
za 13—20 Ks, 5—8 m padca, 250—300 l vode, 400—500 obratov na minuto, popolnoma dobro ohranjen, njen, prodamo. Ponudbe in ogled pri Remec Co., Duplica pri Kamniku. 2243-6

150 kom. gledaliških lasulj
dobro ohranjenih, od 30 do 50 Din proda Navinšek v Ljubljani. 1976-6

Radio

Vsaka beseda 1 Din: za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (9)

Radio-aparat
petcevni, z močnim dinam. zvočnikom na omrežje 150 volt, istosmernik, prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2523-9

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Lesna industrija
naprodaj z vsem inventarjem, blagom. Plačila, lega najugodnejša. Interesenti pošljite naslove na ogl. odd. »Jutra«. 2375-20

Vogalno hišo z gostilno in kavarno
v I. nadstr. 15 sob. v pritličju 2 kuhinji in 4 lokali, prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 2140-20

Trgovsko hišo
na prometni točki prodam. Potrebna četrtina v gotovini, ostanek vložne knjižice Kmetske hran. ljubljanske. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »400«. 2107-20

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din. za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (35)

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah **ČERNE — juvelir** Ljubljana, Wolfova ulica 3

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din: za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Lesna industrija »Javor«, Logatec
Ljubljana, Masarykova cesta št. 12, proda pohištvo iz zaloge na hranilne knjižice in na obroke. 1937-12

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Brivnico
dobro idočo, poceni prodam na deželi v bližini železniške postaje. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 2522-19

Gostilno
dobro idočo, prodam ob državni cesti pri Celju. Naslov pove podruž. Jutra v Celju. 2544-19

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Mlad kovač
z večletno prakso, išče do 15. februarja mesto pomočnika. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Trezen«. 2501-2

Šiviljska pomočnica
marljiva, išče kjerkoli za poslitev. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 2504-2

Prodajalka
izučena mešane stroke — želi premeniti mesto v Celje ali Ljubljano. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Marljiva«. 2506-2

Absolvent drž. trg. šole
želi mesto v pisarni ali trgovini. Dveletna praksa, vešč stenografije, strojepisja in praktičnega risanja. Nastop mogoč takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« pod »Vojaščine prost«. 2506-2

Službo šteparice
želi dekle z nedokončano učno dobo. Opravljala bi tudi vsa hišna dela. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Marljiva«. 2521-2

Šivilja
se priporoča cenj. damam, ako bi ji naklonile dela in zaslužek. Izvršuje obleke, kostume, plašče, novo moško, žensko in otroško perilo ter kupa tudi staro perilo. Ker more s šivanjem preživljati sebe in 80 let staro mater, zato vljudno prosi dela in zaslužka. Naslov v oglas. oddelku »Jutra« v Ljubljani. 2526-2

Frizerka
dobro izurjena v vseh delih, išče stalno službo. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Mlajša moč«. 2530-2

»Mikado-jazz«
se priporoča za predpust. Dopise na naslov: »Mikado«, Ljubljana, Univerza. 2550-2

Službo sprejme
gospod z dobrimi spričevali. — Gre kot inkasant, sluga, preddelavec ali šofer. Sem zanesljiv v vsakem oziru, ter mi je vsako delo dobrodošlo. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod »Eno ali drugo« 2466-2

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Vloge bank
Nakup, prodaja zastavitev in posojila, kakor tudi vsa ostala naročila izvršujemo najugodneje. Poslovni zavod d. d., Zagreb, Praška ulica 6/II — telefon 38-38 Za odgovor priložite znamko za 3 Din. 52-16

Kupim knjižice
Ljudske posojilnice, proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Takojšnje plačilo 20«. 2543-16

Posojilo
120—200.000 Din iščem. Dobre obresti, vknjižba na prvo mesto. Sprejmem tudi knjižico Ljudske posojilnice v Ljubljani, v polni vrednosti. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Kratkoročno«. 2549-16

Najkulantnejša posojila
dajemo na vse vloge velebank, vrednostne papirje, vojno škodo, državne bone, Blairova posojila in na kurantno blago. Naloge iz province promptno izvršujemo. — Pučka štediona, Zagreb, Medulićeva br. 31. Telefon 90-03. Naš zastopnik za dravsko banovino je **Rudolf Zore, Ljubljana,** Gledališka ulica št. 12, na katerega se obrnite. 62-16

Hranilno knjigo
Kmetske posojilnice ljubljanske okolice v Ljubljani, v znesku do 50.000 Din kupim proti takojšnjemu plačilu v gotovini. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 2503-16

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Pekarno
peč znamke »Debag«, z inventarjem oddam v najem v centru industrije podjetnemu samcu. Bodočnost zasigurana. Nizka najemnina. Dopisi na: Al. Peče, Crna pri Prevaljah. 2256-17

Trgovino
z mešanim blagom, z inventarjem, zalogo in stanovanjem oddam v najem v prometnem kraju. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Gotovina 50.000«. 1958-17

Sadje

Vsaka beseda 1 Din za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (34)

Jabolka
najokusnejša po 5 Din postaja kupca, od 50 kg povzetno nudi Postržin, Maribor. 2176-34

Les

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (15)

Lesni trgovci!
Kupimo vsako množino desk: 9, 10, 11, 12, 13, 18, 24 mm, pod mero 9—16 cm media 12/13 cm, ravno tako kratice vseh navedenih dimenzij, dalje deske III. vrste, od 18—48 mm in tudi trame po noti. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Suh les«. 2534-15

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (26)

Kratek klavir
za 2600 Din proda Smolnik, Zelena jama, Tovarniška ulica 24. 2538-26

Planine
od 10.000 Din naprej na obroke po 350 Din — in **harmonije** od 2000 Din dobavlja tvornica klavirjev Ivan Kacin, Domžale. Zahtevajte cenik! 2342-26

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (21)

Petsob. stanovanje
z vsemi pritiklinami, v II. nadstropju, v sredini mesta oddamo s 1. majem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1415-21

Enosob. stanovanje
s pritiklinami in delom vrta oddam takoj v Stožicah 111. Poizve se v trgovini Bartol, Tyrševa 31. 2274-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, oddam s 1. februarjem v Rožni dolini — cesta VI št. 4. 2515-21

Štirisob. stanovanje
z vsem komfortom, oddam Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2512-21

Stanovanje
primerno za pisarno, in lokalom, se odda v Slomškovi ulici 25. 2533-21

Trisob. stanovanje
lepo, v Tavčarjevi ulici, prvo nadstropje, z vsemi pritiklinami oddam za prvi maj. Mesečna najemnina z vsemi dokladami 1250 Din — Informacije: Novi trg 3 2356-21

Stanovanja išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Stanovanje
tri- ali štirisobno, s pritiklinami, v mirni hiši, ne daleč od mesta iščem za stalno za majev termin. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Profesor«. 2200-21/a

Stanovanje
dvo- ali trisobno, poceni iščeta 2 stari ženski. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Dobrotnik«. 2525-21/a

Dvosob. stanovanje
išče s 1. marcem mirna stranka odrasle družine. — Ponudbe na Ekspozituro »Jutra« Ljubljana VII — pod šifro »Točni plačnik«. 2541-21/a

Stanovanje
2—3sobno, komfortno, v novi hiši, s kopalnico — iščem s 1. majem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »1000« 2552-21/a

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23-a)

Uradnica
z desetletnim sinom, išče zračno in svetlo sobo z vso oskrbo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Točna plačnica«. 2511-23/a

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Suho sobo
prijazno, čisto in zračno, parket, elektrika, poseben vhod, sploh z vso oskrbo, na željo s prvovrstno domačo hrano, nudim po nizki ceni gospodu ali gospodični v Tovarniški ulici št. 27 — visoko pritličje. 1929-23

Sobo
lepo in zračno, s posebnim vhodom, v vili blizu banske palače oddam 1 ali 2 osebama. Cesta na Rožnik 5. 2417-23

Gospoda
sprejmem kot sostanovalca v prijetno sobo in na zelo dobro domačo hrano. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2337-23

Sobo
s štedilnikom, prazno ali opremljeno, oddam. Istotam sprejmem gospoda kot sostanovalca. Idrijska 11. 2271-23

Sobo
strogo separirano, oddam 1. ali 15. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 2507-23

Opremljeno sobico
oddam solidnemu gospodu ali gospodični v Florijanski ulici št. 35, pritličje. 2510-23

Sobico
oddam solidnemu gospodu v Dalmatinovi ulici št. 1. Vprašati pri hišnici. 2508-23

Sostanovalca
sprejmem takoj v lepo in solnčno sobo v Vrhovčevi ulici 3/II. 2520-23

Kabinet
lepo opremljen, z vso oskrbo ali brez oddam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 2518-23

Solidno gospodično
sprejmem na stanovanje v zračno sobo na Aleksandrovi cesti št. 7/II, levo. 2519-23

Sobo
s štedilnikom ali uporabo kuhinje takoj oddam v pritličju — Gerbičeva ul. št. 9 (Kolezija). 2524-23

Separirano sobo
z 2 posteljama, takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2513-23

Opremljeno sobo
takoj oddam boljšemu gospodu v Rožni dolini, cesta VI št. 4. 2516-23

Svetlo sobo
zračno in toplo, z vso oskrbo ali brez oddam eni ali dvema osebama po nizki ceni. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2537-23

Veliko prazno sobo
parketirano, s posebnim vhodom, v centru mesta oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2535-23

Lepo sobo
separirano, oddam mirnemu gospodu ali gospodični na Domobranski cesti, vila Barborič. 2536-23

Sostanovalca
z vso oskrbo sprejmem v zračno sobo po nizki ceni. — Istotam sprejmem tudi **več abonentov** Florijanska ulica št. 19/II. 2554-23

Opremljeno sobo
s separatnim vhodom, oddam solidnemu uradniku ali uradnici na Sv. Petra cesti št. 40/I. 2553-23

Opremljeno sobo
oddam v vili blizu Tabora Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 2547-23

Veliko sobo
s posebnim vhodom, v centru mesta oddam s 15. februarjem samo boljši osebi event. tudi za pisarno. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2551-23

Stroji

Vsaka beseda 1 Din. za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (29)

Motor na sesal. plin
rabljen, v dobrem stanju, od 50—60 HP, rabimo takoj. Ponudbe na Upravo vlastelinstva grofa Draškovića, Veliki Bukovec — pošta Mali Bukovec. 2227-29

Izgubljeno

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (28)

Damska ura
je bila najdena. Dobi se v trafiki na Krekovem trgu. 2542-28

Glacee rokavica
zelena, je bila izgubljena na poti od salona »Mila« na Dunajski cesti, do Dalmatinove ulice. Pošten najditelj se prosi, da jo proti nagradi odda v Zvezni knjigarni, nasproti glavne pošte. 2558-28

Obrt

Vsaka beseda 1 Din: za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (30)

Slike za legitimacije
izdeluje najhitreje fotograf Hibšer Hugon, Ljubljana, Sv. Petra cesta 25. Telefon 3911. 65-30

Direktrisa
v pletilni stroki, išče namestitve za takoj. Vešča v vseh modah, krojih, vzorcih, barvnih kombinacijah, komercijalnih predmetih itd. Vsa znanja pridobljena v dolgoletni praksi v prvovrstnih hišah. Ponudbe na Aloma Company, d. s o. z., Ljubljana, Aleksandrova cesta 2. 1514

Razno

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

Telefon 2059
PREMOG
suha drva
POGAČNIK
Bohoričeva ul. št. 5

Drva in premog
pri
IV. SCHUMI
Dolenjska cesta
Telefon št. 2951

Šofer. šola E. Čeh
Tyrševa (Dunajska) cesta št. 36 Zahtevajte prospekt.

VSAK GOSTILNIČAR IN RESTAVRATER
postrezi s pristnim
BERMET - VINOM
Dobi ga že v sodčkih od 50 l naprej pri
MARINKOV, SREMSKI KARLOVCI
Najizvrstnejše zdravilno vino z Fruške gore

Gornjebački mlin išče sposobnega
zastopnika
za Ljubljano in vso Slovenijo.
Ponudbe je poslati pod »Gornjebački mlin« na oglasni oddelek »Jutra«. 1512

Vsak naročnik „JUTRA" — je zavarovan — za 10.000 Din!

Zahvala

Vsem, ki so v znak spoštovanja in priljubljenosti spremili našega nepozabnega sina, brata, gospoda

Pepi Brezovška

v tako velikem številu na njegovi zadnji poti, se najprisrčneje zahvaljujemo.

Celje, dne 29. januarja 1934.

Žalujoči rodbini:
BREZOVŠEK in REICHER.

1516

G. Th. Rotman:

Bili, Bobijev sin

Ker je bilo prišlo tisti dan že nekaj pritožb o Bilijevem vedenju, je nadzornik sklenil storiti njegovim pustolovščinam hiter konec. Sklical je vse svoje redarje in jih naložil na velik tovorni avtomobil. Tutututu — rrr! Strašni lov na opico se je pričel!

V starosti 91 let je mirno v Gospodu zaspala moja mati, gospa

Ana vd. Dolar

roj. Formacher pl. Lilienberg

Pogreb bo iz hiše žalosti v sredo, dne 31. t. m., ob 11. uri na pokopališče v Št. Rupertu pri Mokronogu.

Kot pri Mirni, dne 29. januarja 1934.

PRIMUS DOLAR z rodbino
v imenu sester, vnukov, vnukinj, pravnukov, pravnukinj in drugih sorodnikov

1513

ZAHVALA

Vsem, ki ste spremili na poslednji poti našega nepozabnega

Mirka Barachinija

uradnika kemične tovarne v Hrastniku

naša iskrena zahvala! Posebno se zahvaljujemo vsem neštetim darovalcem lepih vencev in cvetja.

Obenem naša iskrena zahvala vsem, ki ste nam pismeno izrazili sožalje in skušali kakorkoli olajšati našo žalost.

Hrastnik, Maribor, Ljubljana, Črmošnjice, Kralupy nad Vltavou (Č. S. R.), Zagreb, Litija, dne 28. januarja 1934.

Herta Barachini
in ostalo sorodstvo.

1468

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.